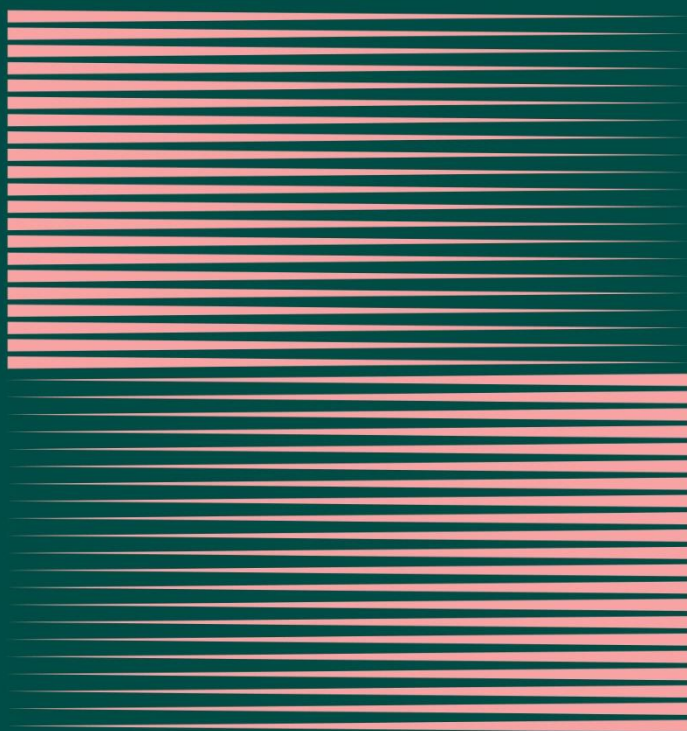

ידיעון

2024-2023 • תשפ"ד

אורנים
ORANIM • أورانيم

ידיעון לימודים

**לשנת הלימודים תשפ"ד
2024-2023**

מספרי טלפונים מרכזיים באורנים

04 - 9838801/802/812	הנהלת אורנים
04 - 9539687/9838935/823/784	מינהל סטודנטים - תואר ראשון
04 - 9838841/940/9539640	מינהל סטודנטים: התכנית להכשרת אקדמאים לתעודת הוראה
04 - 9539636/9838794/878/893/891	הפקולטה לחינוך
04 - 9838772/832/975	הפקולטה למדעי החברה והרוח
04 - 9838750/751	המכון לאומנות
04 - 9838774	הפקולטה ללימודים מתקדמים (תואר שני)
04 - 9838933	מינהל סטודנטים - תואר שני
04 - 9838958	היחידה ללימודי חוץ
04 - 9539669/9838763/768	מינהל סטודנטים - היחידה ללימודי חוץ
04 - 9838828	החוג למתמטיקה, פיזיקה ומדעי המחשב
04 - 9838819	החוג לביולוגיה
04 - 9539627/9838759/858	דיקנאט הסטודנטים
04 - 9539612/9838840	אגודת הסטודנטים
04 - 9838748/862/863	מדור שכר לימוד
04 - 9838720	ספרייה - מחלקת השאלה
04 - 9838805	מרכז תפעול
04 - 9838755	מעונות
04 - 9838716	קב"ט אורנים
<p>www.ornanim.ac.il אתר אורנים באינטרנט:</p> <p>מרכז שירות לסטודנט 04-9838777</p>	

עמוד	תוכן עניינים
6	לוח השנה האקדמית
7	אורנים – תעודת זהות
13	בעלי תפקידים אקדמיים במכללה
16	בעלי תפקידים מינהל סטודנטים
17	הפקולטה לחינוך
21	התכנית להכשרת מורים לבית-הספר היסודי
23	החוג ותכנית ההכשרה לגיל הרך (לידה-שש)
31	החוג ותכנית ההכשרה לחינוך מיוחד לגיל הרך ולחינוך הרגיל (גילאי לידה-שש)
37	החוג ותכנית ההכשרה לחינוך המיוחד
42	התכנית להכשרת מורים לבית-הספר העל-יסודי
46	החוג להוראת מדעי הטבע והסביבה
49	החוג לחינוך מתמטי
52	החוג לחינוך
54	החוג ללימודים כלליים: שילוב אמנויות בחינוך
56	התכנית להכשרת אקדמאים להוראה
67	התמחות בכניסה להוראה (סטאז')
68	הפקולטה למדעי החברה והרוח (מח"ר)
71	חוגים לתואר B.Ed.
72	לימודי ארץ ישראל
73	גיאוגרפיה ולימודי סביבה
75	סוציולוגיה ומדעי החברה
77	אזרחות ולימודי דמוקרטיה
79	חינוך חברתי-קהילתי (חח"ק)
87	תקשורת
89	אמנות
93	הוראת השפה הערבית
95	חוגים לתואר B.A.
96	מקרא
98	ספרות וכתביה יצירתית
99	מחשבת ישראל
100	היסטוריה
104	שפה וספרות אנגלית
108	לשון עברית
110	לימודים רב-תחומיים
117	תכניות ייחודיות
118	תכנית רג"ב – מצוינים להוראה
	* קיימות תכניות ייחודיות נוספות. מידע קיים בחוגים ובתכניות ההכשרה.
119	הפקולטה למדעי הטבע של אוניברסיטת חיפה באורנים
120	החוג למדעים מדויקים
121	החוג לביולוגיה וסביבה

123	הפקולטה ללימודים מתקדמים
126	חינוך בגיל הרך
128	התכנית להוראה רב-תחומית של מדעי הרוח והאמנויות (M.Ed)
132	הוראת שפות זרות
135	ייעוץ חינוכי
137	חינוך והוראה לתלמידים בסיכון והדרה
139	ניהול וארגון מערכות חינוך
142	הוראת המדעים בבית הספר העל-יסודי
144	הוראת המתמטיקה והמדעים בבית הספר היסודי
146	מוסמך בהוראה לבית הספר העל-יסודי – M.Teach
149	היחידה ללימודי חוץ (ק.מ.ה)
151	שירותים אקדמיים ומנהליים לסטודנטים
152	ספרייה
153	מרכז להוראה ולמידה ע"ש צוויג
154	מרכז 'קשת'
155	מכון 'אורן'
156	דיקנאט הסטודנטים

תקנון לימודים לסטודנטים לתואר ראשון ותעודת הוראה – [נא ללחוץ כאן](#)
תקנון לימודים לסטודנטים לתואר שני – [נא ללחוץ כאן](#)

לוח שנת הלימודים האקדמית תשפ"ד - 2023-2024

סמסטר א'

תחילת הלימודים: יום ראשון, 15.10.23

סיום סמסטר א': יום שישי, 26.1.24

סמסטר ב'

תחילת הלימודים: יום ראשון, 3.3.24

סיום סמסטר ב': יום שלישי, 25.6.24

ללוח השנה האקדמי המפורט – לחצו כאן

שעות השיעורים

שעות	
9:45 – 8:15	שיעור ראשון
11:30 – 10:00	שיעור שני
13:15 – 11:45	שיעור שלישי
15:30 – 14:00	שיעור רביעי
17:15 – 15:45	שיעור חמישי
19:00 – 17:30	שיעור שישי

היקפי שעות הלימוד המפורטים בידיעון בטבלאות השונות עשויים להשתנות.

ט.ל.ח.

מכללת אורנים – תעודת זהות

כללי

מכללת אורנים היא מוסד אקדמי מוביל להשכלה גבוהה המתמקד בהכשרת מורים, מחנכים ועובדי חינוך בישראל. אורנים נוסדה בשנת 1951 וממוקמת בראש גבעת אורנים בצומת דרכים מרכזי בין כביש 6 לבין עמקי הצפון. היא מן המכללות הוותיקות והמנוסות בארץ, המכללה לחינוך הגדולה ביותר בצפון ומשלוש הגדולות בישראל. לאורנים מוניטין מקצועי בין-לאומי ולבוגרי אורנים יש ביקוש רב במערכות החינוך והחברה בישראל. במכללה לומדים כ-3000 סטודנטים במסלולים האקדמיים לתואר ראשון, שני והכשרה להוראה, ועוד אלפי לומדים בתכניות ללימודי תעודה, פיתוח מקצועי ולימודים מתקדמים ומאות בני נוער במרכז למחוננים ולמצוינים. קהילת הלומדים באורנים משקפת את הפסיפס של החברה הישראלית ומורכבת מיהודים וערבים, מחילוניים, דתיים וחרדים, ומבנות ובני ישובים עירוניים וכפריים.

מטרתה העיקרית של אורנים היא הכשרה של קהילות מחנכים למנהיגות חברתית-חינוכית וליוויים בצמיחתם המקצועית, תוך מתן דגש על מצוינות אקדמית לצד ידע הוראה מעשי ומקצועי, המאפשר השתלבות והובלה של מערכת החינוך והמערכת הציבורית.

ייחודה של אורנים הוא באחריות החברתית והסביבתית שנוטלת המכללה על עצמה בראייה האזרית שלה ובשיתוף הפעולה עם קהילות שכנות, ברמה הארצית כפורצת דרך בחינוך, בשיתופי פעולה עם קרנות, מוסדות אקדמיים וארגונים חברתיים ארציים כגון חברת המתנ"סים, ובעולם – בתחומי זהות יהודית וקשרי גומלין אקדמיים עם מוסדות להשכלה גבוהה בתפוצות. למכללה קשר הדוק עם מאות בתי-ספר וגני ילדים בצפון, בהתנסות מעשית, מחקרים, השתלמויות, התנדבות ועוד. האחריות החברתית והסביבתית של אורנים באה לידי ביטוי בפעילות האקדמית ולא פחות מכך גם בפעילות חוץ אקדמית עניפה בארץ ובעולם.

באורנים מגוון תחומי לימוד אקדמיים, שבסיומם מוענק לבוגר **תואר ראשון** – B.A., B.Ed., וכן תואר B.Sc. (של אוניברסיטת חיפה), בתחומי לימוד מגוונים, מהמדעים המדויקים ועד מדעי החברה והרוח.

התכניות להכשרת מורים-מחנכים מתפרסות על תחומי גיל הינקות והגיל הרך, גילאי בית הספר היסודי והעל-יסודי, חינוך מיוחד, אמנות וחוג לחינוך חברתי-קהילתי המעניק תעודת עובד חינוך. אורנים היא המכללה היחידה לחינוך המעניקה תואר B.A. במדעי הרוח.

במכללה פועלות תשע תכניות **לתואר שני**: שמונה תכניות M.Ed. (מפורטות בהמשך סקירה זו) ותכנית M.Teach המשלבת תעודת הוראה עם לימודי תואר שני. אורנים היא המוסד האקדמי הראשון בישראל שקיבל אישור לתכנית M.Teach לתואר שני והמכללה לחינוך הראשונה שקיבלה אישור מ"ג לפתוח תכנית לתואר שני עם תזה (בהוראת שפות).

באורנים פועלת **תכנית חמשנתית** המאפשרת לימודים ישירים לתואר שני אשר מציידים את הבוגרים בסיומם בתואר ראשון + תואר שני + תעודת הוראה.

האיכות והעומק של התוכניות האקדמיות; העושר והמגוון של התוכניות החוץ-אקדמיות; התרבות הבלתי פורמלית המכבדת כל אדם באשר; והקמפוס המרהיב והירוק – החיבור של כל אלה הוא זה שמייחד את אורנים והופך אותה למכללה המובילה בישראל.

מסלולי לימוד מרכזיים באורנים

באורנים חמש יחידות מרכזיות העוסקות בהכשרה למערכת החינוך:

א. הפקולטה לחינוך

הפקולטה לחינוך מעניקה תארי "בוגר בהוראה" - B.Ed. או B.A. בחוגים ובתכניות ההכשרה הבאות:

- החוג ותכנית ההכשרה **לגיל הרך** בהתמחויות: הגיל הרך (גילאי לידה-6), הרחבה להוראה בכיתות א'-ב'.
- החוג לחינוך מיוחד בגיל הרך.
- התכנית להכשרת מורים **לבית-הספר היסודי** (א'-ו') הכוללת חוגים דיציפלינאריים במדעי החברה והרוח ו/או במתמטיקה ומדעי הטבע והסביבה בשילוב עם תכניות אטרקטיביות בתחומי החינוך, היצירה והתרבות.
- התכנית להכשרת מורים **לבית-הספר העל-יסודי**: בתחומי מדעי הרוח, מדעי החברה והמדעים המדויקים.
- תכנית להכשרת מורים **בחינוך המיוחד** (גילאי 6-21): מכשירה מחנכים לעבודה עם תלמידים בעלי צרכים מיוחדים בבתי-הספר לחינוך מיוחד, בכיתות משלבות בבתי-ספר רגילים ובמסגרות חינוכיות ייעודיות לאוכלוסיות מיוחדות.
- החוג **לחינוך** (B.Ed.) שמכוון לטפח חשיבה חינוכית פורצת דרך והמחברת בין הרובד התיאורטי רעיוני לזה היישומי-יזמי. התכנית מאפשרת היכרות והעמקה עם גישות חינוכיות אלטרנטיביות מתוך מטרה לפתח בקרב הסטודנטים אקטיביזם חינוכי מחולל שינוי.

ב. הפקולטה למדעי החברה והרוח (מח"ר)

בפקולטה למדעי החברה והרוח תכניות ייחודיות לתואר B.Ed. במדעי החברה, ובהן חינוך חברתי-קהילתי (חח"ק, חינוך בלתי-פורמלי), אזרחות ולימודי דמוקרטיה, סוציולוגיה, תקשורת, גיאוגרפיה, לימודי ארץ-ישראל והוראת השפה הערבית; כמו גם תכניות לתואר B.A. במדעי הרוח: שפה וספרות אנגלית, ספרות ומבע יצירתי, לשון עברית, היסטוריה, מחשבת ישראל, מקרא, לימודי מזרח תיכון ולימודים רב-תחומיים. בפקולטה כלול גם החוג לאמנות העוסק בהכשרת אמנים-מורים בתחום היצירה ותולדות האמנות; מושם בו דגש על פיתוח יכולת יצירה, אוצרות תערוכות ועבודה בשיתוף עם אמנים מובילים, וכן מתקיימים במסגרתו פרויקטים ייחודיים בבתי-הספר ובקהילותיהם.

הלימודים בתכניות ההכשרה לתואר ראשון הם ארבע-שנתיים. עם סיומם יקבלו הליומדים תואר ראשון B.Ed. או B.A., תעודת הוראה ו/או תעודת עובד חינוך (לליומדים בחוג החח"ק), על פי החוג שבו למדו.

במכללה קיימת גם תכנית ללימודים ישירים לתואר שני המאפשרת השלמת תואר ראשון + תעודת הוראה + רשיון הוראה + תואר שני בחמש שנות לימוד. במכללה פועלת גם תכנית לסטודנטים מצטיינים (רג"ב: ראש גדול בהוראה) אשר מזכה במלגה ואורכת שלוש שנים.

ג. הפקולטה למדעי הטבע של אוניברסיטת חיפה באורנים

הפקולטה למדעי הטבע של אוניברסיטת חיפה באורנים מכשירה סטודנטים להוראת מקצועות המדעים בבתי-הספר העל-יסודיים. הלימודים במסגרת הפקולטה למדעי הטבע של אוניברסיטת חיפה באורנים מעניקים תואר B.Sc. של אוניברסיטת חיפה ותעודת הוראה של מכללת אורנים. לומדים בה מאות סטודנטים לתואר B.Sc. בהוראת מדעים, כדלקמן:

- ביולוגיה וסביבה, במגוון מרשים של נתיבי התמחות: פיזיולוגיה, התא והאורגניזם, אקולוגיה וסביבה, זואולוגיה והתנהגות בע"ח, ביולוגיה מולקולרית ועוד.
- מתמטיקה-פיזיקה; מתמטיקה ומדעי המחשב; פיזיקה ומדעי המחשב, וכן B.A. במתמטיקה בשילוב מדעי הרוח.

ד. הפקולטה ללימודים מתקדמים

בפקולטה פועלות שמונה תכניות לתואר שני "מוסמך בחינוך" (M.Ed.):

1. הוראת מדעי הרוח בגישה רב-תחומית
2. הוראת שפות (בהתמחות אנגלית, ערבית וכשפה שנייה)
3. ייעוץ חינוכי
4. חינוך והוראה לנוער בהדרה (נוער בסיכון)
5. ניהול וארגון מערכות חינוך
6. הוראת מדעים לבית הספר העל-יסודי (מתמטיקה, פיזיקה, ביולוגיה, כימיה, מדע וטכנולוגיה)
7. הוראת מתמטיקה ומדעים לבית הספר היסודי
8. חינוך בגיל הרך.

בנוסף מתקיימת תכנית "מוסמך בהוראה לבית הספר העל-יסודי" (M.Teach) המשלבת תואר שני עם תעודת הוראה במגוון תחומי דעת.

בארבע תכניות תואר שני קיימת אפשרות לתואר שני עם תזה (מסלול מחקרי):

1. בתכנית להוראת שפות
2. בתכנית להוראת מדעי הרוח בגישה רב-תחומית
3. בתכנית הייעוץ החינוכי
4. מוסמך בהוראה (M.Teach).

ה. היחידה ללימודי תעודה והתמחות בקמ"ה (קהילה, מנהיגות, השראה)

היחידה ללימודי תעודה והתמחות באורנים היא מהמרכזים הגדולים בישראל בתחום לימודי לפיתוח מקצועי והשתלמויות עבור עובדי הוראה, אנשי חינוך ובעלי מקצועות נוספים. היחידה פועלת מול למעלה מ- 600 בתי-ספר בצפון הארץ ומקיימת מאות קורסים וסדנאות בתחומי החינוך והחברה

במסגרת היחידה פועלת אחת התכניות הוותיקות והמוערכות בארץ להכשרת מנהלים לבתי ספר (מטעם מכון אבני ראשה). כמו כן מקיימת היחידה לימודי תעודה לרכזי הערכה בית-ספריים, להוראת תלמידים מחוננים, להוראת מדעים וסביבה, לפיתוח ועדכון הידע הפדגוגי, לטיפול באמצעות בעלי-חיים ועוד.

היחידה מקיימת גם תכניות ללימודי פסיכותרפיה רב-ממדית, ייעוץ ארגוני, ומגוון תחומים תומכי חינוך והתפתחות האדם.

אורנים, הסטודנט והקהילה: אורנים פועלת בשיתוף פעולה ובקשר הדוק עם מאות בתי-ספר וגני ילדים בצפון הארץ - בהתנסות בהוראה ובשותפות מכללה-שדה, בהשתלמויות ובקשרי עבודה עם מנהלי בתי הספר.

באורנים מאמינים בתקשורת ישירה בין סגל המרצים לבין הסטודנטים. ההתנסות המעשית בבתי-הספר ובגני הילדים, הנערכת בהנחיית מדריכים פדגוגיים מנוסים, מכשירה את פרחי ההוראה להשתלבות מהירה ומיטבית במערכות החינוך והחברה בישראל.

המכללה מציעה שירותים רבים לרווחת הסטודנט, החל במינהל סטודנטים נגיש, ספרייה עשירה, אגודת סטודנטים פעילה, דיקנט סטודנטים המעניק תמיכה לסטודנטים במלגות, מעונות, תמיכה לימודית ועוד, מרכז קשת לתמיכה בסטודנטים בעלי צרכים מיוחדים, קפיטריה איכותית, דשאים מוריקים וקמפוס ירוק ומשובב עין.

תכניות ייחודיות באורנים

מכללת אורנים מובילה מגוון רחב של יוזמות ותכניות ייחודיות לעידוד מצוינות, מנהיגות ואחריות חברתית:

- **לימודי חברה, זהות ודעת** – לימודי יסוד המשותפים לכלל לומדי התואר הראשון והמשמשים להרחבת דעת במיקוד של העמקה באתגרי האנושות במאה ה-21. הלימודים כוללים קורסים עיוניים המשלבים גם עשייה חברתית ועוסקים בסוגיות של צדק חברתי, משבר האקלים, דמוקרטיה, רב תרבותיות ועוד.
- **יחידה למעורבות חברתית** (הפועלת בדיקנט הסטודנטים) המאפשרת לסטודנטים להתנסות בפעילות בארגוני שינוי חברתי בתחומים מגוונים, אם במסגרת קורסים משלבי עשייה חברתית ואם כחלק מתכניות מילגה מגוונות.
- **יחידה לחיים משותפים** המטפחת את אורנים כקמפוס רב תרבותי מזמין ומכליל.
- תכנית **רג"ב לסטודנטים מצטיינים**. סטודנטים בעלי נתוני קבלה גבוהים הרואים בחינוך מקצוע ושליחות. (חלק מתכנית ארצית של משרד החינוך).
- תכנית **מהיטק להוראה** להכשרת אקדמאים מצטיינים להוראת מתמטיקה ומדעים בחטיבה העליונה
- תכנית **מל"ח** (מנהיגות לעוסקים בחינוך), תכנית לסטודנטים העובדים בשדה החינוך ובמקביל לומדים לתואר ראשון.
- תכנית **מיכאל**, לסטודנטים יוצאי הקהילה האתיופית, במטרה להשיג שלושה יעדים: הכשרת מורים ומחנכים בני הקהילה האתיופית ושילובם במערכת החינוך, בניית קבוצת מנהיגות חינוכית מובילה בקרב הקהילה כך שאנשיה יפכו לסוכני שינוי בקהילה, והרחבת הדיאלוג הרב-תרבותי במערכת החינוך בכלל, ובאורנים בפרט.
- תוכניות הכשרה למורים ולמורות **במגזר החרדי** במקצועות הליבה (לשון עברית, מתמטיקה ומדעים).
- תכנית **"אבני ראשה"** להכשרת מנהלי מוסדות חינוך.

אורנים כוללת יחידות וארגונים הפועלים למען אותן מטרות בדיקה לקהילות רחבות. טיפוחן של מסגרות אלו נובע מהתפיסה שלמכללה תפקיד ערכי-חברתי-תרבותי וכי עליה להיענות באמצעות המומחיות האקדמית של סגל המכללה, הכלים האקדמיים והכוחות המקצועיים שבה לאתגרים החינוכיים והחברתיים שלפתחנו:

- **מרכז בינלאומי** אשר פועל להרחבת והעמקת הקשרים האקדמיים עם מוסדות ועם אנשי אקדמיה ברחבי העולם במטרה להרחיב תכניות של חילופי סגל וסטודנטים; מחקר משותף; קורסים משותפים ועוד. בנוסף פועל המרכז גם לחיזוק קשרים עם קהילות יהודיות ולא-יהודיות בתפוצות ומקיים שלל תכניות חוץ אקדמיות עם לומדי חו"ל, ובקרב תלמידי בתי ספר.
- **ק.מ.ה.** (קהילה-מנהיגות-השראה) המרכזת את הפעילות החוץ אקדמית של אורנים, והכוללת בתוכה ארבע זירות פעילות:

1. לימודי חוץ – לימודי תעודה והתמחות במגוון רחב של תחומים מקצועיים; גן בוטני, הפועל להרחבת המודעות הציבורית לנושאי הסביבה והצורך בשמירת ערכי הטבע והנוף והמשמש מקום מקלט למיני צמחים רבים המצויים בסכנת הכחדה ומוקד משיכה למגוון בעלי חיים.
  2. בינוי קהילה - שדמות - מרכז למנהיגות בחינוך ובחברה, שעוסקת בבינוי קהילה באמצעות טיפוח מעורבות ומנהיגות בקהילות שבוחרות להציב את החינוך במרכז הווייתן.
גשר לעתיד - עוסק בהתחדשות כוללת ביישובי פריפריה בישראל.
  3. שדה חינוכי – מסגרות לפיתוח מקצועי של עובדי חינוך והוראה; מרכז מש"י – ביה"ס למקצועות הגיל הרך; הנחיית והובלת תהליכי שינוי במוסדות חינוך וברשויות חינוך; נוער שוחר מדע המציע מגוון רחב של חוגים וחוויות למידה מרחיבות דעת לילדים ובני נוער שרוצים ללמוד יותר.
  4. מרחב יזמות חברתית-חינוכית - מעודד ומקדם יזמויות בעלות אופי חברתי או חינוכי במכללת אורנים ובאזור הצפון כולו.
- **גן בוטני** – גן ייחודי מרהיב ורחב ידיים הכולל מגוון ביולוגי עשיר ומגוון המאפשר היכרות ולימוד של הטבע על יפעת הודו. הגן כולל עשרות שבילי טיול מרתקים המובילים את המטיילים אל סודותיו החבויים. בין השבילים יש בגן שביל ביומימיקה, שביל שירה ועוד.
  - **המכון הישראלי לחינוך בגיל הרך** הפועל לקידום מעמדו של החינוך לגיל הרך ולמיקומו במרכז הדיון הציבורי בישראל, מתוך הבנה של חשיבותו לאדם ולחברה
  - **מרכז EDGE** – מרכז לחדשנות בחינוך שהוקם באורנים על ידי המועצה האיזורית זבולון ושארונים שותפה בהובלתו. משמש כחממה ליזמים מתחומי הטכנולוגיה החינוכית (Ed-Tech), להטמעה כלים פדגוגיים חדשניים במוסדות החינוך במועצה וליווי אקדמי ומחקרי.
  - **רדיו אורנים** – תחנה חינוכית שבה סטודנטים, אנשי סגל וחברי קהילות שכנות משדרים תוכניות מוסיקה, אקטואליה, לימוד ועוד. (103.6 FM).
  - **גלריה לאמנות ישראלית** – המציגה תערוכות יחיד ותערוכות קבוצתיות של אמנים מהמרכזיים בעשייה האמנותית בישראל.
  - **המדרשה** - מרכז חינוכי להתחדשות החיים היהודיים בישראל (תרבות וזהות יהודית, פיתוח מנהיגות צעירה בחינוך ובקהילה) בארץ ובחו"ל.
  - **בית ספר דו-מחוזי למחוננים** (מחוזות חיפה והצפון) מציע תכנית העשרה וסביבת למידה תומכת וחוויתית במסגרת יום בשבוע לתלמידים מחוננים, תוך התנסות בפזיקה, ביולוגיה, מחשבים, אמנות, וידאו ותקשורת ועוד.
- בנוסף פועלים באורנים גם שותפי קמפוס:**
- **תנועת החלוץ ומכינת רבין** - תנועת החלוץ, מיסודה של המדרשה באורנים, היא תנועה לבניית מנהיגות חברתית המפעילה מגוון של תכניות לצעירים טרם השירות הצבאי, במהלכו ולאחריו, אשר משלבות חוויה קהילתית-קבוצתית, למידה מעמיקה של החברה הישראלית והתנסות בעשייה חינוכית, חברתית, ערכית. התכנית הוותיקה והמוכרת ביותר בארגון היא מכינת רבין.
  - **בית הספר התיכון האנתרופוסופי 'שקד'** – תיכון ארבע שנתי (ט'–יב') הפועל ברוח חינוך וולדורף ופועל במסגרת המועצה האיזורית זבולון.
  - **מרכז מנדל למנהיגות בצפון** מפעיל שלוש תוכניות: תוכנית מנדל למנהיגות חברתית – תוכנית הפועלת במתכונת של שבוע לימודים מלא לאורך שנה, תוכנית מנדל למנהיגות

אזורית – הפועלת במתכונת של יום לימודים אחד בשבוע, ותוכנית מנדל למנהיגות בשירות הציבורי – תוכנית המיועדת לבכירים בשירות הציבורי, ופועלת במתכונת של יום לימודים אחד בשבוע.

- **בית ספר עמל-אדם** לחינוך מיוחד עבור נערים ונערות על הרצף האוטיסטי.

לסיכום

אורנים היא מכללה אקדמית לחינוך, בעלת מומחיות ייחודית בחינוך הפורמלי והבלתי פורמלי, גדולה ובעלת מוניטין.

המכללה פועלת במגוון נרחב של תחומים - החל בהכשרת מורים ואנשי חינוך, דרך מעורבות חברתית ופיתוח מנהיגות, וכלה בקשרים עם קהילות בארץ ובחו"ל.

הלומדים באורנים מכשירים עצמם להשתלבות מושכלת ולהובלת תהליכים משמעותיים במערכות החינוכיות והחברתיות-קהילתיות.

בעלי תפקידים אקדמיים במכללה

שם	תפקיד
פרופ' שמעון עמר	נשיא
ד"ר ניר מיכאלי	רקטור
תמר אנגל	מנכ"לית
פרופ' לילך לב ארי	הפקולטה ללימודים מתקדמים
פרופ' מיכל ראזר	הפקולטה לחינוך
ד"ר לי כהנר	הפקולטה למדעי החברה והרוח
איילת אילני	דיקנית סטודנטים
פרופ' אלכסנדר גורדון	י"ר ועדת מינויים לפרופסורים
פרופ' יעל פויס	י"ר ועדת מינויים פנימית
פרופ' מילה שוורץ	סגנית הרקטור למחקר
ד"ר ג'נינה קהן-הורביץ	סגנית רקטור לקשרים בינלאומיים
פרופ' עדו יצחקי	י"ר ועדת אתיקה מכללתית
פרופ' מירה קרניאלי	י"ר ועדת אתיקה של רשות המחקר
ד"ר יערה הרמלין-פיין	חינוך מיוחד (חנ"מ) מנהלת יח' ההכשרה של הפקולטה
ד"ר אסנת זורדה	בית ספר יסודי
ד"ר גייל סוסקין	הגיל הרך
ד"ר ראניה פראג	הכשרת מורים לבית הספר העל-יסודי (סדירים)
ד"ר ראיד מועלם	הוראת מדעי הטבע והסביבה
ד"ר רותי סגל	חינוך מתמטי
ד"ר אריאל אפל	החוג לחינוך – אלטרנטיבות בחינוך
ד"ר גלית זנה שטרנפלד	לימודים כלליים - שילוב אמנויות בחינוך
אנוואר אנוואר	ריכוז וליווי סטודנטים ערבים
ינון כרמי	ריכוז מסלול אנתרופוסופי
ד"ר סאבב רביעה	ריכוז חינוך מיוחד בשפה הערבית
ד"ר עדי ארבבל	ריכוז הסבות - חינוך מיוחד
פיינגבאום יגאל	ריכוז לש"ם - חינוך מיוחד
ד"ר הלה שכטר סולומון	ריכוז חינוך מיוחד
מירי גלילי	מנהלת פרויקט יד הנדיב ראשת יחידת השדה-כניסה להוראה וסטאז'

שם	תפקיד	
ד"ר גלעד גולדשמיט	ראש מסלול וולדורף	
ד"ר חסן שארף	ריכוז מרכז חינוך ערבי	
ד"ר ראיד מועלם	ריכוז תוכנית "מהיי טק להוראה"	
ד"ר אסנת זורדה	ריכוז תוכנית צוות, נוער בסיכון ותעודת הוראה שנייה – על יסודי	
ד"ר אילת אטינגר	ספרות ומבע יצירתי	ראשי חוגים בפקולטה למח"ר
ד"ר ירון ג'אן	היסטוריה, לימודי א"י ומחשבת ישראל	
ד"ר אושרי זיגלבוים	לשון עברית	
ד"ר ניקול אהרוניאן	שפה וספרות אנגלית	
ד"ר ליאורה גולדמן	מקרא	
ד"ר רמי זיתוני	גיאוגרפיה ולימודי סביבה	
ד"ר לודמילה קריבוש	אזרחות, לימודי דמוקרטיה וסוציולוגיה	
ד"ר מרב סולומון	חינוך חברתי קהילתי (חח"ק) ריכוז תכנית מל"ח	
ד"ר מיה מזור	תקשורת	
ד"ר אביטל הולדנברגר	הוראת השפה הערבית	
עודד הירש	אמנות	
ד"ר לי כהנר	לימודים רב-תחומיים	
ד"ר נירית לורנס	רכוז תחום מנהיגות – חח"ק	
ד"ר זאב קיין	רכוז תחום נוער בסיכון – חח"ק	
ד"ר לי כהנר	רכוז תכנית שלח וידיעת הארץ	
ד"ר פזית לוי סודאי	מרכזות תכנית מל"ח	
ד"ר לורה סיגד	חינוך והוראה לתלמידים בהדרה	ראשי תכניות בתואר חשני
ד"ר אריאל פרידמן	הוראה רב-תחומית	
ד"ר רימא ברנסי	הוראת שפות	
ד"ר צמרת ריקון	ייעוץ חינוכי	
פרופ' יורם גרשמן	הוראת המדעים בביה"ס העל-יסודי	
ד"ר רותי סגל	הוראת מתמטיקה ומדעים בביה"ס היסודי	
ד"ר סיגל אחיטוב	חינוך בגיל הרך	
ד"ר נורית קפלן-תורן	מנהיגות בחינוך (ניהול וארגון מערכות חינוך)	
ד"ר נורית גור-יעיש	מוסמך בהוראה בבית הספר העל-יסודי M.Teach	
פרופ' ענבר לבקוביץ	ראשת היחידה לעבודות גמר ותזה	
ד"ר לודמילה קריבוש	מרכזות לימודי מחקר	רכזי תחומים אקדמיים מיוחדים
פרופ' לילך לב ארי	יז"ר ועדת התיוח	

שם	תפקיד	
ד"ר אליאס פרח	רכז התמחות אנגלית בתכנית הוראת שפות	
רותי הלבין	ראשת מוקד אמן-מורה בתכנית להוראת מדעי הרוח והאמנויות בגישה רב תחומית	
פאתן טבאג'א ברכאת	רכוז מעורבות חברתית	דיקנאט הסטודנטים
רכמן אורן	רכז מעורבות חברתית	
פאתן טבאג'א ברכאת	רכוז אקדמית וחברתית של המגזר הערבי	
אורטל ברקה	רכוז תכנית מיכאל	
ד"ר הדס הירש	ראשת הספרייה	ספרייה
רותם שומר	מנהל הספרייה	
ד"ר לאוניד שטרמל	ריכוז לימודי אנגלית כשפה זרה	כלל מכללתיים
ד"ר אושרי זיגלבוים	ריכוז לימודי לשון למסלולי הוראה	
ד"ר דן מירז	ריכוז תכנית רג"ב (מצטיינים)	
תמר שיזף	רכוז המרכז לקידום ההוראה	
ד"ר איריס גרשגורן	ריכוז תחום סקרי הוראה	
פרופ' יעל פויס	עורכת כתב העת דברים	
בתיה גורליק	מנהלת מרכז קשת – מרכז תמיכה לסטודנטים עם צרכים ייחודיים	

בעלי תפקידים אקדמיים במחלקה להוראת המדעים

אוניברסיטת חיפה - אורנים

(חוגים הנלמדים בקמפוס אורנים)

שם	תפקיד	
ד"ר זוהר נאור	מדעים מדויקים	ראשי חוגים
פרופ' ערן גפן	ביולוגיה וסביבה	

**בעלי תפקידים מינהל הסטודנטים –
תואר ראשון והכשרת אקדמאים להוראה
Student-admin@oranim.ac.il**

פרטים	תפקיד
דנה חן טלפון- 04-9539634 דוא"ל: dana_c@oranim.ac.il	מנהלת מנהל הסטודנטים
ליאור אלגד טלפון- 04-9838784 דוא"ל: lior.elgad@oranim.ac.il	רכזת אקדמית: החוג ותכנית ההכשרה לגיל הרך החוג לחינוך מיוחד לגיל הרך מל"ח לגיל הרך הכשרת אקדמאים לגיל הרך
נור בכר טלפון- 04-9838777 דוא"ל: noor.baker@oranim.ac.il	רכזת אקדמית: תכנית ההכשרה לבית הספר היסודי הכשרת אקדמאים לבית הספר העל יסודי הכשרת אקדמאים לבית הספר היסודי
נגה ברח"ד כ"ץ טלפון- 04-9539687 דוא"ל: noga.katz@oranim.ac.il	רכזת אקדמית: החוג ותכנית ההכשרה לחינוך מיוחד
שירלי ויינברגר טלפון- 04-9838823 דוא"ל: shirly_w@oranim.ac.il נטע אליה וולך טלפון- 04-9838935 דוא"ל- neta.elia@oranim.ac.il	רכזות אקדמית: תכנית ההכשרה לבית הספר העל יסודי
יפעת יהודה טלפון: 04-9539640 דוא"ל: yifat_y@oranim.ac.il	רכזת אקדמית: הרשמה וכתובת תכניות הכשרת אקדמאים להוראה הכשרת אקדמאים לחינוך מיוחד
מיה כידן טלפון: 04-9838788 דוא"ל: maya_k@oranim.ac.il	רכזת אקדמית: הנפקת זכאויות ותעודות, אישורים, תרגומים ופניה לארכיון
קשת הלוי-גולדשטיין טלפון: 04-9838936 דוא"ל: Keshet.halevy@oranim.ac.il	רכזת אקדמית: בניית לוח בחינות, טיפול במועדים מיוחדים, שיבוץ חדרים וכיתות

הפקולטה לחינוך

דיקנית הפקולטה: פרופ' מיכל ראזר

דיקנית הפקולטה: פרופ' מיכל ראזר

טלפון: 04-9838795

דוא"ל: Michal_r@oranim.ac.il

תפקיד	פרטים
מנהלת הפקולטה	סנדרה צוקרמן-דגן Sandra_t@oranim.ac.il
רכזת אקדמית : החוג לחינוך – אלטרנטיבות בחינוך (וולדורף שומרי הגן) תוכנית ההכשרה לבית הספר העל יסודי החוג ותכנית ההכשרה לגיל הרך	לימור מילגרום טלפון: 04-9838893 דוא"ל: limor_m@oranim.ac.il
רכזת אקדמית : החוג ותכנית ההכשרה לחינוך המיוחד החוג לחינוך מתמטי החוג להוראת מדעי הטבע והסביבה שילוב אמנויות בחינוך תכנית פרחי הנגב מסלול היסודי מסלול וולדורף	איילת יערי משולם טלפון: 04-9838878 ayelet.yaari@oranim.ac.il
רכזת אקדמית של יחידת השדה: התמחות בהוראה (סטאז') קשרי מכללה שדה התנסות מעוגנת שדה	מיכל נקר טלפון: 04-9898891 Michal.nakar@oranim.ac.il
רכזת התמחות בהוראה (סטאז')	איתן שוורץ טלפון: 04-9838816 eitan_s@oranim.ac.il

כללי

הפקולטה לחינוך כוללת תכניות הכשרה וחוגי דעת המכשירים מורים-מחנכים לעבודה בטווח רחב של מקצועות וגילאים. החוגים והתכניות מבוססים על מסורת רבת שנים של הכשרת מורים וגננות שנוצרה באורנים, שבליבתה ניצב אידיאל של חינוך הומניסטי, פלורליסטי ושוויוני. מאז הקמתה זוכה אורנים להיות בין המובילים של ערכים אלה בחינוך בארץ, ולאורך שנים יצרה שיטות חדשות וידע רב בתחום זה. הפקולטה מקיימת קשר הדוק עם מערכת החינוך ופועלת להעמקת המעורבות בקהילה ולמידה הדדית בין השדה לאקדמיה.

בפקולטה לחינוך לומדים סטודנטים מן המניין לקראת תואר B.Sc, B.A, ו-B.Ed. וכן אקדמאים המעוניינים להסב את עיסוקם להוראה או להרחיב את תחום התמחותם.

הלימודים בפקולטה לחינוך כוללים תכניות הכשרה להוראה וחוגים כמפורט להלן:

תכניות ההכשרה להוראה

- **תכנית ההכשרה להוראה בגיל הרך** (גילאי לידה-6): מכשירה מחנכים למסגרות החינוך בגיל הרך - גני ילדים ומעונות יום.
- **תכנית ההכשרה להוראה בחינוך המיוחד בגיל הרך**: (גילאי לידה עד 3) מכשירה מחנכות למסגרות החינוך בגיל הרך - גני ילדים ומעונות יום ומכשירה מחנכים לעבודה עם ילדים בגיל הרך בעלי צרכים מיוחדים.
- **תכנית ההכשרה בחינוך המיוחד** (גילאי 6-21): מכשירה מחנכים לעבודה עם תלמידים עם צרכים מיוחדים בבתי-הספר לחינוך מיוחד, בכיתות משלבות ובכתות רגילות בבתי-ספר רגילים. ההתנסות היא במסגרות דוברות עברית/ערבית לפי בחירת הסטודנט. התכנית נלמדת במסגרת דו-חוגית והסטודנטים הלומדים בה נדרשים לבחור חוג שני (יסודי או על יסודי).
- **תכנית ההכשרה להוראה בבית-הספר היסודי** (א'-ו'): מכשירה מורים-מחנכים (תעודת הוראה) בתחומי הדעת הנלמדים בבית הספר היסודי: התכנית להוראה מכלילה בבית הספר היסודי כתוכנית חובה ובחירת שני חוגים מבין החוגים הבאים: החוג לחינוך (כולל וולדורף ומורי יער), מדעי הטבע והסביבה, חינוך מתמטי, לשון, מקרא, ספרות עברית. בחוגים הבאים מוענק תואר B.A.: לשון, מקרא, ספרות. התכנית שמה דגש על הכללה והשתלבות, ועל למידה רב-תחומית.
- **תכנית הכשרה להוראה בבית-הספר העל-יסודי**: מכשירה מורים-מחנכים (תעודת הוראה) בכל תחומי-הדעת הנלמדים בבית-הספר העל-יסודי והם: ספרות, לשון עברית, מקרא, היסטוריה, אנגלית, גיאוגרפיה, סוציולוגיה, אזרחות, ערבית, , תקשורת, אמנות, חינוך חברתי-קהילתי (לתעודת עובד חינוך), ביולוגיה, מתמטיקה, פיזיקה ומדעי המחשב.
- **תכנית הכשרה מיוחדת לחינוך ברוח וולדורף לביה"ס היסודי ולביה"ס העל יסודי**.
- **תכנית להכשרת אקדמאים להוראה** מיועדת לבעלי תואר אקדמי המעוניינים בתעודת הוראה בכל תכניות ההכשרה המוצגות לעיל.

מידע נוסף על תכניות ההכשרה והחוגים

- בכל תכנית ההכשרה מתקיימים גם לימודי יסוד: אנגלית כשפה זרה, לשון, כתיבה אקדמית, עזרה ראשונה, זהירות בדרכים, בטחון ובטיחות
- כל תכניות ההכשרה להוראה משלבות לימודים עיוניים בחינוך עם **התנסות מעשית** בבתי-הספר או בגני הילדים, בהיקף של יומיים בשבוע בשנים ב-ג..
- הלימודים מקנים תעודת הוראה ותואר B.A, B.Sc, B.Ed, ו/או B.A משולב תעודת הוראה.
- קבלת רישיון עיסוק בהוראה מותנית בשנת התמחות בהוראה (סטאז').
- הלימודים בפקולטה לחינוך כוללים ימי עיון בנושאים שונים, שההשתתפות בהם היא **חובה**.
- בחלק מן החוגים/תכניות ההכשרה מתקיימים סיורים לימודיים, המהווים חלק מחייב מתכנית הלימודים.
- פירוט מבנה הלימודים בכל תכנית ההכשרה/חוג מופיע בהמשך ידיעון זה, אך יש לקחת בחשבון כי ייתכנו שינויים בתכניות הלימודים.
- לוח הפעילויות והחופשות במכללה הוא לוח השנה האקדמית המקובל במוסדות להשכלה גבוהה, בשעה שהמערכת החינוכית אליה אנו מכשירים (בתי-ספר וגנים) אינה פועלת על-פי לוח זה. לאור זאת, בחלק מן הימים, שהם ימי לימוד במכללה וימי חופשה בבתי-הספר ובגנים, יתקיימו ימי לימוד מרוכזים במכללה.
- ההתנסות בבתי הספר תיערך על פי לוח השנה במערכת החינוך בהתאם לשכבת הגיל.

התכנית להכשרת מורים לבית הספר היסודי

ראשת התכנית: ד"ר אסנת זורדה

וא"ל osnat_z@oranim.ac.il

תכנית ההכשרה מקדמת תפיסת זהות מחנכים ומחנכות כמנהיגים ומנהיגות חינוכיים המאמינות ומאמינות בהשפעה של חינוך ככוח המשנה מציאות חברתית. התכנית מטפחת תהליכי גיבוש זהות חינוכית ואת הכשירויות הנדרשות לשם ביסוס יסודות יציבים לצמיחה מיטבית של ילדים וילדות בבתי ספר יסודיים. תהליכי הלמידה יתרחשו במכללה, בבתי הספר ובביקורים במרחבים חינוכיים שונים.

תכנית הלימודים תכלול את בסיסי הידע והמיומנויות הנדרשים למחנכת ביסודי. בנוסף לדגש על תהליכי גיבוש זהות וחזון חינוכי, נעמיק בהבנת תהליכי הדרה במערכת החינוך ולמידה והתנסות בפדגוגיות מכלילות, המקדמות שיוויון הזדמנויות בכיתה. תכנית הלימודים תעסוק בתהליכי למידה והוראה בתחומי האוריינות השפתית, המתמטית והמדעית.

הלימודים לתעודת ההוראה בבית הספר היסודי, נלמדים במקביל ללימודי החוגים וכוללים גם התנסות בהוראה כמחנכים ומחנכות בכיתה ובתחומי הדעת בבתי הספר.

מתוך הכרה בחשיבות הידע הנצבר מההתנסות המעשית בבתי הספר, ההתנסות תחל בשנת הלימודים הראשונה. בשנה א' ההתנסות תתקיים בשיתוף סטודנטים וסטודנטיות מתוכניות ההכשרה לחינוך מיוחד ובדגש על פדגוגיות מכלילות הנותנות מענה חינוכי לשונות לומדים. בשנה ב' וג' ההתנסות המעשית תתקיים במסלול אקדמיה כיתה או אקדמיה קהילה בהיקף של יומיים התנסות בשבוע. ההתנסות מתחילה ב 1 לספטמבר ומסתיימת ב 30 ליוני בכל שנה.

תכנית לימודים הכשרת מורים לחינוך יסודי

נ"ז	ש"ש	שם הקורס	התחום
2	1	לשון וכתובה אקדמית	לימודי יסוד
4	2	אנגלית	
4	2	לשון	
--	--	זהירות בדרכים, עזרה ראשונה, בטחון ובטיחות	
4	2	תרבות ודעת	תרבות ודעת
4	2	אוריינות מתמטית א-ג- לא מתמחים/ מתמחים	לימודי חינוך
4	2	אוריינות שפה - עברית/ערבית	
2	1	לשון ואוריינות	
4	2	שיטות מחקר איכותני	
4	2	דידקטיקה מדעים	
6	3	סמינריון בחינוך	
4	2	הקניית קריאה וכתובה א-ב	
4	2	זהות ומנהיגות חינוכית	הכשרה קלינית
12	6	הכשרה מעשית שנה ב'	
12	6	הכשרה מעשית שנה ג'	
60	30		סה"כ

החוג ותכנית ההכשרה לגיל הרך (לידה-שש)

ראשת החוג ותכנית ההכשרה לגיל הרך: ד"ר גייל סוסקין

דוא"ל: gail_s@oranim.ac.il

מסלול לימודים דו-חוגי: גיל רך ורב-תחומי

החוג ותכנית ההכשרה לגיל הרך (לידה-6) מכשירים מחנכים ומחנכות לגיל הרך: גילאי לידה עד 6. למעוניינים ניתן להרחיב הסמכה להוראה בכיתות א'-ב'.

מטרת ההכשרה

לתת בידי המתעתדים לעבוד עם ילדים בגיל הרך כלים לעבודה מקצועית כגננות/גננים ומנהלות/מנהלי גן, החל מגיל שלושה חודשים ועד גיל שש. הלימודים כוללים ידע תיאורטי מתחומים שונים ובעיקר: ידע התפתחותי, ידע פסיכולוגי, גישות חינוכיות בגיל הרך, ניהול מערכת חינוכית, אמנויות ככלי חינוכי, ספרות ילדים ומדעים. הלימודים משלבים, לכל אורכם, לימודים עיוניים במכללה עם התנסות מודרכת בשדה החינוכי.

מבנה הלימודים

הלימודים נפרשים על פני ארבע שנים. בשלוש השנים הראשונות הלימודים מתקיימים 3-4 ימים בשבוע במכללה ויום-יומיים בגני ההתנסות המעשית. ההתנסות המעשית נערכת במסגרות חינוכיות הנבחרות בידי הצוות הפדגוגי, בהתאם לאיכות החינוכית של המסגרת.

בשנה הרביעית הלימודים מתקיימים לאורכו של יום לימודים אחד בלבד. כך ניתן בשנה זו לשלב את הסטאז'.

לבוחרים בתעודת הוראה מורחבת (הרחבת הסמכה להוראה בכיתות א'-ב') – השנה הרביעית כוללת גם התנסות מעשית בכיתות א'-ב' לצד קורסים ייחודיים. זאת בנוסף ליום הלימודים בתכנית הגיל הרך. התמחות בהוראה (סטאז') תתקיים לאחר השנה הרביעית.

תכנית הלימודים מורכבת משלושה צירים מרכזיים:

- לימודים בחוג לגיל הרך, הכוללים קורסים תיאורטיים בגיל הרך.
- לימודים לתעודת הוראה הכוללים התנסות מעשית בגנים וקורסים הקשורים לפרקטיקה של החינוך בגיל הרך.
- **לימודים רב-תחומיים, הכוללים:**
  - **חטיבה בחינוך מיוחד** – המתייחסת להיבטים שונים באיתור ובעבודה עם ילדים בעלי צרכים מיוחדים בגן.
  - **חטיבה בלימודי טבע ומדעים** – המתייחסת להתפתחות ההבנה המדעית של ילדים ולקשר הבסיסי בין אדם לטבע.
  - **חטיבה בשילוב אמנויות בחינוך** – המתייחסת לשימוש באמצעים אמנותיים מגוונים והיבטים חברתיים רגשיים

- **השנה הראשונה** בהכשרה היא מבואית בעיקרה ואחידה לכל הסטודנטים. יום אחד בשבוע, לאורך כל השנה, מוקדש להתנסות מעשית במסגרות לתינוקות ופעוטות .
- **השנה השנייה** מוקדשת ללימודי החינוך ולהתנסות מעשית בגני ילדים. ההתנסות בגנים מתקיימת במשך יומיים בשבוע מהתחלת ספטמבר.
- **השנה השלישית** מוקדשת ללימודי חינוך ולהתנסות מעשית של יומיים בשבוע בגילאי הגן מהתחלת ספטמבר. תוך הדגשת ההיבטים הניהוליים והמנהיגותיים בעבודת המחנכת. סטודנטים אשר בוחרים בלימודים להרחבת הסמכתם להוראה בכיתות א'-ב' יתחילו בשנה זו ללמוד קורסים גם בתחום זה.
- **השנה הרביעית** מוקדשת בחלקה ללימודי חינוך ובחלקה לקורסים מתקדמים וכתיבת סמינריונים. בפני הסטודנטים שלא בחרו בתעודת הוראה מורחבת קיימת אפשרות להתמחות בהוראה (סטאז').
- סטודנטים שבחרו בהרחבה להוראה בכיתות א'-ב' יתנסו בשנה זו במסגרות החינוכיות המתאימות. כמו כן ימשיכו בלימודי קורסים ייעודיים להתמחותם .

הכשרה מעשית (אימוני הוראה) מתקיימת בשנה ב' וג' החל מה-1.9 ועד 30.6.

תכנית החוג לגיל הרך למתחילי תשפ"ד

תחום	שם קורס	ש"ש	נ"ז
קורסי חובה	משחק והתאמה התפתחותית בגיל לידה עד שלוש	2	4
	מבוא לפסיכולוגיה התפתחותית	2	4
	התפתחות מוטורית חושית - מקוון	1	2
	יחסי גומלין מחנך- ילד	1	2
	מבוא לספרות ילדים	2	4
	התפתחות שפה	1	2
	מגדר ורב תרבותיות ומגדר בתפקיד הגננת	1	2
	מוסיקה והתפתחות הילד	1	2
	תנועה וביטוייה בגיל הרך	1	2
	חג ומועד	1	2
	מרחבי פעולה בגן (הדרכה)	2	4
	פסיכולוגיה של הלמידה והחשיבה - מקוון	1	2
	טקסים בגן	1	2
	התפתחות ההמשגה הגיאומטרית והמתמטית	1	2
	מחשבת החינוך - מקוון	1	2
	קידום אקלים מיטבי בגן הילדים (בשטח)	1	2
	משפחה והורות	1	2
	תקשורת הורים מחנכים	1	2
	ניהול מסגרות חינוכיות 3-6 (בשטח)	1	2
	מדיניות ואקטיביזם לגיל הרך	1	2
ילדים ומסכים בעידן הטכנולוגי במאה ה- 21	1	2	
סמינריון בחינוך לגיל הרך	3	6	
סה"כ החוג הרב תחומי	28	56	

תכנית החוג הרב תחומי בגיל הרך למתחילי תשפ"ד

תחום	שם הקורס	ש"ש	נ"ז
קורסי חובה	סטודיו לציור	1	2
	טבע ועונות השנה בסביבה החינוכית של גן הילדים בשילוב סיורים	3	6
	בראשית סיפור סיפורי אבות ואמהות	1	2
	מאפיינים ואיתור מוקדם של עיכובים התפתחותיים - מורחב	2	4
	ליקויים בהתפתחות שפה	1	2
	הגשת חומרי אמנות בגן הילדים	1	2
	טבע בעונות השנה ב'	1	2
	מדע בחיי היומיום	1	2
	מוכנים לקריאה ולכתיבה – לשונם של ילדי הגן - א-סנכרוני	1	2
	הוראת מקרא בגן הילדים	1	2
	על מי ועל מה כיפה אדומה	1	2
	שילוב ילדים בעלי צרכים מיוחדים	1	2
	ילדים ומשפחות בסיכון והדרה בהיבט רב תרבותי	1	2
	לימודי מוגבלות והגן – גישות	1	2
	תנועה וצליל בגיל הרך	1	2
	הזמנה למשחק	1	2
	שימוש בקול	1	2
	גינה אקולוגית	1	2
	אוטיזם	1	2
	מקצועיות וחוסן פנימי בדרך המיינדפולנס	1	2
סמינריון	סמינריון בתחומי הדעת - ספרות/טבע/אמנות/ חנ"מ/ מוסיקה	3	6
	סה"כ החוג לגיל הרך	26	52

תכנית הכשרה גיל הרך רב תחומי למתחילי תשפ"ד

תחום	שם הקורס	ש"ש	נ"ז
לימודי יסוד	אנגלית	2	4
	לשון ואוריינות	2	4
	כתיבה אקדמית	2	4
	אוריינות אקדמית	2	4
	התייחסות לשואה		
לימודי חינוך	תרבות ודעת כללי	4	8
	מהמעשה לתיאוריה היבטים פרקטיים רפלקטיביים (הדרכה)	2	4
	סוגיות פדגוגיות בגן הילדים (הדרכה)	2	4
	מבוא למחקר איכותני	1	2
	לשון ואוריינות ב'	2	0
	גן אחר - הדרכה	2	4
	מבוא למחקר כמותי	1	2
	הילד היחידני	3	6
הכשרה קלינית	הכשרה מעשית לידה עד 3 – שנה א' - יום בשבוע	3	6
	הכשרה מעשית (אקדמיה גן שנה ב') 3 עד 6	6	12
	הכשרה מעשית (אקדמיה גן שנה ג') 3 עד 6	6	12
	סה"כ	32	60

מסלול לימודים ייחודי לעובדים מספר שנים במערכות הגיל הרך* - תכנית מעג"ל: מחנכת עובדת-גננת לעתיד

תכנית זו מיועדת לאנשים העובדים במסגרות הגיל הרך מעל ארבע שנים ומעוניינים להפוך את עבודתם לעבודה מקצועית.

הלומדים בתכנית זו ילמדו יום וחצי בשבוע במכללה ויודרכו במקום עבודתם במהלך השנה הראשונה/השנייה ללימודיהם. אם עבודתם בגילאי לידה- שלוש יתנסו בשנה הראשונה במסגרתם. אם עבודתם בגילאי שלוש-שש, יתנסו בשנה השנייה במקום עבודתם (מותנה בהסכמת הפיקוח על המסגרת החינוכית בה הם עובדים). בשנה השלישית יום ההתנסות יהיה מחוץ למערכת בה עובדים.

מטרת התכנית

מעבר למטרות ההכשרה הבסיסיות, מטרת התכנית היא לאפשר ללומדים ללמוד תוך כדי עבודה, לנצל את הידע הפרקטי שרכשו ולהמשיגו - באופן מקצועי, לתרום לידיע הפרקטי המצטבר בחוג לגיל הרך, ולהפוך למנהיגים בקהילתם.

מעג"ל - תכנית הלימודים להכשרה לגיל הרך (לידה-שש)

שם התחום	שם הקורס	ש"ש	נ"ז
לימודי יסוד והעשרה	אנגלית	2	4
	לשון וכתביה אקדמית	2	4
	זהות אישית ומקצועית	1	2
	זהירות בדרכים, ביטחון ובטיחות עזרה ראשונה		
	התייחסות לשואה בגן הילדים		
	תרבות ודעת- עשייה חברתית	2	4
	מהמעשה לתיאוריה היבטים פרקטיים רפלקטיביים -	2	4
	תיווך ותמיכה בלמידה	1	2
ליווי הכשרה מעשית שנה ג'	קידום אקלים מיטבי בגן הילדים	1	2
	גן אחר - הדרכה	1	2
	הבחירה, תכנון ישום הערכה של תכנים בגן הילדים	1	2
	הילד היחידי - סמינריון יישומי	3	6
	לשון	2	4

6	3	אימוני הוראה לידה עד 3 – שנה א'	
12	6	אימוני הוראה 3 עד 6 – שנה ב'	
12	6	אימוני הוראה 3 עד 6 – שנה ג'	
2	1	מבוא למחקר איכותני	
2	1	מבוא למחקר כמותי	
60	30		סה"כ

מעג"ל - תכנית הלימודים החוג הרב תחומי לגיל הרך

ש"ש	נ"ז	שם התחום	שם הקורס
1	2		תרבות ודעת - מוק
1	2	אומנות	סטודיו לציור
1	2		הגשת חומרי אמנות בגן הילדים
1	2		תנועה וצליל בגיל הרך
1	2		הזמנה למשחק
1	2		שימוש בקול
3	6		טבע ומדעים
1	2	טבע בעונות השנה ב'	
1	2	מדע בחיי היומיום	
1	2	גינה אקולוגית	
1	2	סיפורי אבות	
1	2	אורינות שפה ותרבות	מוכנות לקריאה כתיבה בגן ההטרוגני - מקוון
1	2		הוראת מקרא בגן הילדים
1	2		על מי ועל מה כפה אדומה
2	4		מאפיינים ואיתור מוקדם של עיכובים התפתחותיים - מורחב
1	2	חנ"מ והכללה	ליקויים בהתפתחות שפה
1	2		שילוב ילדים בעלי צרכים מיוחדים
1	2		ילדים ומשפחות בסיכון והדרה בהיבט רב תרבותי
1	2		לימודי מוגבלות, חינוך ילדים הגן וביה"ס
1	2		אוטיזם
1	2		סיפורים ילדים ותרפיה
3	6		סמינריון בתחומי הדעת - ספרות/טבע/אמנות/ חנ"מ/מוסיקה
27	54		סה"כ

*פתיחתה של תכנית זו מותנה במספר מינימאלי של נרשמים.

מעג"ל - תכנית הלימודים בחוג לגיל הרך

שם תחום	שם הקורס	ש"ש	נ"ז
קורסי חובה	תרבות ודעת	1	2
	מיהו התינוק והפעוט	1	2
	המשחק ותרומתו להתפתחות הילד	1	2
	מבוא לפסיכולוגיה התפתחותית	2	4
	התפתחות מוטורית חושית	1	2
	יחסי גומלין מחנך- ילד	1	2
	מבוא לספרות ילדים	2	4
	התפתחות שפה	1	2
	רב תרבותיות ומגדר בתפקיד הגננת	1	2
	מוסיקה והתפתחות הילד	1	2
	תנועה וביטוייה בגיל הרך	1	2
	חג ומועד	1	2
	מרחבי פעולה בגן	2	4
	תוכן בגן הילדים	1	2
	פסיכולוגיה של הלמידה והחשיבה- סינכרוני	1	2
	טקסים בגן	1	2
	התפתחות המשגה הגיאומטרית והמתמטית	1	2
	מחשבת החינוך	1	2
	משפחה והורות	1	2
	תקשורת הורים מחנכים	1	2
הורות, גן ומשפחה	ניהול מסגרות חינוכיות 3-6	1	2
	מדיניות ואקטיביזם לגיל הרך	1	2
	ילדים ומסכים בעידן הטכנולוגי במאה ה 21	1	2
סה"כ		29	58

החוג ותכנית ההכשרה לחינוך מיוחד לגיל הרך ולחינוך הרגיל (גילאי לידה-שש)

ראשת החוג: ד"ר גייל סוסקין
דוא"ל: gail_s@oranim.ac.il

מסלול לימודים דו-חוגי: גיל רך וחינוך מיוחד לגיל הרך
החוג ותכנית ההכשרה מכשירים מחנכים ומחנכות לגיל הרך: לגילאי לידה עד 6 בחינוך המיוחד
ובחינוך הרגיל.

מטרת ההכשרה

התכנית לחינוך מיוחד לגיל הרך מיועדת להכשרת מחנכים ומחנכות לילדים המייעדים את עצמם
לעבוד בגני החינוך המיוחד.

התכנית כוללת קורסים תיאורטיים ומעשיים הקשורים בחינוך המיוחד.

לבוגרי החוג מוענק תואר ראשון B.Ed. - בוגר הוראה בחינוך מיוחד לגיל הרך וחינוך לגיל הרך,
וכן תעודת הוראה בתכנית ההכשרה בחינוך מיוחד לגיל הרך בהתמחויות: חינוך מיוחד לגיל הגן
וחינוך בגיל הרך.

מבנה הלימודים

תכנית הלימודים מורכבת מארבעה צירים מרכזיים:

לימודים בחוג לחינוך מיוחד בל הרך

לימודים בחוג לגיל הרך (פירוט תחת החוג לתכנית ההכשרה לגיל הרך).

לימודים לתעודת הוראה הכוללים התנסות מעשית בגנים.

לימודים רב תחומיים (פירוט תחת החוג לתכנית ההכשרה לגיל הרך).

הלימודים מתקיימים במבנה דו-חוגי: החוג לחינוך מיוחד לגיל הרך בשילוב החוג לגיל הרך (גילאי
לידה-שש).

הלימודים נפרשים על פני ארבע שנים ומשלבים לימודי חובה בחוג לחינוך מיוחד לגיל הרך, בחוג
לגיל הרך ובתכנית ההכשרה.

השנה השלישית של הלימודים כוללת התנסות מעשית של יומיים בגני חינוך מיוחד,

ונערכת במסגרות חינוכיות הנבחרות בידי הצוות הפדגוגי, בהתאם לאיכות החינוכית של
המסגרת. הדבר דורש לעתים נסיעה למרחק.

ההתנסות המעשית (אימוני הוראה) נערכת לפני תחילת שנת הלימודים האקדמית ובמהלך ההפסקה שבין הסמסטרים:

- בשנים א' וב' ההתנסות המעשית מתקיימת במסגרות החינוך הרגיל ובשנת הלימודים השלישית ההתנסות מתקיימת במסגרות החינוך המיוחד וכן בפרקטיקום המפגיש את הסטודנטיות עם ילדים מהקהילה הקרובה בתוך המכללה.
- בשבוע הראשון של חודש ספטמבר - תחילת שנת הלימודים בגן מתקיימים יומיים התנסות כל שבוע וממשיכה במהלך כל השנ, המטרה: היכרות עם המערכת החינוכית ועם הילדים במצבי מעבר ושינוי.

תכנית החוג לגיל הרך – חנ"מ למתחילי תשפ"ד

תחום	שם קורס	ש"ש	נ"ז
קורסי חובה	משחק והתאמה התפתחותית בגיל לידה עד שלוש	2	4
	מבוא לפסיכולוגיה התפתחותית	2	4
	התפתחות מוטורית חושית -מקוון	1	2
	יחסי גומלין מחנך- ילד	1	2
	מבוא לספרות ילדים	2	4
	התפתחות שפה	1	2
	מגדר ורב תרבותיות ומגדר בתפקיד הגננת	1	2
	מוסיקה והתפתחות הילד	1	2
	תנועה וביטיייה בגיל הרך	1	2
	חג ומועד	1	2
	מרחבי פעולה בגן (הדרכה)	2	4
	פסיכולוגיה של הלמידה והחשיבה - מקוון	1	2
	טקסים בגן	1	2
	התפתחות ההמשגה הגיאומטרית והמתמטית	1	2
	מחשבת החינוך - מקוון	1	2
	קידום אקלים מיטבי בגן הילדים (בשטח)	1	2
	משפחה והורות	1	2
	תקשורת הורים מחנכים	1	2
	ניהול מסגרות חינוכיות 3-6 (בשטח)	1	2
	מדיניות ואקטיביזם לגיל הרך	1	2
ילדים ומסכים בעידן הטכנולוגי במאה ה-21	1	2	
סמינריון בחינוך לגיל הרך	3	6	סמינריון
סה"כ החוג הרב תחומי	28	56	

תכנית החוג הרב תחומי – חנ"מ למתחילי תשפ"ד

תחום	שם הקורס	ש"ש	נ"ז
קורסי חובה	סטודיו לציור	1	2
	טבע ועונות השנה בסביבה החינוכית של גן הילדים בשילוב סיורים	3	6
	בראשית סיפור סיפורי אבות ואימהות	1	2
	מאפיינים ואיתור מוקדם של עיכובים התפתחותיים - מורחב	2	4
	ליקויים בהתפתחות שפה	1	2
	הגשת חומרי אמנות בגן הילדים	1	2
	טבע בעונות השנה ב'	1	2
	מדע בחי' היומיום	1	2
	מוכנים לקריאה ולכתיבה – לשונם של ילדי הגן - א-סנכרוני	1	2
	הוראת מקרא בגן הילדים	1	2
	על מי ועל מה כיפה אדומה	1	2
	שילוב ילדים בעלי צרכים מיוחדים	1	2
	ילדים ומשפחות בסיכון והדרה בהיבט רב תרבותי	1	2
	לימודי מוגבלות והגן – גישות	1	2
	תנועה וצליל בגיל הרך	1	2
	הזמנה למשחק	1	2
	שימוש בקול	1	2
	גינה אקולוגית	1	2
	אוטיזם	1	2
	מקצועיות וחוסן פנימי בדרך המיינדפולנס	1	2
סמינריון	סמינריון בחנ"מ- החוויה ההורית מול החוויה הגננת במפגש עם ילדים עם צרכים מיוחדים	3	6
	סה"כ החוג לגיל הרך	26	52

תכנית הכשרה גן – חנ"מ למתחילי תשפ"ד

תחום	שם הקורס	ש"ש	נ"ז
לימודי יסוד	אנגלית	2	4
	לשון ואוריינות	2	4
	כתיבה אקדמית	2	4
	אוריינות אקדמית	2	4
	התייחסות לשואה		
לימודי הכשרה	תרבות ודעת כללי	4	8
	מהמעשה לתיאוריה היבטים פרקטיים רפלקטיביים (הדרכה)	2	4
	סוגיות פדגוגיות בגן הילדים (הדרכה)	2	4
	מבוא למחקר איכותני	1	2
	לשון ואוריינות ב'	2	0
	ניתוח סיטואציות חינוכיות - (הדרכה)	2	4
	מבוא למחקר כמותי	1	2
	קידום תהליכי משחק ולמידה בגן המיוחד סמינריון יישומי	3	6
הכשרה מעשית	הכשרה מעשית לידה עד 3 – שנה א' - יום בשבוע	3	6
	הכשרה מעשית (אקדמיה גן שנה ב') 3 עד 6	6	12
	הכשרה מעשית (אקדמיה גן שנה ג') 3 עד 6	6	12
	סה"כ	32	60

תכנית הלימודים בחטיבת חינוך מיוחד בגיל הרך – תשפ"ד

תחום	שם הקורס	ש"ש	נ"ז
קורסי חובה	מבוא לחינוך מיוחד לגיל הרך	1	2
	לימודי מוגבלות והגן מעשה ומשמעות - הרחבה לחנ"מ גיל רך	1	2
	ליקויים בהתפתחות מוטורית חושית הערכה והתערבות - א-סנכרוני	1	2
	פרקטיקום טיפוח תהליכי שליטה עצמית, שפה ומתמטיקה לקראת המעבר לכיתה א' בקרב ילדים בעלי צרכים מיוחדים – התנסות בשדה	2	4
	פרקטיקום טיפוח תהליכי שליטה עצמית, שפה ומתמטיקה לקראת המעבר לכיתה א' בקרב ילדים בעלי צרכים מיוחדים- הדרכה אישית	2	4
	כוחה הטיפולי של האמנות	1	2
	תקשורת תומכת חלופית מגיל הגן עד בגרות	1	2
	תקשורת תומכת חלופית : הטמעה בשדה (קורס המשך)	1	2
	ילדים חרשים: שפה ותרבות	2	4
	SEL מכליל	1	2
קורסי בחירה	קורסי בחירה בתחום החינוך המיוחד	3	6
	סה"כ חטיבת חנ"מ לגיל הרך	16	32

החוג ותכנית ההכשרה לחינוך מיוחד

ראשת החוג ותכנית ההכשרה: ד"ר יערה הרמלין-פיין

דוא"ל: yaara_f@oranim.ac.il

מטרות התכנית

תכנית ההכשרה לחינוך מיוחד מכשירה את הסטודנטים, גם ברמה התיאורטית וגם ברמה המעשית, למתן מענה חינוכי-טיפולי להיבטים אקדמיים-לימודיים, רגשיים-חברתיים והתנהגותיים של ילדים עם צרכים מיוחדים. הכשרה זו מכוונת לעבודה בכלל המסגרות הקיימות - הן בבתי ספר לחינוך מיוחד והן בבתי ספר רגילים. ההכשרה כוללת עבודה בשני צירים מרכזיים - ציר דידיקטי המכין את הסטודנטים להוראה, וציר פדגוגי חינוכי, המכוון לפיתוח אישי ומקצועי של הסטודנטים כמחנכים וכבני אדם.

הלימודים בתוכנית כוללים פיתוח מיומנויות להערכה לימודית והוראה של ילדים בעלי לקויות למידה (דיסקלקזיה, דיסגרפיה, דיסקלקוליה ועוד), הקניית ידע ויכולת ללמד ולסייע לילדים עם הפרעות קשב וריכוז וילדים עם בעיות התנהגות וקשיים רגשיים, וכן עבודה עם ילדים עם עיכובים התפתחותיים (מוגבלות שכלית התפתחותית, הרצף האוטיסטי, מוגבלויות פיזיות, ילדים בעלי לקויות שפה ותקשורת). תהליכי ההכשרה מתקיימים במסגרות חווייתיות תומכות, המשלבות עבודה בשטח, בליווי והדרכה של מומחים.

מבנה הלימודים

הלימודים מתקיימים במבנה דו-חוגי:

- החוג לחינוך מיוחד בשילוב חוג B.A. / B.Ed. כגון:
החוג ללימודים כלליים: שילוב אמנויות בחינוך, לשון עברית, מקרא, ספרות ומבע יצירתי, חינוך מתמטי, מדעי הטבע והסביבה, גיאוגרפיה, חינוך חברתי-קהילתי, תקשורת, סוציולוגיה, אזרחות, ערבית, היסטוריה כללית, היסטוריה של המזרח-התיכון, היסטוריה של עם ישראל, אנגלית.

במסגרת קורסי הבחירה ניתן לבחור בקורסים מגוונים:

- קורסים המכוונים למתן כלים עדכניים לעבודה עם תלמידים עם לקויות וקשיי למידה בביה"ס.
- קורסים המכוונים למתן ידע מתקדם להוראה ושיקום תלמידים בעלי הפרעה על רצף האוטיזם.
- קורסים העוסקים בסוגיות בהתמודדות עם הפרעות התנהגות והפרעות רגשיות חמורות.
- קורסים העוסקים בשילוב טכנולוגיה בהוראה בחינוך המיוחד
- קורסים המאפשרים התנסות וחוויה של כלים טיפוליים

ייחודיות החוג לחינוך מיוחד באורנים

הלימודים בחוג לחינוך מיוחד מובילים להתפתחות מקצועית ואישית תוך התמקדות בתחומים הבאים:

- **ההתנסות בשטח** היא חלק מהלימודים החל משנה א':
שנה א': התנסות של יום בשבוע בכיתות חינוך מיוחד ובכיתות רגילות בבתי ספר רגילים.
בכיתות אלו ניתן לפגוש תלמידים עם: לקויות למידה, בעיות התנהגות, הפרעה על רצף

האוטיזם, מוגבלות שכלית התפתחותית ועוד. הדגש בהכשרה בשנה זו הוא הכללה והשתלבות בהתאם לתיקון לחוק החינוך המיוחד.

בשנה ב: התנסות של יומיים בשבוע בבתי ספר לחינוך מיוחד. הסטודנט בוחר את האוכלוסייה אותה הוא רוצה ללמד: מוגבלות שכלית, לקויות למידה והפרעות רגשיות/התנהגויות, הפרעה על רצף האוטיזם. את ההתנסות מלווים שיעורים המתייחסים גם לתכנים דידקטיים ותיאורטיים, וגם להתפתחות האישית והמקצועית של הסטודנטים, תוך עיסוק בשאלות ובסוגיות העולים מהשטח.

בשנה ג: יומיים התנסות בכל שבוע בבית ספר רגיל (יסודי או חטיבה). הסטודנט ילמד בכיתה ההטרואגנית וילמד לתת מענה לרמות השונות בכיתה, וכן יתמחה בהוראה מותאמת פרטנית בשפה ובמתמטיקה.

- **לקויות למידה:** הסטודנטים לומדים באופן מעמיק לבצע הערכה לימודית וללמד תלמידים עם לקויות קריאה-כתיבה וחשבון. הסטודנטים לומדים להתמודד לא רק עם ההיבטים הלימודיים אלא גם עם בעיות ההתנהגות והקשיים הרגשיים שמאפיינים פעמים רבות תלמידים אלו. הידע הנלמד מניח את היסודות להמשך התפתחות למומחה באבחון וטיפול בלקויות למידה.
- **לקויות מורכבות:** מוגבלות שכלית התפתחותית, אוטיזם, שיתוק מוחין. הסטודנטים מכירים לעומק את הלקויות על מאפייניהן השונות. הם לומדים מגוון רחב של תיאוריות ושיטות טיפול תוך קבלת כלים ייעודיים המאפשרים להם להתאים את הגישות השונות למאפייני התלמיד בכיתה, ובכך להפוך למורים יעילים הרגישים לצורכי התלמידים עם לקויות מורכבות.
- **התפתחות אישית ומקצועית:** למידה משמעותית דורשת ליווי צמוד ומקצועי. הליווי מאפשר מסגרת בה ניתן להתלבט, לשמוח עם ההצלחות, ללמוד ולהשתפר כאשר פחות מצליחים. הליווי נעשה במסגרת קטנה ותומכת.

משך הלימודים

ארבע שנים לתואר בוגר בחינוך מיוחד ובחוג השני ותעודת הוראה בחינוך מיוחד ובחוג השני ע"פ בחירה. לימודי תעודת ההוראה בחינוך המיוחד מתחילים מהשנה הראשונה ללימודים. בשנה הרביעית - לימודים חלקיים והתמחות (סטאז').

תכנית הלימודים - הכשרה לחינוך מיוחד

התחום	שם הקורס	ש"ש	נ"ז
לימודי חינוך	תרבות ודעת - עשייה חברתית	2	4
	העצמת תלמידים שוני צרכים בחינוך המיוחד – סמינריון יישומי	3	6
	הערכת תפקודי קריאה, כתיבה והבנת הנקרא בקרב תלמידים מתקשים	2	4
	הערכה ואסטרטגיות לתלמידים עם קשיים במתמטיקה - מספרים טבעיים	2	4
מחקר	מבוא למחקר פעולה -	1	2
	שיטות מחקר לפי דסיפלינה	1	2
הכשרה קלינית	לשון ואוריינות א'	1	0
	אימוני הוראה וקידום יוזמה בשטח	3	6
	הכשרה מעשית (אקדמיה כיתה) שנה ב' חינוך מיוחד	6	12
	התנסות -סדנה לטיפול בליקויי למידה בחשבון - בשטח	2	4
	התנסות -סדנה לטיפול בליקויי למידה בקריאה וכתביה - בשטח	2	4
	דידקטיקה בתחום דעת שני	2	4
	הכשרה מעשית בתחום דעת שני	2	4
	הוראת תלמידים בעלי: מש"ה/ הפרעה על רצף האוטיזם / הפרעות התנהגות ולקויות למידה / קשיי קשב / לקויות שמיעה	1	2
דידקטיקה	כלים ואסטרטגיות להוראה מותאמת בקריאה וכתביה	2	4
	כלים ואסטרטגיות להוראה מותאמת לתלמידים עם קשיים במתמטיקה -שברים	2	4
	סה"כ	34	66

חוג חינוך מיוחד

התחום	שם הקורס	ש"ש	נ"ז
מבואות	תרבות ודעת	1	2
	מבוא לפסיכולוגיה התפתחותית - אסינכרוני	1	2
	התפתחות סנסומוטורית	1	2
	מוגבלות שכלית התפתחותית	1	2
	הפרעה על רצף האוטיזם	1	2
	היבטים התפתחותיים ואורייניים של קריאה וכתביה	2	4
	התפתחות התפיסה החשבונית	2	4
	הוראת תלמידים עם לקויות שמיעה	1	2
לימודי חינוך	דמות המורה לחינוך מיוחד במציאות של הכללה	2	4
דידקטיקה	דרכי הוראה וניהול כיתה הכללה והשתלבות - הדרכה	2	4
	גאומטריה ואריתמטיקה	0	0
	זהות והתפתחות אישית	2	4
	דרכי הוראה מתקדמות לקידום איכות חיים - הדרכה	2	4
	מהות המעשה החינוכי ויישומו (הדרכה)	2	4
	טכנולוגיות מסייעות בחינוך מיוחד במאה 21 - א-סינכרוני	1	2
	סמינריון חינוך מיוחד	3	6
	קורס' בחירה	2	4
סה"כ		26	52

התכנית לחינוך מיוחד לדוברי השפה הערבית

במסגרת לימודי התואר הראשון B.Ed. בחוג לחינוך מיוחד נבנתה תכנית מיוחדת עבור סטודנטים אשר מעוניינים להכשיר את עצמם לעבודה עם ילדים עם צרכים מיוחדים דוברי ערבית. תכנית זו מכשירה את הסטודנטים לתת מענה לתלמידים עם מגוון של צרכים מיוחדים: לקויות למידה, אוטיזם, מוגבלות שכלית ועוד. ההכשרה לביצוע הערכה לימודית ולהוראת הקריאה והחשבון לתלמידים לקווי למידה נעשית בשפה הערבית. קיימת בתכנית התייחסות למאפיינים הייחודיים של מסגרות החינוך המיוחד של החברה הערבית בישראל בפרט, ושל מערכת החינוך הישראלית בכלל.

בנוסף למקבץ הקורסים הנ"ל הנלמדים בשפה הערבית, הסטודנטים ילמדו קורסים בחוג לחינוך המיוחד עם כלל הסטודנטים בחוג. במסגרת קורסי הבחירה ניתן ללמוד קורסים מגוונים:

- קורסים המכוונים למתן כלים עדכניים לעבודה עם תלמידים עם לקויות וקשיי למידה בביה"ס.
- קורסים המכוונים למתן ידע מתקדם להוראה ושיקום תלמידים בעלי הפרעה על רצף האוטיזם.
- קורסים העוסקים בסוגיות בהתמודדות עם הפרעות התנהגות והפרעות רגשיות חמורות.
- קורסים העוסקים בשילוב טכנולוגיה בהוראה בחינוך המיוחד
- קורסים המאפשרים התנסות וחוויה של כלים טיפוליים

הסטודנטים הלומדים בתכנית יכולים לבחור בכל חוג נוסף שיכשיר אותם להוראת תחום-דעת הנלמד בבית הספר היסודי או העל-יסודי בכפוף לתנאי הקבלה. ניתן לשלב, למשל, את לימודי החינוך המיוחד עם: תקשורת, שפות, מתמטיקה, מדעים, חינוך חברתי קהילתי, סוציולוגיה ועוד. סטודנטים המעוניינים ללמוד טיפול באומנות לתואר שני יכולים לבחור במקביל ללימודים בחוג לחינוך מיוחד ללמוד לחוג לשילוב אומנויות.

מן הראוי לציין כי הסטודנטים במכללה זוכים לליווי צמוד באווירה תומכת, תוך שמירה על רמת לימודים אקדמית גבוהה. מן הניסיון המצטבר בתכנית אנו למדים כי בוגריה המצטרפים למעגל העבודה נחשבים למורים אמינים, מקצועיים ומבוקשים בעת השתלבותם בבתי הספר הערביים וזאת בשל היותם בעלי יכולת, ידע ומודעות גם יחד. נתוניהם של בוגרי תכנית זו מאפשרים להם להתקבל ללימודים לתארים מתקדמים באוניברסיטאות בארץ.

התכנית להכשרת מורים לבית-הספר העל-יסודי

ראשת התכנית: ד"ר ראניה חוסיין פראג'

דוא"ל: rania.farraj@oranim.ac.il

התכנית

מכללת אורנים, מהמוסדות הוותיקים והמנוסים בארץ להכשרת אנשי חינוך והוראה, נטלה על עצמה שליחות של שיפור מערכת החינוך הישראלית ורואה במורות ובמורים הסוכנים העיקריים של הסיכוי לצמיחה ופריחה של תלמידי הדור החדש של העולם המשתנה. תכנית הכשרת המורים במכללת אורנים מבוססת על העקרונות הבאים:

- מורים מלמדים אנשים לפני שהם מלמדים מקצוע. ראיית הנער כאדם קודמת לראייתו כתלמיד.
- כישוריו המקצועיים של איש-חינוך כוללים: הבנה של שונות וצרכים משתנים ומתפתחים בקרב תלמידים; היכרות עם תהליכי התפתחות של ילדים ובני-נוער ודרכי העבודה איתם כחלק מהתייחסות מושכלת לשונות; היכרות עם כלים פדגוגיים וגישות הוראה המצמיחות את התלמיד כפרט וכחבר בקהילת הכיתה ובית-הספר; הצמחתו של החניך לבגרות בשלה.
- פיתוחו והעצמתו של המורה כחלק מקהילת מורים לומדים, כאיש חינוך חוקר ידע ומפתח אותו. חיזוק המורה כבעל-מקצוע אוטונומי המסוגל לקחת חלק פעיל בפיתוח תכניות לימודים בית ספריות, בליווי תחושת מחויבות ואחריות על תלמידיו. פיתוח אישיותו של המורה נתפס, בהקשר זה, כמרכיב חיוני בהכשרתו המקצועית.
- הכשרת המורה לשימוש באסטרטגיות הוראה מותאמות לתרבות של העולם המשתנה.
- התנסות מעשית מתמשכת בהיקף משמעותי בעבודה בביה"ס בכל תחומי הפעילות של מורה ומחנך. זאת מתוך ידיעה מבוססת-מחקר כי התנסות מעמיקה ופעילה של הסטודנט בהוויית ביה"ס מכשירה אותו בדרך הטובה ביותר לחינוך ולהוראה הלכה-למעשה. ההתנסות בביה"ס מלווה במשותף ע"י מדריך פדגוגי מהמכללה ומורה מכשיר מביה"ס.

מבנה הלימודים

התכנית להכשרת מורים אחראית על תכנית ההכשרה להוראה בבית-הספר העל-יסודי בכל תחומי-הדעת הנלמדים בו. עמידה בדרישות התכנית מזכה בתעודת-הוראה לביה"ס העל-יסודי.

מרכיבי תכנית ההכשרה

- הכשרה מעשית בביה"ס.
- קורסים מלווי התנסות במכללה.
- דידקטיקה של תחום-הדעת.
- לימודי העשרה בתחומי תרבות וחברה.

- סדנת סטאז' (התמחות) – לליווי בוגרי-ההכשרה, בשנה הראשונה לעבודתם בביה"ס. התנאי לסטאז' הינו השלמה בהצלחה של 80% לפחות מלימודי התואר ותעודת-ההוראה. תעסוקה במערכת החינוך איננה בסמכותה ובאחריותה של המכללה.

הקשר בין תכנית ההכשרה והלימודים בחוגים

הלימודים לתואר ראשון ולתעודת הוראה מתקיימים בשני חוגים במסגרת ארבע שנות לימוד. תעודת-הוראה בשני החוגים מאפשרת לבוגר ללמד שני מקצועות.

יוצאים מהכלל הזה: **החוג הרב-תחומי והחוג לחינוך**. הלימודים בחוגים אלה אינם מזכים בתעודת-הוראה. החוג לחינוך חברתי קהילתי (חח"ק) מזכה בתעודת עובד חינוך.

סטודנט יהיה זכאי לתעודת הוראה בחוגים בתנאי שהשיג ציון ממוצע משוקלל של 75 ומעלה.

תכנית הלימודים במסלול להכשרה לעל יסודי

טבלה זו מייצגת את המבנה הקבוע של לימודי תעודת ההוראה לבית הספר העל-יסודי. קיימים שינויים קלים בהתאם לתחום הדעת הנלמד. כל תכניות הלימודים לתעודת ההוראה לבית-הספר העל-יסודי נמצאות במזכירות האקדמית של הפקולטה לחינוך ובאתר אורנים באינטרנט.

שם התחום	שם הקורס	ש"ש	נ"ז
לימודי יסוד	לשון וכתביה אקדמית	2	4
	אנגלית	2	4
	זהירות בדרכים, עזרה ראשונה, בטחון ובטיחות	–	–
לימודי חינוך	חברה זהות ודעת	2	4
	שיטות מחקר	2	4
	פיתוח זהות חינוכית	2	4
	סמינריון: מורים, הורים וקהילה	3	6
	דידקטיקה – דרכי הוראת תחום הדעת (תחום דעת ראשון)	2	4
	דידקטיקה- דרכי הוראת תחום הדעת (תחום דעת שני)	2	4
	הכשרה מעשית אקדמיה כיתה - שנה ב'	6	12
הכשרה קלינית	הכשרה מעשית אקדמיה כיתה - שנה ג'	6	12
	תכנון הוראה	2	4
	הובלת המרחב הכיתתי א'	2	4
	הובלת המרחב הכיתתי ב'	2	4
	סה"כ		31

ההתנסות המעשית בביה"ס

בשנה ב' הסטודנט יתנסה יומיים בשבוע במסגרת תוכנית אקדמיה כיתה בשנה ג' הסטודנט יתנסה יומיים בשבוע, במסגרת תכנית 'אקדמיה-כיתה' ההתנסות מתבצעת בבית-ספר שהסטודנט בוחר מתוך רשימה נתונה, בכפוף להחלטת המכללה.

ההתנסות מתקיימת בבתי הספר החל מיום פתיחת שנת-הלימודים ועד יומה האחרון, לפי לוח משרד-החינוך - למעט חופשת הסמסטר המכללתית. יום-ההתנסות מתחיל בשעה 8.00 בבוקר ומסתיים בשעה 15.00.

במסגרת ההתנסות משולב כל סטודנט בכיתה לצדו של מורה מכשיר ומתנסה בהוראה בהרכבים שונים ובמגוון רחב של פעילויות חינוכיות כמו ימי הורים, אספות הורים, טיולים, ישיבות הערכה, ישיבות צוות, תגבורים לימודיים, ימי שיא וכדומה. קבוצת הסטודנטים המתנסים בביה"ס, המונה כ-10 סטודנטים מכל החוגים והמסגרות, מונחת ומלווה ע"י מדריך/ה פדגוגית/ת (מד"פ) מאורנים.

החוג להוראת מדעי הטבע והסביבה

ראש החוג: ד"ר ראיד מועלם

דוא"ל: raed.mualem@oranim.ac.il

החוג להוראת מדעי הטבע והסביבה מקיים התמחות להוראת מקצועות מדעי הטבע לכיתות בבית-הספר היסודי, תוך גישה ישירה לטבע הסובב אותנו, שימור המסורת שהטביע באורנים יהושע מרגולין, מחלוצי הוראת הטבע בארץ, התכנית מעוצבת באופן שתכשיר מנהיגות חינוכית המשלבת אוריינות מדעית טכנולוגית ובנוסף, הסטודנטים יוכשרו להוראה בגישת STEAM.

מטרות ההתמחות:

- להקנות מושגי יסוד במדעי הטבע תוך פיתוח סקרנות, חשיבה עצמית, גישה ביקורתית ויכולת ניתוח והתבוננות בסביבה.
- להפגיש את הלומד ישירות עם הסביבה, על מנת לחוות בכל חושיו את התופעות בטבע וכדי לעודד מעורבות אישית ואחראית בשמירה על הקיים וטיפוחו.
- להקנות דרכים חדשניות להוראת המדעים ולהובלת פרויקטים מדעיים יצירתיים בבית-הספר ובגן הילדים.
- לפתח אוריינות מדעית, בקיאות בהיסטוריה ובפילוסופיה של המדעים, ולטפח התמצאות ביסודות החשיבה המדעית ובחידושי המדע.
- לרכוש כלים לתכנון ולביצוע מחקר מדעי ופיתוח אוריינות של הוראה בגישת STEM, תוך שילוב ניסויים במעבדה ובשדה.

קהל היעד

המתעניינים במדעי הטבע והסביבה, אשר מעוניינים להורות מדעים בבית-הספר היסודי.

מסגרות הלימוד בהן ניתן ללמוד את החוג להוראת מדעי הטבע והסביבה

- במסגרת התכנית ההכשרה לחינוך מיוחד לצד החוג לחינוך מיוחד.
- במסגרת תכנית ההכשרה להוראה לבית הספר היסודי לצד אחד מהחוגים האחרים בתכנית ההכשרה. סטודנטים שילמדו את החוג להוראת מדעי הטבע והסביבה והחוג לחינוך מתמטי. יהיו זכאים לקבל תעודה פנימית של הכשרה בגישת STEM.

תכנית הלימודים בחוג ונושאי הלימוד

תכנית הלימודים בחוג למדעי הטבע והסביבה לבית-הספר היסודי בנויה מקורסי חובה בשנים א'-ג' וקורסי בחירה בשנה ד'. במסגרת לימודי הטבע מתקיימים סיורים במגוון בתי גידול ברחבי הארץ.

בשנה א' נלמדים קורסי מבוא במדעי הטבע, אשר יהוו תשתית להמשך הלימודים. בשנים ב'-ג', במקביל להרחבת הידע במדעי הטבע, נלמדים קורסים בהוראת מדעים, אשר ילוו את ההתנסות בהוראה בכיתות.

בשנים ג'-ד' הסטודנטים משלימים את הרחבת הידע בקורסי חובה ובחירה בתחומי המדעים ומבצעים מחקר מדעי במסגרת קורס סמינריון.

דרכי ההוראה

הלימודים מתבססים על עריכת ניסויים במעבדה, צפייה ביצורים זעירים באמצעות מיקרוסקופ, צפייה בגרמי שמים רחוקים באמצעות טלסקופ, יציאה לסיורים בטבע (מדבר, חורש, מקווי מים, חוף ים ובתי גידול נוספים), פעילויות במגרש המשחקים, ביצוע פרויקטים, התנסות במחקר מדעי, למידה מתוקשבת, הרצאות ודינמים.

תכנית הלימודים בחוג להוראת מדעי הטבע והסביבה

ש"ש	נ"ז	שם הקורס	שם התחום
1	2	תרבות ודעת	
2	4	החי והצומח בעונתו ובבית גידולו	לימודי חובה
1	2	סיור לימודי בנושא החי והצומח בבית גידולו הטבעי	
1	2	מושגי יסוד במדעים מדוייקים	
1	2	חומרים ותכונותיהם	
1	2	חום וטמפרטורה	
1	2	התא וביולוגיה מולקולרית	
1	2	גוף האדם א'	
1	2	חסרי חוליות	
0.5	1	סיור לימודי בנושא חסרי חוליות	
1	2	גוף האדם ב'	
1	2	אור וצבע	
1	2	חשמל ומגנטיות	
1	2	מבנה החומר א'	
1	2	מבנה החומר ב'	
1	2	עקרונות הטכנולוגיה: עולם מעשה ידי אדם	
1	2	מכניקה - פיזיקה בגישת STEAM	
1	2	אבולוציה של עולם החי: חולייתנים	
1	2	עולם הצמחים	
0.5	1	סיור לימודי בנושא בעלי חוליות ועולם הצומח	
1	2	גנטיקה, חיסון ומחלות	
1	2	פחמן ותרכובותיו	
1	2	בראי השמיים	
3	6	סמינריון: אקולוגיה, איכות סביבה וקיימות - היבטים מדעיים, טכנולוגיים וחברתיים או מתמטיקה ומדעים בגישת STEM	
26	52		סה"כ

החוג לחינוך מתמטי

ראשת החוג: ד"ר רותי סגל

דוא"ל: ruti.segal@oranim.ac.il

החוג לחינוך מתמטי מכשיר מורים מומחים להוראת מתמטיקה בבית-הספר היסודי. בוגרי החוג יוכלו לשמש מורים מקצועיים למתמטיקה בבית-הספר היסודי ובמסגרות לימוד אחרות, או לשמש מורים כוללים תוך מיקוד בהוראת מתמטיקה. כמו-כן, יוכלו בוגרי החוג להתקדם לתפקידי ריכוז והדרכה בתוך בית-הספר ומחוצה לו, בהמשך התפתחותם המקצועית. בנוסף, הסטודנטים הלומדים בחוג לחינוך מתמטי יוכשרו להוראה בגישת STEAM.

תחומי הלימוד כוללים:

- העמקת הידע המתמטי והרחבתו, תוך היכרות עם המתמטיקה והתפתחותה כחלק מתרבות החשיבה האנושית.
- הבנת שימושי המתמטיקה בחיי היום יום, תוך כדי התנסות הלכה למעשה בלמידה בגישת STEAM
- פיתוח החשיבה המתמטית של הסטודנטים והקניית כלים מתאימים לפיתוח החשיבה המתמטית של תלמידים.
- היכרות עם דרכי הוראה שונות והקניית כלים דידקטיים להוראת המתמטיקה, כולל כלי הוראה בגישת STEAM
- שילוב טכנולוגיות מגוונות בהוראת מתמטיקה
- פיתוח היכולת להתמודד עם כיתות הטרוגניות והתאמת חומרי הוראה ולמידה לכיתות אלה.

קהל היעד

המתעניינים בתחום החינוך המתמטי והמעוניינים להורות מתמטיקה בבית הספר היסודי.

מסגרות הלימוד בהן ניתן ללמוד בחוג לחינוך מתמטי:

- במסגרת תכנית ההכשרה לחינוך מיוחד לצד החוג לחינוך מיוחד.
- במסגרת תכנית ההכשרה להוראה לבית הספר היסודי לצד אחד מהחוגים האחרים בתכנית ההכשרה. סטודנטים שילמדו את החוג להוראת מדעי הטבע והסביבה והחוג לחינוך מתמטי. יהיו זכאים לקבל תעודה פנימית של הכשרה בגישת STEM.

תכנית הלימודים בחוג ונושאי הלימוד

תכנית הלימודים כוללת קורסים מתמטיים וקורסים העוסקים בתוכן הפדגוגי הקשור להוראת ולמידת המתמטיקה בבית הספר היסודי בשילוב טכנולוגיות מתקדמות ובשילוב הוראה בגישת STEAM

מבנה התכנית

בשנה א' נלמדים בעיקר קורסים מתמטיים המהווים תשתית להמשך הלימודים. בשנים ב' וג' נלמדים קורסי תוכן-פדגוגי, אשר מלווים את ההתנסות המעשית של הסטודנטים בבית-הספר, במקביל להרחבת הידע המתמטי.

הקורסים בשנה ד' מסכמים את שלוש שנות הלימוד הקודמות ומביאים לידי ביטוי את מכלול הידע המתמטי והדידקטי שרכשו הסטודנטים במהלך לימודיהם. במהלך שנות הלמידה בחוג הסטודנטים בין היתר נחשפים לקורסים העוסקים בתהליכי הוראה ולמידה בגישת STEAM

דרכי ההוראה

דרכי ההוראה מותאמות למטרות של כל קורס וכוללות הרצאות, למידה בקבוצות, למידה מקוונת סינכרונית וגם א-סינכרונית תוך שימוש במאגרי מידע, למידה בסיוע טכנולוגיות מגוונות ומתקדמות, למידה יחידנית ועצמאית, קבוצות דיון וביצוע מחקר בתחום החינוך המתמטי. הקורסים בגישת STEAM יכללו בין היתר גם סדנאות עבודה בגישת מייקריות המקשרות בין תחום הדעת לפתרון בעיות מציאותיות.

תכנית הלימודים בחוג לחינוך מתמטי

שם התחום	שם הקורס	ש"ש	נ"ז
תרבות ודעת	תרבות ודעת	1	2
לימודי חובה	סודות האריתמטיקה	1	2
	תורת הקבוצות (מקוון)	1	2
	יסודות האלגברה	1	2
	מתמטיקה בחיי היום-יום - STEAM	1	2
	סטטיסטיקה חקר נתונים והסתברות (מקוון)	1	2
	היבטים דידיקטיים בהוראת המספרים הטבעיים	1	2
	תורת המספרים	1	2
	יצירתיות בהוראת המתמטיקה	1	2
	פיתוח חשיבה מתמטית באמצעות משחק	1	2
	אוריינות גרפית ופונקציות	1	2
	גיאומטריה במישור בשילוב טכנולוגיה	2	4
	דידקטיקה של הוראת המתמטיקה (ד-ו)	2	4
	סדרות וקדם אלגברה	1	2
	דרכי הנמקה והוכחה במתמטיקה	1	2
	תולדות המתמטיקה (מקוון)	1	2
	שילוב המחשב בהוראת המתמטיקה	1	2
	כלים להערכה בחינוך מתמטי	1	2
	גיאומטריה המרחב	1	2
	מהאתגר אל המעשה שילוב בעיות אתגר בכיתה הטרוגנית	1	2
מודלים לפתרון שאלות מילוליות במתמטיקה	1	2	
סמינריון מחקרים בחינוך מתמטי - הוראה ולמידה בגישת STEAM	3	6	
סה"כ		26	52

החוג לחינוך

ראש החוג: ד"ר אריאל אפל

דוא"ל: ariel.appel@oranim.ac.il

החוג מבקש ליצור רוח של התחדשות במערכת החינוך בישראל באמצעות מגוון התמחויות בתפיסות חינוכיות ייחודיות.

בשנים האחרונות אנו עדים לעלייתם בשדה החינוך של שתי תפיסות חינוך אלטרנטיביות. חינוך יער וחינוך ולדורף. שתי תפיסות אלה מושכות אליהן קהלים הולכים וגדלים של הורים, תלמידים ואנשי חינוך המבקשים להקים מערכי חינוך אלטרנטיביים לזו של מערכת החינוך הציבורית הרגילה. חינוך ולדורף המבקש ליישם בחיי ילדים השראה רוחנית-חינוכית דרך התייחסות לכל תחום מהוויית בית הספר, אינטימיות ביחסי מורים תלמידים, התפתחות סגל המורים, שילוב אמנויות בתהליכי למידה, רצף לימודי בשיטת "התקופות" ועוד. חינוך יער המבקש להוציא תלמידים מחלל הכיתה, ממבנים סגורים אל המרחבים הפתוחים של הטבע המהווים "חיים" עשירים, מאתגרים ומצמיחים. חינוך ולדורף כבר הקים מאות גני ילדים, בתי ספר יסודיים ובתי ספר תיכון, וחינוך יער שכיום עיקרו בחוגים אחר הצהריים נתון במהלך מרשים של הקמת בתי ספר ייעודיים (ראה למשל "ילקוט רועים" בקיבוץ אלרום בגולן) וכיתות יער בבתי ספר רגילים (ראו למשל בית ספר מיתרים בקרית טבעון). שתי התפיסות החינוכיות שונות, אך גם מקיימות מכנה משותף בקשר לטבע, שבירת בלעדיות מבנה הלימודים הפרונטליים מכווני ידע, תפיסה של ידע הוליסטי, לא מקוטע רב תחומיות ודגש רגשי וחברתי. אל חינוך יער וחינוך ולדורף נמשכים צעירים שהנם בעלי השראה אישית, קיומית וחינוכית יוצאי דופן. אנו מבקשים לבנות באורנים התמחות אשר תשמש להם בית להתפתחות אישית, ואשר תקדם במערכת החינוך הציבורית בישראל הקמת בתי הספר חדשים, וכיתות חדשות בבתי הספר הרגילים.

תעודות

החוג נלמד במתכונת דו חוגית ומעניק תואר B.Ed בחינוך ותואר B.A /B.Ed בחוג השני הנבחר. בנוסף, תוענק תעודת הוראה או תעודת עובד חינוך בחוג השני. למעוניינים מוצע להרחיב לימודיהם בבחירה גם עם ארגון שומרי הגן ותעודת מדריך שומרי הגן ו/או תעודת הוראה ולדורף.

תכנית הלימודים בחינוך ולדורף / בחינוך יער

ש"ש	נ"ז	שם הקורס	שם התחום
1	2	תרבות ודעת עשייה חברתית	תרבות ודעת
2	4	חינוך אלטרנטיבי בהקשר השיח על מטרות החינוך	לימודי חובה
1	2	חינוך אלטרנטיבי בהקשר שיח הסוציולוגי על הדרה	
1	2	חינוך אלטרנטיבי בהקשר השיח ההיסטורי על תפיסות חינוכיות בתרבויות עתיקות	
1	2	חינוך אלטרנטיבי בהקשר מדיניות החינוך בישראל	
1	2	סמינר מחלקתי – מפגש עם אנשי חינוך מזרמים שונים	
1	2	סוגיות מתקדמות בפילוסופיה של החינוך	
2	4	התפתחות חינוכית דרך עולם המלאכות - שיעור	
2	4	התפתחות חינוכית דרך עולם המלאכות - תרגול	
1	2	סיוורים במרחבי חינוך משמעותיים	
1	2	הטבע הקרוב לבית הספר כהזדמנות למורה	
1	2	עם הפנים לשטח – בניית רשתות מקצועיות במרחבי החינוך	
1	2	חקר האדם בשלבי חייו (דגש גישת ולדורף)	
1	2	ייחודיות חינוך מונטיסורי: תיאוריה ומעשה בישראל	
2	4	מיומנויות עתיקות - שפת הציפורים וגששות כמדיום חינוכי בונה אופי – שיעור (דגש גישת חינוך יער)	
2	4	מיומנויות עתיקות - שפת הציפורים וגששות כמדיום חינוכי בונה אופי – תרגול (דגש גישת חינוך יער)	
2	4	העמקה בפרקטיקות ומתודות בחינוך וולדורף	
3	6	סמינריון – העמקה בגישה חינוכית נבחרת	
26	52		סה"כ

החוג ללימודים כלליים: שילוב אומנויות בחינוך

ראש החוג: ד"ר גלית זנה שטרנפלד

דוא"ל: galit.zana@oranim.ac.il

המסלול מעניק תואר B.Ed. בלימודים כלליים, בדגש על שילוב אומנויות בתהליכים חינוכיים ואקדמיים. ניתן לשלב את הלימודים בחוג עם לימודים בתוכניות ההכשרה לחינוך מיוחד והעל יסודי, ולאחרונה גם עם החח"ק (חינוך חברתי קהילתי).
אנו מאמינים שניתן להשתמש בכלים מעולם האומנויות כדי לחולל שינוי בתהליכים חינוכיים. אומנויות יכולות לקחת אותנו פנימה אל עצמנו והחוצה אל העולם, במפגש עוצמתי שמזמין אותנו לגדול. מי שמעוניינת לחוות את המפגש הזה, לשלב חינוך עם אומנות ולפתח חשיבה יצירתית ומצמיחה - מוזמנת למפגש מעמיק וחוויתי שמחבר את עולם האומנויות עם עשייה חינוכית משמעותית בבתי הספר.

תעודת הוראה

תעודת ההוראה (בחינוך מיוחד או בביה"ס העל יסודי) תינתן לפי חוג הבחירה השני. יש אפשרות נוספת לשלב תעודת הוראה באומנות.

הלימודים בחוג מאפשרים:

- השתייכות לקבוצת סטודנטים מגובשת הלומדת ומתפתחת יחד.
- למידה חווייתית של מגוון אומנויות: אומנות פלסטית, הפקת סרטים, משחק, דרמה, תנועה, פלייבק וכתיבה יוצרת.
- סיורים ותערוכות
- העמקה בדרכים בהן ניתן לשלב אומנויות בהוראת תחומי הדעת הנלמדים בבית הספר.
- אקטיביזם באמצעות אומנויות
- צמיחה והתפתחות אישית

הלימודים מעניקים:

- אפשרות לעבודה חינוכית-יצירתית בבית הספר היסודי או בחינוך המיוחד, על-פי תעודת ההוראה.
- קורסים מוכרים ללימודי המשך בתרפיות באומנויות.
- כלים לעבודה בקהילה דרך האומנויות השונות, כגון תיאטרון פלייבק, performance לעבודה עם קבוצות וחוגים.
- אפשרות להמשיך לתואר שני - הבוגרות יכולות להשתלב בבתי הספר כ"משלבות אומנויות בתהליכים חינוכיים".

תכנית הלימודים בחוג ללימודים כלליים: שילוב אמנויות בחינוך

שם התחום	שם הקורס	ש"ש	נ"ז
תרבות ודעת	תרבות ודעת עשייה חברתית	1	2
לימודי חובה	אל עבר העצמי היצירתי	2	4
	תנועה וביטוייה	1	2
	יצירת סרטים ברשת- אמנות ומבע במסך המגע	2	4
	דרמה בחינוך	1	2
	כתיבה יוצרת בחינוך	1	2
	סמינר חוגי	1	2
	תאוריות אישיות	1	2
	התמחות באומנויות	4	8
	התנסות קבוצתית בחינוך משלב אומנויות	2	4
	סמינר חוגי	1	2
	סדנת שדה	2	4
	פסיכופיזיולוגיה	1	2
	סמינר חוגי	1	2
	פרויקט גמר	2	4
	סמינריון : מחקר פעולה - תהליכי הוראה וחינוך באמצעות אמנויות	3	6
	סה"כ		26

התכנית להכשרת אקדמאים להוראה

מטרת הלימודים

מסלול זה מיועד לבוגרי אוניברסיטאות ומכללות, בעלי תואר אקדמי, המעוניינים להכשיר עצמם לעבודה במסגרת החינוך לגן, לבית-הספר היסודי, לבית-הספר העל-יסודי, לחינוך מיוחד ולאמנות.

תכניות הכשרה:

- הגיל הרך (לידה-6)
- מורים לבית-הספר היסודי במקצועות: חינוך מתמטי, הוראת מדעי הטבע והסביבה, ספרות, מקרא, לשון.
- חינוך מיוחד לגילאי 6-21.
- אמנות: לכיתות א'-י"ב.
- תכנית ולדורף
- מורים לבית-הספר העל-יסודי במקצועות הבאים:
  - * גיאוגרפיה
  - * אזרחות
  - * סוציולוגיה
  - * לשון עברית
  - * ערבית (בבית-ספר עברי)
  - * פסיכולוגיה
  - * אנגלית
  - * חינוך חברתי-קהילתי
  - * תקשורת
- * מקרא
- * היסטוריה
- * ספרות
- * מדעי המחשב
- * ביולוגיה
- * מתמטיקה
- * פיסיקה

- **הכשרה לבית-ספר היסודי***: תכנית בהיקף של 60 נ"ז, מיועדת לבעלי תואר אקדמי המבקשים ללמוד לתעודת הוראה בתחום התמחותם.
- **הכשרה לבית-ספר העל-יסודי***: תכנית בהיקף של 48 נ"ז, מיועדת לבעלי תואר אקדמי המבקשים ללמוד לתעודת הוראה בתחום התמחותם.
- **חינוך מיוחד**: תכנית בהיקף של 60 נ"ז, מיועדת לבעלי תואר אקדמי המבקשים ללמוד לתעודת הוראה בחינוך מיוחד.
- **הגיל הרך**: תכנית בהיקף של 72 נ"ז, מיועדת לבעלי תואר אקדמי המבקשים להכשיר עצמם להוראה בגיל הרך.
- **אמנות***: תכנית בהיקף של 60 נ"ז, מיועדת לבעלי תואר אקדמי המבקשים להכשיר עצמם להוראת אמנות.

***שינוי תחום התמחות – השלמות**: המעוניינים בתעודת הוראה שאינה בתחום התמחותם יידרשו להשלים קורסים בתחום-הדעת אותו הם מבקשים להורות בהיקף של עד 20 ש"ש. ייתכנו פטורים על סמך לימודים אקדמיים קודמים.

משך הלימודים

משך הלימודים נקבע בהתאם לתכנית הלימודים האישית ולאילו צי מערכת השעות.

קיימות שלוש אפשרויות לפרישת הלימודים:

- **תכנית לימודים בשנה אחת:** מתאימה לבעלי תואר אקדמי במסלולים היסודי, העל-יסודי, חינוך מיוחד ואמנות המבקשים ללמוד לתעודת הוראה **בתחום התמחותם**.
- **תכנית לימודים במשך שנתיים:** מתאימה לבעלי תואר אקדמי שמעוניינים בתעודת הוראה בתחום דעת השונה מתחום התואר שלהם.
- **תכנית ולדורף להכשרת אקדמאים- 3 שנים.**

התנסות בהוראה (אימוני הוראה)

- ההתנסות בהוראה היא בתחום התמחותו של כל סטודנט בהיקף של 24-48 נ"ז, תלוי בתכנית ההכשרה.
- ההתנסות מלווה בידי מורה/גננת מאמנת/בביה"ס, ומדריך פדגוגי מטעם המכללה.
- לסטודנט שהינו מורה/גננת בפועל תיקבע תכנית מיוחדת בהתאמה לניסיונו המקצועי.

הרחבת הסמכה/ תעודת הוראה שניה

המסלול מיועד למורים בעלי תואר אקדמי ותעודת הוראה המבקשים להרחיב התמחות או להסב מסלול הוראה. ניתן ללמוד במסגרת כל אחת מתכניות ההכשרה במכללה.

**תכנית הלימודים להכשרת אקדמאים להוראה לבית-הספר היסודי (כיתות א'-ו')
 באחד מהחוגים: חינוך מתמטי, מדעי הטבע והסביבה, ספרות, מקרא, לשון עברית
 (התכנית אינה כוללת השלמות בחוג*)**

תחום	קורסים	ש"ש	נ"ז
לימודי יסוד	עזרה ראשונה, ביטחון ובטיחות, זהירות בדרכים	-----	-----
לימודי חינוך	אוריינות שפה	4	8
	אוריינות מתמטית	2	4
	ספרות ילדים	2	4
	חג ומועד	2	4
	מחקרים	2	4
	קורס בחירה	2	4
הכשרה קלינית	הכשרה מעשית – יומיים בשבוע בביה"ס	6	12
	סדנת ליווי התנסות	2	4
	הוראה רב תחומית	2	4
	הכללה סיכון והיבטים רב מימדיים במערכת החינוך	2	4
	זהות ומנהיגות חינוכית	2	4
	התפתחות ילדים במבט רחב	2	4
סה"כ		30	60

תכנית הלימודים להכשרת אקדמאים להוראה בגיל הרך

התכנית בנויה מלימודי חינוך והשלמות בתחום הדעת (במידת הצורך) תתאפשר הכרה בגין לימודים אקדמאיים קודמים.

תחום	קורסים	ש"ש	נ"ז
לימודי השלמה	מבוא לפסיכולוגיה התפתחותית	---	---
	סדנאות זהירות בדרכים, עזרה ראשונה, בטחון ובטיחות	----	-
	התייחסות לשואה בגן הילדים	---	---
לימודי חינוך	סוגיות פדגוגיות בגן הילדים	2	4
	מרחבי פעילות בגן	2	4
	גם אחר	2	4
	הילד היחידני	2	4
		2	4
	שיטות מחקר - לפטור	2	4
	קורסי בחירה בתחום החינוך - לפטור	2	4
	הכשרה מעשית (כולל חופשת סמסטר/שבוע מרוכז) - שנה א	3	6
הכשרה קלינית	סדנא מבוססת שדה	2	4
	התפתחות ההמשגה הגיאומטרית והמתמטית משולב שטח	1	2
	מדע בחיי היומיום	1	2
	יחסי גומלין מחנך-ילד	1	2
	רב תרבותיות ומגדר בתפקיד הגנת	1	2
	מוכנות לקריאה וכתביה בגן הטרוגני	1	2
	ניהול מסגרות חינוכיות 3-6	1	2
	הכשרה מעשית- שנה ב'	3	6
	סדנא מבוססת שדה - מתקדמת	2	4
	קידום אקלים מיטבי (בשטח)	1	2
	ניהול מסגרות חינוכיות לידה על ד 3 (בשטח)	1	2
	סה"כ		30

תכנית הלימודים להשלמות בחוג לגיל הרך

נ"ז	ש"ש	קורסים	תחום
			קורסי חובה- התפתחות הילד אמנות ספרות שפה ותרבות הכללה
2	1	ליקויים בהתפתחות שפה - מקוון	
2	1	התפתחות שפה - מקוון	
2	1	ילדים ומסכים בעידן הטכנולוגי של המאה ה 21 - מקוון	
2	1	התפתחות מוטורית חושית - מקוון	
4	2	מאפיינים ואיתור מוקדם של עיכובים התפתחותיים - מורחב מקוון	
2	1	פסיכולוגיה של הלמידה והחשיבה בגיל הרך - (מקוון)	
2	1	מוסיקה במכלול החיים של הילד	
2	1	תנועה וביטוייה בגיל הרך	
2	1	טקסים בגן	
2	1	הגשת חומרים אמנות בגן הילדים	
6	3	טבע ועונות השנה בסביבה חינוכית של גן הילדים בשילוב סיורים	
4	2	מבוא לספרות ילדים	
2	1	חג ומועד - מקוון	
2	1	שילוב תלמידים בעלי צרכים מיוחדים	
8	4	קורסי בחירה - לפטור	
44	22		סה"כ

תכנית הלימודים להכשרת אקדמאים להוראה בבית הספר העל יסודי

בחוגי מדעי החברה והרוח

תחום	קורסים	ש"ש	נ"ז
לימודי יסוד	עזרה ראשונה, ביטחון ובטיחות, זהירות בדרכים	----	----
לימודי חינוך	פיתוח זהות חינוכית	2	4
	דרכי הוראת תחום הדעת (דידקטיקה)	2	4
	חינוך עם אג'דה	1	2
	היכרות עם מערכת החינוך	1	2
	מנהיגות והמוח הרגשי (מקוון)	2	4
	מחקרים	2	4
	קורס בחירה	2	4
הכשרה קלינית	הכשרה מעשית – יומיים בשבוע בביה"ס – צפייה, התנסות בהוראה בתחום הדעת, התנסות בעבודה קבוצתית, התנסות בכלי הוראה מגוונים, התנסות בעבודה פרטנית, הוראה ב-co, הכנת שיעורים על תכנית לימודים, הערכת תלמידים, מפגשים עם תלמידים, מפגשים עם הורים, השתתפות בישיבות בבית הספר, השתתפות בפעילות בלתי פורמלית בבית הספר. הדרכה אישית של מורה מכשיר	4	8
	סדנא לליווי הכשרה מעשית - תתקיים בבית הספר במסגרת ההכשרה המעשית. התנסות בהוראה למורים בפועל – עבודתם בבית הספר תוכר כמקום ההתנסות וידרשו וללמוד רק סדנא מקוונת (ביום אחר מימי הלימודים, בתיאום עם מנחת הסדנא).	2	4
	הובלת המרחב הכיתתי	4	8
	תכנון הוראה	2	4
		24	48
סה"כ			

לימודי ההשלמה בתחום-הדעת (בהיקף של עד 40 נקודות זכות) כפופים להחלטת ראש החוג הרלוונטי.

קיימות מגוון תכניות לימוד נוספות בתכנית הכשרת אקדמאים לבית הספר העל יסודי, לפי תחומי הדעת. המידע נמצא ומעודכן באתר אורנים.

תכנית הלימודים להכשרת אקדמאים להוראה בחינוך המיוחד (גילאי 6-21)

נ"ז	ש"ש	שם הקורס	
---	---	עזרה ראשונה, זהירות בדרכים, בטחון ובטיחות	לימודי חינוך
4	2	דרכי הוראה וניהול כיתה - הכלה והשתלבות	לימודי חינוך
2	1	העצמת התלמיד בעל הצרכים המיוחדים	
4	2	דרכי הוראה מתקדמות לקידום איכות חיים	
4	2	מהות המעשה החינוכי ויישומו	
4	2	שיטות מחקר	
8	4	קורסי בחירה	
6	3	אימוני הוראה בבי"ס להכשרת אקדמאים לחינוך מיוחד	
4	2	הערכת תפקודי קריאה, כתיבה והבנת הנקרא בקרב תלמידים מתקשים	
4	2	הערכה ואסטרטגיות לתלמידים עם קשיים במתמטיקה	
6	3	הכשרה מעשית בסדנת שילוב קריאה וכתביה	
6	3	הכשרה מעשית בסדנת שילוב קריאה וחשבון	
4	2	כלים ואסטרטגיות להוראה מותאמת בקריאה וכתביה- מורחב	
4	2	כלים ואסטרטגיות להוראה מותאמת לתלמידים עם קשיים במתמטיקה - מורחב	
60	30		סה"כ

תכנית הלימודים להשלמות בחוג לחינוך מיוחד			
נ"ז	ש"ש	שם הקורס	
2	1	פסיכולוגיה התפתחותית (מקוון)	קורסי חובה
2	1	מבוא לחינוך מיוחד	
2	1	מבוא ללקויות מורכבות	
4	2	היבטים התפתחותיים ואורייניים של קריאה וכתביה	
2	1	גיאומטריה ואריתמטיקה	
4	2	התפתחות התפיסה החשבונית	
2	1	הוראת תלמידים עם לקויות למידה	
2	1	הוראת תלמידים עם קשיי קשב	
4	2	דמות המורה לחינוך מיוחד / זהות והתפתחות אישית - לפטור	
2	1	טכנולוגיה מסייעת בחינוך המיוחד במאה ה-21 (מקוון)	
6	3	הכרת מסגרות בחינוך המיוחד - מורחב	
4	2	פילוסופיה/פסיכולוגיה/סוציולוגיה של החינוך - לפטור	
16	8	קורסי בחירה בתחום החינוך, הייעוץ והטיפול	
52	26		

**תכנית הלימודים להכשרת אקדמאים להוראה באמנות
(יצירה ותולדות האמנות לכיתות א'-י"ב)**

ש"ש	נ"ז	שם הקורס	שם התחום
		עזרה ראשונה, ביטחון ובטיחות, זהירות בדרכים	לימודי יסוד
2	4	סדנה לפיתוח אישי של מורה בבית הספר היסודי	לימודי חינוך
1	2	צעדים ראשונים בבית הספר היסודי	
2	4	מחקרים	
1	2	חינוך עם אג'נדה	
2	4	דידקטיקה אומנות ביסודי	
2	4	דידקטיקה אומנות בעל יסודי	
1	2	היכרות עם מערכת החינוך	
2	4	מנהיגות והמוח הרגשי	
2	4	בחירה	
4	8	הכשרה מעשית שנה ב' - יסודי	
5	10	הכשרה מעשית ודידקטיקה על יסודי שנה ג'	
2	4	תכנון הוראה	
4	8	הובלת המרחב הכיתתי	
30	60		סה"כ

תכנית הלימודים להכשרת אקדמאים להוראה באמנות – על יסודי

ש"ש	נ"ז	שם הקורס	שם התחום
		עזרה ראשונה, ביטחון ובטיחות, זהירות בדרכים	לימודי יסוד
2	4	פיתוח זהות חינוכית	לימודי חינוך
1	2	חינוך עם אג'נדה	
1	2	היכרות עם מערכת החינוך	
2	4	דידקטיקה אומנות בעל יסודי	
2	4	מחקרים	
2	4	בחירה	
2	4	מנהיגות והמוח הרגשי	
6	12	הכשרה מעשית שנה ב' - יסודי	
2	4	תכנון הוראה	הכשרה קלינית
4	8	הובלת המרחב הכיתתי	
24	48		סה"כ

תכנית הלימודים להכשרת מורים לבי"ס היסודי והעל יסודי בחינוך ולדורף ובחינוך הרגיל

נ"ז	ש"ש	שם הקורס
4	2	יסודות השקפת העולם האנתרופוסופית א'
4	2	פסיכולוגיה התפתחותית
4	2	יסודות חינוך וולדורף א'
4	2	סיפורת ומעשיות עם (התפתחות הילד ושאלות מתודיות)
4	2	פיסול א'
4	2	ציור ורישום
4	2	יסודות השקפת העולם האנתרופוסופית ב'
4	2	דידקטיקה של תחומי ידע – א'
4	2	יסודות חינוך וולדורף ב'
4	2	סוגיות רעיוניות וחברתיות בחינוך וולדורף א'
4	2	פיסול ב'
4	2	ציור ורישום ב'
4	2	יסודות השקפת העולם האנתרופוסופית ג'
4	2	דידקטיקה של תחומי ידע – ב'
4	2	סוגיות רעיוניות וחברתיות בחינוך וולדורף ב'
4	2	פיסול ג'
4	2	ציור ורישום ג'
4	2	הכשרה מעשית - שנה א'
4	2	הכשרה מעשית – שנה ב'
4	2	הכשרה מעשית – שנה ג'
72	36	סה"כ

קורסים נוספים הנלמדים בתכנית במסגרת לימודי חוץ:

שם הקורס	
אוריתמיה - א	שנה א' - 5 ש"ש
שירה ומוזיקה - א	
עיצוב דיבור ודרמה - א	
אוריתמיה - ב	שנה ב' - 5 שש
שירה ומוזיקה - ב	
עיצוב דיבור ודרמה - ב	
אוריתמיה - ג	שנה ג' - 5 ש"ש
שירה ומוזיקה - ג	
עיצוב דיבור ודרמה - ג	

התמחות בכניסה להוראה (סטאז')

מרכזת : מירי גלילי

דוא"ל: miri.galili@oranim.ac.il

על פי החלטות משרד החינוך, חייב כל בוגר מסלול הכשרת מורים במכללות לחינוך ובאוניברסיטאות בשנת ההתמחות (סטאז'), לצורך קבלת רישיון לעיסוק בהוראה.

רישוי זה יוענק לסטודנט שיעבור בהצלחה תקופת התמחות בת שנה אחת בהוראה **בשכר** במערכת החינוך, בהיקף של 1/3 משרה לפחות.

במהלך שנת ההתמחות חייב כל מתמחה להשתתף בסדנת סטאז' ולמלא בהצלחה את המטלות הנלוות לה.

הסטודנט יוכל לממש את שנת ההתמחות בשנה הרביעית להכשרה (או בכל שלב בו הבוגר יעסק בשכר במערכת החינוך, לאחר תום לימודיו, בהיקף השעות הנזכר לעיל).

תנאי ההצטרפות לשנת הסטאז':

- סיום של לפחות 80% מהחובות האקדמיים של הסטודנט.
- סיום בהצלחה של הכשרה מעשית וכל הקורסים הדידקטיים.
- השתתפות בסדנאות עזרה ראשונה, בטחון ובטיחות וזהירות בדרכים.

סיום חובות התואר וקבלת תעודת הוראה **אינם מותנים** בקבלת רישיון עיסוק בהוראה.

הפקולטה למדעי החברה והרוח

דיקנית הפקולטה: ד"ר לי כהנר

דיקנית הפקולטה: ד"ר לי כהנר

טלפון: 04-9838831

דוא"ל: lee_c@oranim.ac.il

מנהלת הפקולטה: רונית רוזנבוים

טלפון: 04-9838772

פקס: 04-9838830

דוא"ל: ronit_r@oranim.ac.il

רכזות אקדמיות:

דוא"ל: sharon_b@oranim.ac.il

טלפון: 04-9838832

שרון בר שירה

דוא"ל: tamar_h@oranim.ac.il

טלפון: 04-9838975

תמר הולצמן

הפקולטה למדעי החברה והרוח אחראית להעמקת הידע הדיסציפלינארי בתחומים מגוונים של מדעי החברה והרוח. בוגר הפקולטה יהיה אדם בעל ידע מבוסס ועדכני בתחומים בהם בחר להתמחות.

מעבר להבניית הידע ולהרחבתו, שמה לה הפקולטה למטרה לטפח מעורבות חברתית וקהילתית בקרב בוגריה, לעודד השקפת עולם הומניסטית ולציידו בכלים לחשיבה מדעית-ביקורתית. לבוגרים יוענק תואר B.Ed. ו/או B.A. ותעודת הוראה¹ לבית-הספר העל-יסודי באחד מחוגי הלימוד.

הסטודנט רשאי ללמוד לתעודת הוראה בשני תחומי דעת.

חוגי הלימוד לתואר B.A.

- היסטוריה
- לימודים רב-תחומיים
- לשון עברית
- מחשבת ישראל
- מקרא
- ספרות ומבע יצירתי
- שפה וספרות אנגלית

חוגי הלימוד לתואר B.Ed.

- אזרחות ולימודי דמוקרטיה
- אמנות
- גיאוגרפיה ולימודי סביבה
- הוראת השפה הערבית
- חינוך חברתי-קהילתי (חח"ק)
- לימודי ארץ ישראל
- סוציולוגיה ומדעי החברה
- תקשורת

על מבנה הלימודים בפקולטה ועל תכניות הלימוד החוגיות, ניתן לעיין גם באתר אורנים באינטרנט [בכתובת זו](#).

שני התארים האקדמיים B.A. ו- B.Ed. מקנים אפשרות להמשך לימודים לתארים מתקדמים. דרישות הלימודים באורנים בחוגי ה-B.A. וה-B.Ed. הן אחידות. ניתן לשלב לימודים בחוג לתואר B.Ed. עם לימודים בחוג לתואר B.A.

¹ באמצעות התכנית להכשרת מורים לבית-הספר העל-יסודי, בפקולטה לחינוך.

מבנה תכנית הלימודים

לימודי יסוד

לימודי יסוד לתואר ולתעודת הוראה מחייבים קבלת ציון פטור בתחומים: אנגלית כשפה זרה, לשון עברית, מיומנויות מחשב, וכן סדנאות עזרה ראשונה, זהירות בדרכים, בטחון ובטיחות (אינן מעניקות נק' זיכוי אקדמיות).

לימודים בחוגים הדיסציפלינריים

הלימודים מתקיימים במתכונת דו-חוגית - שני חוגים בהם בוחר הסטודנט. בחוג לאנגלית ניתן ללמוד במתכונת חד-חוגית או דו-חוגית. בחוג לאמנות ניתן ללמוד במתכונת חד-חוגית בלבד.

לימודי חובה

בכל חוג נדרש הסטודנט ל- 2 נק' בקורסי תרבות ודעת, לבחירתו מהיצע קורסים.

לפקולטה גם תכניות לימוד מיוחדות המיועדות למצטיינים, למחנכים בפועל, להכשרת אקדמאים להוראה ועוד.

הפקולטה למדעי החברה והרוח (מח"ר)

B.Ed. חוגים לתואר

לימודי ארץ ישראל

ראש החוג: ד"ר ירון ג'אן

דוא"ל: yaron.jean@oranim.ac.il

החוג ללימודי ארץ ישראל מציע מסגרת לימודית ייחודית ומרתקת המעניקה כלים להיכרות מעמיקה עם הארץ, נופיה ואנשיה לאורך הדורות. במהלך הלימודים נערוך היכרות מעמיקה המרחב האזורי מהיבטיו ההיסטוריים, הגאוגרפיים והתרבותיים ונכיר את סיפורה של הארץ כמפגש בין אדם וסביבה. תכנית הלימודים בחוג ללימודי ארץ ישראל משלבת לימודים עיוניים עם יציאה לשטח. לאחר סיום לימודיהם בוגרי החוג יוכלו להשתלב במגוון תפקידי הוראה והדרכה בידיעת הארץ, כמורים לשל"ח במסגרות הבית ספריות וכן בתפקידי פיתוח של תכניות הוראה והדרכה בתחום.

תכנית הלימודים (בחוג ללימודי ארץ ישראל - לתואר B.Ed.)

נק'	ש"ש	שם הקורס	סה"כ נק'	
2	1	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	2	תרבות ודעת
2	1	גיאולוגיה של ארץ ישראל	36	לימודי חובה
2	1	צפונות כדה"א		
4	2	מבוא להיסטוריה של העת העתיקה		
4	2	מבוא להיסטוריה של ימי הביניים		
4	2	קורסים על ארץ ישראל בעת העתיקה		
2	1	קורס על האסלאם		
4	2	קורסים בתחום תולדות הישוב ומדינת ישראל		
4	2	הסכסוך היהודי - פלסטיני		
4	2	היסטוריה של ירושלים		
6	3	סמינריון		
14	7	קורסי בחירה		
52	26	סה"כ		

לימודי הבחירה מגוונים ומשתנים משנה לשנה

גיאוגרפיה ולימודי סביבה

ראש החוג: ד"ר רמי זיתוני

דוא"ל: rami.zituni@oranim.ac.il

הגיאוגרפיה הינה בין-תחומית במהותה, ומתמקדת בנושאים פיזיים, אנושיים, כלכליים ופוליטיים המסבירים במשותף את התופעות המגוונות המתרחשות על פני כדור הארץ.

אדם בעל אוריינות גיאוגרפית ניחן בכישורים להתמודדות עם אתגרי החברה המודרנית. מבחינה אזרחית - בוגר החוג לגיאוגרפיה יחוש כבוד ואחריות לשונות בין בני אדם שמקורם בתרבויות שונות, וישכיל להבין משמעויות הנוגעות לאי-שיווין כלכלי ואזרחי בין אזורים שונים.

מטרת תכנית הלימודים של החוג היא להקנות לסטודנטים ידע גיאוגרפי הדרוש על מנת להכשירם כמורים לעתיד, וכן, לעמוד בדרישות מערכת החינוך היסודית או העל-יסודית. לפיכך, הדגש מרוכז בהכרת עובדות ותהליכים גיאוגרפיים והבנת ייחודם בארץ ובעולם, כמו גם הגברת המודעות לאחריות אישית, לפיתוח ולשימור כדור הארץ.

הלימודים בחוג מלווים בסיוורים מאתגרים בכל רחבי הארץ ובחול, מגוון של קורסים מרוכזים בחופשות וקורסים מקוונים. מערכת הלימודים גמישה ומתאמת אישית לכל סטודנט.

תכנית הלימודים – חובה (בחוג לגיאוגרפיה ולימודי סביבה - לתואר B.Ed.)

נק'	ש"ש	שם הקורס	סה"כ נק'	
2	1	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	2	תרבות ודעת
2	1	מושגי יסוד בגיאוגרפיה אנושית	18	לימודי חובה
2	1	מבוא לגיאוגרפיה עירונית (מקוון)		
2	1	צפונות כדור הארץ		
2	1	מבוא לגיאומורפולוגיה		
2	1	מבוא לגיאולוגיה		
2	1	גיאולוגיה של ארץ ישראל		
6	3	סמינריון גיאוגרפיה		

תכנית הלימודים – בחירה (החוג לגיאוגרפיה ולימודי סביבה - לתואר B.Ed.)

נק'	ש"ש	שם הקורס	סה"כ נק'			
2	1	קהילות מתבדלות ארץ ובעולם	32	לימודי בחירה		
2	1	שמירת טבע בישראל				
2	1	תיירות, קיימות וסביבה				
2	1	גיאוגרפיה של הצומח				
2	1	חקלאות עתיקה				
4	2	קמפוס לימודי רב תחומי בחו"ל				
2	1	קמפוס מישור החוף הדרומי ונגב מערבי				
2	1	מרחב, מקום וטריטוריה בעידן המודרני				
2	1	סמינר מחלקתי				
2	1	סוגיות בהובלת מיזמי תשתית ופיתוח בישראל				
10	5	קורסי בחירה המשתנים משנה לשנה				
52	26	סה"כ				

סוציולוגיה ומדעי החברה

ראשת החוג: ד"ר לודמילה קריבוש

דוא"ל: ludmila_k@oranim.ac.il

מדעי החברה – סוציולוגיה, פסיכולוגיה, אנתרופולוגיה, כלכלה - עוסקים בחקר שיטתי של החברה האנושית. בלימוד הסוציולוגיה אנו מתוודעים להשפעת החברה על פעולות, מחשבות ורגשות של אנשים. החוג לסוציולוגיה ומדעי החברה עוסק בחשיבותה של התרבות האנושית ובמרכיביה, בתהליכי חברות בהם לומדים אנשים כיצד להתנהג בחברה, בארגונים ובקבוצות, בקשר בין חברה לפוליטיקה ולחינוך, בהבדלים בין גברים לבין נשים ועוד.

בנוסף לתואר הראשון, מקנים הלימודים בחוג תעודת הוראה בסוציולוגיה וכן (למעוניינים) תעודה מקצועית להוראת מדעי החברה (סוציולוגיה ופסיכולוגיה) בהלימה למקצוע מדעי החברה הנלמד לבגרות.

תכנית הלימודים בחוג מקנה ידע תשתיתי וכלי חשיבה וניתוח מתחומים שונים של מדעי החברה: סוציולוגיה, אנתרופולוגיה, פסיכולוגיה, קרימינולוגיה וכלכלה. בוגרי החוג יוכשרו להוראת הסוציולוגיה לביה"ס העל יסודי וכן יוכלו למצוא תעסוקה במגוון תחומים חברתיים, ביניהם חינוך בלתי פורמלי, ארגונים אזרחיים וקהילתיים, ארגוני מחקר, שיווק ופרסום, חברות המנהלות רשתות חברתיות, חברות השמה, חברות לייצור עסקי ומשאבי אנוש. בחוג פועל פורום סטודנטיאלי וכן מתקיימים ימי עיון וכנסים מרתקים. הלימודים בחוג משלבים גם סירים להמחשת הנלמד ולמפגש עם המציאות הישראלית.

תכנית הלימודים (בחוג לסוציולוגיה - לתואר B.Ed.)

נק'	סה"כ נק'	שם הקורס	ש"ש	נק'
2	2	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	1	2
2	16	מבוא לסוציולוגיה	1	2
2		מבוא לפסיכולוגיה	1	2
2		הבניית זהותה של החברה בישראל	1	2
2		ריבוד ואי שיוויון בחברה הישראלית	1	2
2		תיאוריות סוציולוגיות	1	2
6	34	מסע בין זהויות: זהות ושייכות בעולם המשתנה (סמינריון)	3	6
2		סוציולוגיה של גיל ההתבגרות	1	2
2		סוציולוגיה של הדת	1	2
2		שפה, גוף וטכנולוגיה (מקוון)	1	2
2		היבטים סוציולוגיים ואזרחתיים של משפט	1	2

2	1	הערבים בישראל: מעמד, מאפיינים ומגמות		
2	1	מבוא למחשבה מדינית (מקוון)		
2	1	סוציולוגיה של אירגונים		
2	1	מדיניות תרבות בישראל – מדינה, אומנות וחברה		
2	1	הסוציולוגיה של האינטרנט		
2	1	סוגיות במשפט הבינלאומי		
2	1	המקורות ההיסטוריים והרעיוניים של מדעי החברה		
2	1	ממפא"י ועד היום: כל מה שבין השלטון המקומי, סיקור תקשורת ופרשות שחיתות		
12	6	קורסי בחירה משתנים משנה לשנה		
52	26			

אזרחות ולימודי דמוקרטיה

ראשת החוג: ד"ר לודמילה קריבוש

דוא"ל: ludmila_k@oranim.ac.il

החוג לאזרחות במכללת אורנים הוא היחיד בארץ שנותן תואר ראשון בתחום. תכנית הלימודים בחוג מקנה מושגי יסוד וכלי חשיבה וניתוח מתחומים שונים: מדע המדינה, היסטוריה של מדינת ישראל, כלכלה, מחשבה מדינית ועקרונות המשפט החוקתי. קורסי הלימוד מגוונים ורלוונטיים להוויית החיים הדינאמית והמורכבת בחברה הישראלית.

התפיסה המנחה היא כי חינוך לאזרחות בונה מחויבות לערכי הדמוקרטיה, מחויבות המבוססת על אימוץ ערכים הומניסטיים וליבראליים, ועל מעורבות פעילה של האזרח בחיי המדינה. סטודנטים וסטודנטיות מפתחים את כישוריהם להתמודד עם סוגיות חברתיות ופוליטיות על כל מורכבותן, ומעצב חשיבה ביקורתית ותפיסה ערכית וחינוכית ברורה.

בחוג מובאים לדיון הקונפליקטים המהותיים שהעסיקו והמעסיקים את החברה; המשתמע מהגדרת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית; ההתנהלות הכלכלית והציבורית של הממשל בישראל; תפקידה של מערכת המשפט; מקומה של התקשורת בעיצוב החיים הציבוריים. כן עולות לדיון דילמות הקשורות במורכבות יישומה של השיטה הדמוקרטית בחברה רבת מיעוטים ורבת שסעים. זאת, מתוך מבט השוואתי לחברות ולמשטרים אחרים.

הלימודים בחוג משלבים סיורים להמחשת הנלמד ולמפגש עם המציאות הישראלית. בנוסף, מקיים החוג סדרת אירועים על מנת ליצור קהילה חוגית ומוסדית תוססת ובעלת מודעות לבעיות השעה (פורום חוגי סטודנטיאלי, הייד פארק פוליטי, משפט מבויים בהשתתפות הסטודנטים, סדרת הרצאות אורח, פעילות מוקד החינוך לדמוקרטיה ולאזרחות פעילה). לחוג גם עיתון משלו המאפשר להתנסות בכתיבה על סוגיות אקטואליות, וכן תוכנית התמחות מיוחדת (למעוניינים) בהנחיית קבוצות בקהילה (בשיתוף עם חח"ק).

תכנית הלימודים (בחוג לאזרחות ולימודי דמוקרטיה - לתואר B.Ed.)

נק'	ש"ש	שם הקורס	סה"כ נק'	
2	1	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	2	תרבות ודעת
2	1	הרעיון הדמוקרטי	20	לימודי חובה
2	1	מבוא לאזרחות: ללמד אזרחות אחרת		
2	1	הערבים בישראל: מעמד, מאפיינים ומגמות		
2	1	מבוא למחשבה מדינית		
2	1	מבוא למשטר מדינת ישראל		
2	1	גבולות חופש הביטוי במסגרת הכיתה (מקוון)		
2	1	משפט חוקתי		
6	3	סמינריון - קונפליקטים ערכיים בחברה הישראלית		
2	1	היסטוריה ופוליטיקה של הוראת אזרחות בישראל	30	לימודי בחירה
2	1	הבדלי מגדר בפשיעה ובקרבות במרחב המקוון (מקוון +זום אחת לשלושה שבועות)		
2	1	מחאות חברתיות בארץ ובעולם		
2	1	דת, חילוניות ומדינה		
2	1	מדינת ישראל והתפוצות		
2	1	מהפכה חוקתית		
2	1	היבטים סוציולוגיים ואזרחתיים של משפט		
2	1	כלכלה, פוליטיקה ואזרחות		
2	1	מדיניות, תרבות בישראל: מדינה, אומנות וחברה		
2	1	סוציולוגיה של גיל ההתבגרות		
2	1	ממפא"י ועד היום: כל מה שבין השלטון המקומי, סיקור תקשורת ופרשות שחיתות בישראל		
2	1	מבוא לפמיניזם		
2	1	מבוא לסוציולוגיה		
2	1	הבניית זהותה של החברה בישראל		
52	26	סה"כ		

חינוך חברתי-קהילתי (חח"ק)

ראשת החוג: ד"ר מרב סולומון

דוא"ל: merav_s@oranim.ac.il

החוג לחינוך חברתי קהילתי שואף להכשיר את אנשי/נשות החינוך הבלתי פורמלי המובילים בישראל, לתפקידים מגוונים במסגרות חינוך פורמליות ובלתי פורמליות. ההכשרה מבוססת על האמונה שהפעולה החינוכית מתחוללת במרחבים מגוונים והיא מצריכה כישורים יצירתיים, גמישות תפקודית ומודעות חברתית רחבה. בוגרי החוג מכוונים לקדם ולהוביל עשייה חינוכית וחברתית עם נוער וקהילה או לעסוק בעבודה חינוכית טיפולית עם נוער במצבי סיכון.

ההכשרה בחוג הינה בין תחומית וכוללת מגוון רחב של תחומי דעת, כמו סוציולוגיה, פסיכולוגיה, אנתרופולוגיה, מדעי החינוך, מינהל ועוד. ובנוסף, היא משלבת בתוכה התנסות מעשית בשדה החינוכי הבלתי-פורמלי המלווה בהנחיה אישית רציפה.

בחוג שתי התמחויות, הסטודנט בוחר בהתמחות המתאימה לו כבר בשנת הלימודים הראשונה.

ההתמחויות:

1. **מנהיגות נוער וקהילה (מנ"י)**, מכשירה אנשים להוביל פרויקטים חינוכיים בתחומים שונים - הן בתנועות נוער, רשויות מקומיות ומתנ"סים, והן בארגונים הפועלים במגזר השלישי.
2. **נוער בסיכון**, כולל בתוכו שתי מגמות:
  - א. **קידום נוער (ק"נ)**, מכשירה לעבודה עם נוער בסיכון ביחידות לקידום נוער, פנימיות, כפרי גמילה, מעונות ועוד.
  - ב. **מחנכים טיפוליים (מט"מ)**, מכשירה לעבודה בתוך בתי-הספר עם נוער תת-משיג, הנתון בסכנת נשירה ובמצבי סיכון בתחום הרגשי, ההתנהגותי, החברתי והלימודי.

תכנית הלימודים (בחוג לחינוך חברתי-קהילתי - לתואר B.Ed.)
1. מגמת מנהיגות וניהול בקהילה

נק'	סה"כ נק'	שם הקורס	ש"ש	נק'
2	2	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	1	תרבות ודעת
2	34	מבוא לחינוך חברתי קהילתי ולמנהיגות	1	לימודי חובה
2		מבוא לחינוך טיפולי בקידום נוער ובבתי ספר	1	
2		יסודות בחינוך בלתי פורמאלי	1	
2		מבוא לזירה קהילתית	1	
2		סדנת שדה ב'	1	
4		תהליכים בקבוצה	2	
4		קהילה בשרות החינוך	2	
2		כלים לפיתוח מנהיגות	1	
2		מנהיגות נוער וצעירים	1	
2		סוגיות יסוד בחברה הישראלית	1	
2		כלים להובלה חינוכית חברתית בקהילה	1	
6		סמינריון	3	
2		16	אקטיביזם חברתי	
2	גישות חינוכיות מתקדמות במאה ה 21		1	
2	דרמה תרפיה		1	
2	להרגיש בבית: מושג הבית בעבודה חינוכית טיפולית		1	
2	השפעת סיפורי חיים על תפיסות חינוכיות (מקוון)		1	
2	התמודדות עם אבדן ושכול בקרב ילדים ובני נוער		1	
2	התמודדות עם מצבי לחץ		1	
2	התערבות במצבי טראומה		1	
2	ילדים ונוער החיים בעוני		1	
2	יסודות בטיפול הקוגניטיבי התנהגותי - CBT		1	
4	כלים אדלריאניים בטיפול במתבגרים בסיכון		1	
2	מחנכים אנונימים (מקוון)		1	
2	ללמוד וללמד מיינפולנס בחינוך		1	
2	מיניות לאנשי ונשות חינוך		1	
2	מנהיגות חברתית בהיבט תרבותי		1	
2	נשים בעבודה ובתפקידי מפתח		1	
2	מניעת פגיעה והתעללות בילדים		1	
4	נוער עובר חוק וחוקי נוער		2	
2	ניהול צוות בארגונים חינוכיים		1	
2	נערות במצוקה	1		
2	סדנה בטיפול משפחתי בין דורי	1		

נה"כ	ש"ש	שם הקורס	סה"כ נה"כ
2	1	פיתוח מנהיגות נוער	
2	1	קהילה חינוכית על-פי תפיסת חינוך דרך כפר	
2	1	עולמו של הילד עם המוגבלות	
2	1	פיתוח אופק תעסוקתי לבני נוער בסיכון	
4	2	קידום חוסן באמצעות תיאטרון פלייבק	
2	1	פסיכולוגיה חיובית יישומים בחינוך הטיפולי	
2	1	קמפוס פנימיות	
2	1	שיתוף פעולה כאסטרטגיות מפתח לאנשי חנוך	
2	1	שימוש באמנויות ככלי טיפולי וחינוכי	
2	1	תכניות מניעה	
2	1	תיאוריות בעבודה עם נוער בסיכון (מקוון)	
4	2	חינוך רגיש מגדר- קמפוס מגדר	
2	1	גבריות מגדר וחינוך	
52	26		סה"כ

2. נוער בסיכון- מגמת קידום נוער (תכנית הלימודים, החוג לחח"ק)

ש"ש	ש"ש	שם הקורס	סה"כ נק'	
2	1	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	2	תרבות ודעת
2	1	מבוא לחינוך חברתי קהילתי ולמנהיגות	30	לימודי חובה
2	1	מבוא לחינוך טיפולי בקידום נוער ובבתי ספר		
2	1	תפיסת תפקיד - נוער בסיכון		
2	1	הריאיון המסייע		
4	2	תהליכים בקבוצה		
4	2	פסיכופתולוגיה		
4	2	כלים טיפוליים לאנשי חינוך		
4	2	סדנת שדה ב'		
4	2	סמינריון		
6	3			

המשך הטבלה בעמוד הבא

2	1	אקטיביזם חברתי	20	לימודי בחירה
2	1	גבריות, מגדר וסיכון		
2	1	דרמה תרפיה		
2	1	החינוך הבלתי פורמלי בחברה הערבית		
2	1	להרגיש בבית: מושג הבית בעבודה חינוכית טיפולית		
2	1	העצמת בני נוער- מהתיאוריה לפרקטיקה		
2	1	השפעת סיפורי חיים על תפיסות חינוכיות (מקוון)		
2	1	התמודדות עם אבדן ושכול בקרב ילדים ובני נוער		
2	1	התמודדות עם מצבי לחץ		
2	1	התערבות במצבי טראומה		
2	1	טבע תרפיה בחינוך – מהלכה למעשה		
2	1	ילדים ונוער החיים בעוני		
2	1	יסודות בטיפול הקוגניטיבי התנהגותי - CBT		
4	2	כלים אדלריאניים בטיפול במתבגרים בסיכון		
2	1	קהילה חינוכית על-פי תפיסת חינוך דרך כפר		
2	1	ללמוד וללמד מיינדפולנס בחינוך		
2	1	מחנכים אנונימים (מקוון)		
2	1	מיניות לאנשי ונשות חינוך		
2	1	מנהיגות חברתית בהיבט תרבותי		
2	1	נשים בעבודה ובתפקידי מפתח		
2	1	מניעת פגיעה והתעללות בילדים		
4	2	נוער עובר חוק וחוקי נוער		
2	1	ניהול צוות בארגונים חינוכיים		
2	1	נערות במצוקה		
2	1	סדנה בטיפול משפחתי בין דורי		
2	1	עבודה עם הורים		
2	1	עולמו של הילד עם המוגבלות		
2	1	מייחודיות ללכידות – סוגיות בחברה הישראלית (קמפוס)		
2	1	פיתוח אופק תעסוקתי לבני נוער בסיכון		
4	1	קידום חוסן באמצעות תיאטרון פלייבק		
4	2	חינוך רגיש מגדר - קמפוס מגדר		
2	4	קמפוס פנימיות		
2	1	שיתוף פעולה כאסטרטגיות מפתח לאנשי חנוך		
2	1	שימוש באמנויות ככלי טיפולי וחינוכי		
2	1	תכניות מניעה		
2	1	תיאוריות בעבודה עם נוער בסיכון (מקוון)		
52		52	26	סה"כ

3. נוער בסיכון- מגמת מחנכים טיפוליים (תכנית הלימודים, החוג לחח"ק)

נה"ק	ש"ש	שם הקורס	סה"כ נק'	
2	1	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	2	תרבות ודעת
2	1	מבוא לחינוך חברתי קהילתי ולמנהיגות	30	לימודי חובה
2	1	מבוא לחינוך טיפולי בקידום נוער ובבתי ספר		
2	1	תפיסת התפקיד - נוער בסיכון		
4	2	תהליכים בקבוצה		
2	1	הריאיון המסייע		
4	2	פסיכופתולוגיה		
4	2	כלים טיפוליים לאנשי חינוך		
4	2	סדנת שדה ב'		
6	3	סמינריון		
2	1	אקטיביזם חברתי		
2	1	דרמה תרפיה		
2	1	כלים מתקדמים לאנשי חינוך במאה ה-21		
2	1	להרגיש בבית: מושג הבית בעבודה חינוכית טיפולית		
2	1	השפעת סיפורי חיים על תפיסות חינוכיות (מקוון)		
2	1	חינוך והובלה דרך בעלי חיים		
2	1	התמודדות עם בעיות משמעת בחינוך ובהוראה		
2	1	התמודדות עם מצבי לחץ התערבות במצבי טראומה		
2	1	מנהיגות נשית		
2	1	ניהול כעסים		
2	1	ילדים ונוער החיים בעוני		
2	1	יסודות בטיפול הקוגניטיבי התנהגותי - CBT		
2	1	כלים אדלריאניים בטיפול במתבגרים בסיכון		
2	1	קהילה חינוכית על-פי תפיסת חינוך דרך כפר		
2	1	ללמוד וללמד מיינדפולנס בחינוך		
2	1	מחנכים אנונימיים (מקוון)		
2	1	מיניות לאנשי ונשות חינוך		
2	1	מנהיגות חברתית בהיבט תרבותי		

סה"כ נק'	ש"ש	שם הקורס	נק'
	1	העצמת בני נוער – מהתאוריה לפרקטיקה	2
	1	מניעת פגיעה והתעללות בילדים	2
	2	נוער עובר חוק וחוקי נוער	4
	1	ניהול צוות בארגונים חינוכיים	2
	1	נערות במצוקה	2
	1	החיים בתוך ארגונים	2
	1	עולמו של הילד עם המוגבלות	2
	1	קידום חוסן באמצעות תיאטרון פלייבק	2
	1	פסיכולוגיה חיובית יישומים בחינוך הטיפולי	2
	1	קמפוס פנימיות	2
	1	שיתוף פעולה כאסטרטגיות מפתח לאנשי חנוך	2
	1	שימוש באמנויות ככלי טיפולי וחינוכי	2
	1	תכניות מניעה	2
	1	תיאוריות בעבודה עם נוער בסיכון (מקוון)	2
	2	חינוך רגיש מגדר - קמפוס מגדר	4
	1	גבריות מגדר וסיכון	2
סה"כ		26	52

תכנית 'מל"ח הארץ'

תכנית מנהיגות לעוסקים בחינוך

מרכזת התכנית: ד"ר פזית לוי-סודאי

דוא"ל: pazit.sudai@oranim.ac.il

מטרות התכנית

- לאפשר לאנשים העובדים בשדה החינוכי/קהילתי לשלב לימודי תואר עם עבודתם.
  - לפעול להעצמת אנשי חינוך כמובילי שינוי ומנהיגים בשדה החברתי והחינוכי.
  - לשלב את העבודה החינוכית של הסטודנטים במערך הלימודים האקדמיים, תוך הפיכתה לשדה של מחקר וצמיחה אישית.
  - קבוצת למידה איכותית – המהווה מקור העשרה
- התכנית משולבת בחוג לחינוך חברתי קהילתי, במתכונת המאפשרת גם בחירה אישית במסלול לימוד בפקולטה למדעי החברה והרוח, על פי נטיותיהם וכישוריהם של הלומדים, ובמקביל השתלבות במסגרת הייחודית של קבוצת "מל"ח הארץ".

קהלי יעד

- חברי קומונות חינוכיות ומדריכים בתנועות נוער
- מדריכים ומחנכים בפנימיות והוסטלים
- חברי קהילות בוגרים העוסקים בעבודה חינוכית או קהילתית
- רכזי נוער במועצות וישובים ומדריכים במתנ"סים
- עובדים חינוכיים/חברתיים בעמותות ובמלכ"רים
- עובדים קהילתיים עם אוכלוסיות בסיכון
- אנשי חינוך וקהילה במסגרות אחרות.

תנאי קבלה

- עמידה בתנאי הקבלה לתואר ראשון באורנים.
- שנתיים ניסיון בעבודה חינוכית.
- התחייבות להמשך העבודה החינוכית-קהילתית במהלך כל תקופת הלימודים האקדמית בהיקף של חצי משרה לפחות
- ראיון קבלה.

מבנה הלימודים

- התכנית נמשכת ארבע שנים, ובסיומה הסטודנטים יקבלו תעודת עובד חינוך ותואר ראשון מהחוג לחינוך חברתי קהילתי, תואר ראשון ותעודת הוראה בחוג הנוסף שיבחרו. לימודי התכנית כוללים לימודים במכללה, המרוכזים ביומיים בשבוע בלבד. נוסף לכך, לסטודנטים הלומדים לקראת תעודת הוראה באחת הדיסציפלינות במדעי הרוח - בשנה שלישית – פעם בשבוע התנסות מעשית (אימוני הוראה) בבית הספר. מערכת הלימודים מזמנת מסגרות למידה מגוונות (הנחיה אישית, למידה מרחוק וכיו"ב).

תקשורת

ראשת החוג: ד"ר מיה מזור טרגרמן

דוא"ל: maya.mazor@oranim.ac.il

החוג לתקשורת מכשיר אנשי פדגוגיה להובלה של הוראת תקשורת בעידן המדיה הדיגיטליים. מקומם המרכזי של אמצעי התקשורת בתהליכים תרבותיים וחברתיים רחבים מדגיש את הצורך לפתח מודעות לעוצמת התקשורת כצרכניות, ויכולות של יצירה ושינוי כאזרחיות. ים מעורבות. ים. החוג לתקשורת מכשיר על כן את הלומדות. ים להוביל תהליכים חינוכיים בשתי דרכים משלימות. מצד אחד, הלימודים כוללים תכנים עיוניים מתחום חקר התקשורת, תוך העמקה בהתפתחויות התיאורטיות המשמעותיות של העשורים האחרונים, ובניתוח ביקורתי של מדיה שונים, ובהם רשתות חברתיות ודיגיטל, הרדיו, העיתונות והטלוויזיה. מצד שני, בלב הלמידה בחוג עומדת יצירה מעשית של תכנים תקשורתיים מגוונים, בהם עיתונות, צילום ורדיו, וכן העמקה משמעותית בהפקת סרטים לפלטפורמות תקשורתיות מגוונות. לימודים אלו מהווים בסיס מתבקש בעידן הדיגיטלי לפעילות בשדה החינוכי. בוגרי החוג יכולים להשתלב בהוראת לימודי תקשורת בחט"ב ובבתי הספר התיכוניים, וכן בתפקידי יצירה וניהול של מדיה בארגונים עסקיים, בחינוך הבלתי פורמלי ובארגוני המגזר השלישי.

תכנית הלימודים (בחוג לתקשורת - לתואר B.Ed.)

נק'	ש"ש	שם הקורס	נק'	
2	1	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	2	תרבות ודעת
2	1	תיאוריות בחקר התקשורת	20	לימודי חובה
2	1	תקשורת כתרבות		
2	1	מבוא לתקשורת חזותית		
2	1	מבוא לשפת הקולנוע והטלוויזיה		
2	1	צעירים וצעירות, מסכים ומסכות		
2	1	קריאה מודרכת בטקסטים קאנוניים בחקר התקשורת		
2	1	תקשורת, טכנולוגיה וחברה		
6	3	סמינריון: נוער ותקשורת דיגיטלית		

נק'	ש"ש	שם הקורס	סה"כ נק'	
4	2	יסודות בהפקה של סרטים	12	לימודי חובה בהפקה
2	2	יסודות השידור ברדיו: הגשה, מוסיקה ופרסום		
2	1	עדות ותעודה		
4	2	סדנה מתקדמת בהפקת קולנוע תיעודי		
2	1	כתיבה קומית	18	לימודי בחירה
2	1	לדבר, לשכנע, להשפיע – העברת מסרים אפקטיבית (קורס מרוכז)		
2	1	תקשורת, אתיקה ואחריות חברתית		
2	1	קולנוע ישראלי		
2	1	יסודות הצילום		
2	1	חופש הביטוי ודמוקרטיה (סינכרוני בזום)		
2	1	רדיו אקטיבי		
2	1	רדיו בדיגיטל: סדנה לפודקאסטים		
2	1	מילים מחוללות שינוי: הנאומים הגדולים בהיסטוריה		
2	1	אדם, סביבה, צילום		
4	2	קורסי בחירה המשתנים משנה לשנה		
52	26			

אמנות

ראש החוג ותכנית ההכשרה: מר עודד הירש

דוא"ל: oded.hirsch@oranim.ac.il

רכזת אקדמית ומנהל סגל: נורית סלפטר

טלפון: 04-9838750

דוא"ל: nurit_sal@oranim.ac.il

רכזת מנהלית ומנהלת הגלריות: נעה צורן

טלפון: 04-9838751

דוא"ל: noa_t@oranim.ac.il

הלימודים בחוג לאמנות מושתתים על העיקרון כי יצירה אמנותית ויצירה חינוכית הם שתי זרועות מקבילות.

המסלול מקנה תואר B.Ed. ותעודת הוראה לגילאי א' עד י"ב.

אמנות והוראה הם תחומים נדיבים של הענקת ידע וקשר בין אנשים, יכולת לשנות באמצעות דמיון ומחשבה חופשית. השילוב ביניהם, תוך לקיחת אחריות ויוזמה, מאפשר יצירת הזדמנויות חדשות ומרתקות.

מסלול הלימודים של ארבע שנים כולל לימודי הוראת אמנות במסלול ייחודי, הכולל סדנאות משולבות יצירה והתנסות בהוראת האמנות בבתי ספר, תוך הדרכה פדגוגית צמודה של סגל החוג.

לימודי היצירה כוללים שילוב של סדנאות יצירה במבחר מדיומים: ציור, רישום, פיסול, קרמיקה תחריט והדפס, צילום, וידאו, מיצב, סדנא רב תחומית וקראפט.

לימודי התיאוריה כוללים קשת רחבה של נושאים: תולדות האמנות, אמנות עכשווית, אמנות רב תרבותית מקומית, פילוסופיה ומחשבה ביקורתית.

השילוב של כל אלה מאפשר לנו לקיים, בנוסף לעבודה בסטודיו ובבתי הספר, פעילויות מיוחדות ויוזמות חדשות, מעבר לתפיסה המוכרת של גלריה ובית ספר.

במכון לאמנות מתקיימים גם מיזמים ושיתופי פעולה בתוך הקמפוס ומחוצה לו.

סגל החוג מלווה את היוצרים-מורים הצעירים וחונך אותם במסע שבו ביטוי אישי הופך לפעולה חינוכית משמעותית בקהילה.

תכנית לימודים חד-חוגית באמנות

נק'	ש"ש	שם הקורס	סה"כ נק'	יצירה באמנות		
2	2	מרכזי א'	34			
2	2	יסודות הרישום				
4	4	יסודות הפיסול				
4	4	יסודות הציור				
2	2	מבוא: הדימוי המצולם א'				
2	2	מרכזי ב'				
2	2	פיסול ב'				
2	2	ציור פיתוח שפה אישית				
2	2	ציור מתוך התבוננות				
4	4	קרמיקה				
4	4	תחריט מתחילים				
4	4	קראפט				
2	2	רישום/הדימוי המצולם ב'			14	בחירה
4	4	תחריט מתקדם				
2	2	סדנת אמן				
2	2	פיסול מתקדם				
2	2	ציור מתוך התבוננות				
2/4	2/4	רב תחומי				
4	4	קרמיקה מתקדם				
2	2	רישום מתקדם				
4	4	ציור מופשט מתקדם				
4	4	הדימוי המצולם מתקדם				
2	2	מיצב				
48		48	48	סה"כ – יצירה באמנות		

תולדות האמנות	סה"כ נק'	שם הקורס	ש"ש	נק'
חובה	44	מרכזי א'	2	4
		יוון רומא	1	2
		מרכזי ב'	2	4
		אמנות בימי הביניים	1	2
		רנסנס ובארוק	1	2
		אמנות האסלאם	1	2
		אמנות מודרנית ופוסט מודרנית	2	4
		מושגים באמנות Art Language	1	2
		סוגיות באמנות עכשווית	1	2
		אמנות מקומית	2	4
		חינוך מזיאלי	2	4
		תצוגה ודין	1	2
		ליווי תהליכי יצירה לקראת פרויקט סיום	2	4
		סמינריון	3	6
תרבות ודעת	4	4		
אמנות עכשווית	4	4		

56		52	26	סה"כ – תולדות האמנות
----	--	----	----	----------------------

לימודי חינוך באמנות				
תולדות האמנות	סה"כ נק'	שם הקורס	ש"ש	נק'
חובה	30	תרבות ודעת	2	4
		תכנון הוראה	2	4
		מרכזי א' - כלים ראשונים בהוראת אמנות	1	2
		כלים בהוראת אמנות	1	2
		סדנה להתפתחות אישית של מורה ביסודי	2	4
		הובלת המרחב הכיתתי	4	8
		שיטות מחקר	2	4
		סמינריון בחינוך	3	6
		התנסות בהוראת אמנות – על יסודי	5	10
		התנסות בהוראת אמנות - יסודי	4	8
		דידקטיקה אמנות – על יסודי	2	4

		לימודי חינוך באמנות		
נק'	ש"ש	שם הקורס	סה"כ נק'	
4	2	דידקטיקה אמנות – יסודי		
60	30	סה"כ		

הוראת השפה הערבית

ראשת החוג: ד"ר' אביטל הולדנגרבר

דוא"ל: avital.holdengerber@oranim.ac.il

השפה הערבית הספרותית היא לשון הכתיבה והתקשורת בכל רחבי העולם הערבי, ושפה שנייה במדינת ישראל. ככזו, השפה הערבית הכתובה נלמדת כמקצוע חובה בבתי הספר העבריים, ומשמשת כשפת ההוראה והלמידה במערכת החינוך הערבית והדרוזית.

החוג להוראת השפה הערבית באורנים עוסק בו-זמנית בהוראה אקדמית של השפה הערבית לדורותיה ולרבדיה העשירים, ובהכשרת מורים לערבית לכיתות ז-י', המשתלבים בהוראה בבתי"ס העבריים, הערביים והדרוזיים בישראל.

הלימודים בחוג מקנים לבוגרים ולבוגרות תואר ראשון B.Ed. משולב בתעודת הוראה לערבית, וזאת בשילוב עם לימודים בחוג נוסף.

הלימודים בחוג להוראת הערבית מזמנים ללומד אתגר אקדמי עם צוות המרצים המקצועי המנוסה והמיומן של החוג, והתנסות אישית-חוויתית במסגרת מפגש עם קהל הסטודנטים המגוון והאווירה המיוחדת של מכללת אורנים.

תכנית הלימודים (בחוג לשפה הערבית והוראתה - לתואר B.Ed.)

נק'	ש"ש	שם הקורס	נק'			
2	1	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	2	תרבות ודעת		
4	2	היסטוריה מוסלמית : תהליכים ופרדיגמות	50	לימוד חובה		
4	2	טקסטים ספרותיים מודרניים - עיבוד לשוני וספרותי				
2	1	תורת ההגה והצורות של השפה הערבית				
2	1	תחביר ערבי א'				
2	1	תחביר ערבי ב'				
2	1	צרף, נחו, חרף				
4	2	טקסט ערבי קלאסי למתחילים				
2	1	המדיה הערבית הכתובה במאה ה-21				
2	1	השתקפות המלחמה, האימה והגלות בסיפור הערבי הקצר				
2	1	דמות האישה בספרות הערבית				
2	1	הוראת הערבית בבית הספר למתקדמים				
4	2	סדנת ערבית למתקדמים				
2	1	טקסט ערבי קלאסי למתקדמים				
2	1	התיאטרון הערבי				
2	1	ייצוגי העיר (אל מדינה) בשירה הערבית המודרנית				
4	2	מיומנויות אקטיביות				
6	3	עיונים בספרות ערבית מודרנית למתמחים (סמינריון)				
52	26					סה"כ

הפקולטה למדעי החברה והרוח (מח"ר)

B.A. חוגים לתואר

מקרא ותרבות ישראל

ראשת החוג: ד"ר ליאורה גולדמן

liora_go@oranim.ac.il

המקרא הוא המקור הראשי לתרבות ישראל, והעיסוק בו חיוני לביסוס זהות יהודית בתקופתנו. בצד ההיכרות עם אוצרות הרוח שנוצרו בעקבותיו בתרבות ישראל - בפרשנות, בתורה שבעל-פה ובפילוסופיה, לימוד המקרא באורנים פתוח לגישות שונות בנות זמננו: מצד אחד, למחקר מדעי של הצורות והסוגות הספרותיות שבמקרא ושל דפוס היצירה והעריכה של המקרא. הגישה המדעית בוחנת את המקרא על רקע הארכיאולוגיה, על רקע תרבויות וספרות המזרח הקדמון, לאור הממצא של מגילות קומראן ועל רקע הטבע והגאוגרפיה של א"י והלבנט. הלימוד נעשה בכלי הביקורת הספרותית והלשונית. מצד אחר, לחיפוש מתמיד אחר משמעות רלוונטית בטקסט המקראי- משמעות אישית, חברתית ואוניברסאלית.

כל סיפור, ספר ורעיון נלמדים בפתיחות למגוון דעות והשקפות ותוך עידוד לשיח בין-תחומי ורב תחומי.

הלימודים בחוג למקרא מזמנים הן ידיעה מעמיקה בתחום-הדעת, הן פתיחת שערים לתחומים נושקים למקרא, על פי נטיית הלומד וטעמו (כגון: היסטוריה, לשון, ספרות, דרמה, ארכיאולוגיה, מחשבת ישראל ומדע המדינה).

הלימודים בחוג למקרא ותרבות ישראל הם מסע לפתיחת עולמות תוכן ודעת מרתקים ומסע לגיבוש זהות אישית של הלומד ושל יחסו למקרא ולספרות העברית והיהודית שנוצרה בעקבותיו.

הלימודים בחוג למקרא ותרבות ישראל מקנים B.A. במקרא, ומאפשרים להשתלב בהוראה הן בחינוך היסודי והן בחינוך העל יסודי.

תכנית הלימודים (בחוג למקרא לתואר B.A.)

נק' ש"ש	ש"ש	שם הקורס	סה"כ נק'	
2	1	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	2	תרבות ודעת
4	2	מבוא לספרות המקרא	26	לימודי חובה
4	2	ספר שמואל ומיומנויות מחקר ועיון		
ללא	ללא	שני מבחני בקיאות: בתורה ובנביאים ראשונים*		
2	1	אמנות הסיפור המקראי		
2	1	מגילות מדבר יהודה ונוסח המקרא		
2	1	עברית מקראית		
2	1	עולמם של חכמים: מבוא למדרשי חז"ל ותרגומיהם		
4	2	פרוסמיניריון		
6	2	סמינריון		
14	7	7 קורסים המוגדרים "טקסט"		
16	8	8 קורסים המוגדרים "בחירה"		
58	29	סה"כ		

• קורסי ה"טקסט" וה"בחירה" מגוונים ומשתנים משנה לשנה.

ספרות וכתביה יצירתית

ראשת החוג: ד"ר אילת אטינגר

דוא"ל: ayelet_o@oranim.ac.il

החוג לספרות וכתביה יצירתית פותח בפני הסטודנטים והסטודנטיות חלון אל עולמה המגוון של היצירה הספרותית הקלאסית והעכשווית. הקורסים השונים נבנים במגמה להעשיר את עולמם של הלומדים, להתבונן בעצמם דרך הספרות, ולהקנות להם שפה וכלים לפירוש היצירות הספרותיות ולהוראתן.

לצד ההיבטים העיוניים והתיאורטיים, החוג מציע סדנאות כתיבה של פרוזה ושירה, וכן סדנת תיאטרון, כדי לאפשר לסטודנטים צמיחה אישית בתחומי הביטוי המילולי היצירתי. בנוסף, החוג יקנה כלים להוראה חווייתית ורב-תחומית.

תכנית הלימודים (בחוג לספרות ומבע יצירתי - לתואר B.A.)

נק'	ש"ש	שם הקורס	סה"כ נק'	
2	1	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	2	תרבות ודעת
4	2	יסודות הסיפורת	34	לימודי חובה
4	2	יסודות השירה		
4	2	יסודות הדרמה		
4	2	יסודות שירת החול בספרד		
2	1	מיתוס בהדגש ספרותי א'		
2	1	לפרק את המיתוס ב'		
1	0.5	קריאה מודרכת - ספרות עברית		
1	0.5	קריאה מודרכת - ספרות כללית		
4	2	צמתים בספרות עברית וישראלית		
2	1	תיאוריה וביקורת		
2	1	A Source and its Translation: The Catcher in the Rye		
6	3	סמינריון		
22	11	מגוון קורסים עיוניים בספרות עברית ובספרות העולם, במבחר רחב של נושאים, סוגות ותקופות. בנוסף, סדנאות חווייתיות של יצירה (משחק, כתיבת שירה ופרוזה).	22	לימודי בחירה
58	29	סה"כ		

• לימודי הבחירה מגוונים ומשתנים משנה לשנה.

מחשבת ישראל

ראש החוג: ד"ר ירון ג'אן

דוא"ל: yaron.jean@oranim.ac.il

החוג למחשבת ישראל עוסק בהגות היהודית לדורותיה. במהלך הלימודים בחוג נערוך היכרות עם התפתחות מחשבת ישראל לאורך התקופות ונבחן את יחסי הגומלין בין התפוחות של מחשבת ישראל והתפוחות של התרבות הכללית. נכיר את ההוגים המרכזיים של מחשבת ישראל, נלמד על פילוסופיה יהודית והשאלות המעסיקות אותה ונעמיק בלימודי קבלה ומיסטיקה. שיטת הלימוד בחוג מחברת בין קריאה ביקורתית ופרשנית של טקסטים הגותיים, עיון פילוסופי והבנה היסטורית. הלימודים בחוג מעניקים לסטודנטים את הידע והכלים הדרושים על מנת ללמד תחום מרתק זה במסגרות חינוך שונות בארץ ובתפוצות.

תכנית הלימודים (בחוג למחשבת ישראל - לתואר B.A.)

נק'	ש"ש	שם הקורס	סה"כ נק'	
2	1	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	2	תרבות ודעת
4	2	מבוא לעת העתיקה	42	לימודי חובה
4	2	מבוא לימי-הביניים		
4	2	מבוא לעת החדשה		
4	2	שואת העם היהודי		
4	2	קורסים בתולדות א"י בימי בית שני ותקופת המשנה		
4	2	קורסים בתחום הפילוסופיה (יהודית וכללית) בימה"ב		
4	2	קורסים בתחום ההגות הפילוסופית (יהודית וכללית) בעת החדשה		
2	1	קורס בתחום פרשנות המקרא		
2	1	קורס מתחום הספרות התלמודית		
2	1	קורס בתחום המיסטיקה		
2	1	קורס בתחום הנצרות או האסלאם		
6	3	סמינריון		
14	7	קורסי הבחירה משתנים משנה לשנה	14	לימודי בחירה
58	29	סה"כ		

היסטוריה

ראש החוג: ד"ר ירון ג'אן

דוא"ל: yaron.jean@oranim.ac.il

בחוג להיסטוריה אנו לומדים להתבונן על העבר האנושי ולהבינו על בסיס עקרונותיה של החשיבה ההיסטורית. במסגרת לימודי התואר הראשון בחוג נלמד על אירועי מפתח בציוויליזציה האנושית, נעסוק בהשפעות גומלין בין מקומות ותרבויות ונלמד על קווי הדמיון והשוני בין דפוסי חשיבה אנושיים המשותפים לזמנים ומקומות שונים. החוג להיסטוריה מציע מסלולי התמחות בהיסטוריה של עם ישראל, היסטוריה כללית, היסטוריה של המזרח התיכון והתמחות בלימודי ארץ ישראל (ראה עמוד 72).

הלימודים בתכניות השונות מעניקים לסטודנטים כלים לחשיבה יצירתית ומקצוע נדרש עימם יוכלו להשתלב במסגרות ההוראה הפורמלית והבלתי פורמלית, בשירות הציבורי וכן בכל תפקידי הדורש עבודה עם מידע, הסקה וניתוח תהליכים לאורך זמן.

תכניות בחוג להיסטוריה:

א. היסטוריה של עם ישראל - B.A.

ב. היסטוריה כללית - B.A.

ג. היסטוריה של המזרח-התיכון בעת החדשה - B.A.

ד. לימודי ארץ ישראל - B.Ed. (עמוד 72)

א. היסטוריה של עם ישראל

מטרת ההתמחות בהיסטוריה של עם ישראל היא להקנות לסטודנט היכרות והבנה של התהליכים החברתיים, הכלכליים, התרבותיים והפוליטיים שעיצבו את עולמות החיים היהודיים מהעת העתיקה ועד ימינו. הלימודים במסלול זה נחלקים ללימודי היסטוריה כללית ולימודים בעלי מיקוד בתחומי ההיסטוריה של עם ישראל

תכנית הלימודים (בחוג להיסטוריה של עם ישראל - לתואר B.A.)

נק'	ש"ש	שם הקורס	סה"כ נק'	
2	1	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	2	תרבות ודעת
4	2	מבוא לעת העתיקה	36	לימודי חובה
4	2	מבוא לימי-הביניים		
4	2	מבוא לעת החדשה		
4	2	שואת העם היהודי		
4	2	תקופת הבית השני		
8	4	קורסים ייחודיים בתולדות עם ישראל		
2	1	אמנות ההיסטוריון - מתודולוגיה של המקצוע		
6	3	סמינריון		
20	10	קורסי בחירה נוספים	20	לימודי בחירה
58	29	סה"כ		

- לימודי הבחירה מגוונים ומשתנים משנה לשנה.

ב. היסטוריה כללית

לימודי ההיסטוריה הכללית מתמקדים בסיפורה של האנושות מהעת העתיקה ועד ימינו. באמצעות היכרות עם גישות שונות למחקר ההיסטורי הסטודנטים ילמדו הסטודנטים להבין את סיפורו של העבר ולדעת ללמדו. הלימודים בחוג נחלקים לתקופה הקדם מודרנית (העת העתיקה וימי הביניים) ולתקופה המודרנית (העת החדשה) באירופה ומחוצה לה.

תכנית הלימודים (בחוג להיסטוריה כללית - לתואר B.A.)

נק'	ש"ש	שם הקורס	סה"כ נק'	
2	1	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	2	תרבות ודעת
4	2	מבוא להיסטוריה של העת העתיקה	24	לימודי חובה
4	2	מבוא להיסטוריה של ימי-הביניים		
4	2	מבוא להיסטוריה של העת החדשה		
4	2	שואת העם היהודי		
2	1	אומנות ההיסטוריון – מתודולוגיה של המקצוע		
6	3	סמינריון		
4	2	קורס מהעת העתיקה	32	לימודי בחירה
4	2	קורס מימי-הביניים		
4	2	קורס מהעת החדשה		
20	10	קורסי בחירה נוספים		
58	29	סה"כ		

• לימודי הבחירה מגוונים ומשתנים משנה לשנה.

ג. היסטוריה של המזרח-התיכון בעת החדשה

מטרת ההתמחות בהיסטוריה של המזרח התיכון היא להקנות לסטודנטים ידע וכלים להבין את מהלכו והתפתחותו של המזרח התיכון בן זמננו. במסגרת הלימודים נערוך היכרות עם סיפורו של המזרח התיכון, על מקומה של ישראל במזרח התיכון וכן נרכוש כלים כיצד לנתח שאלות היסטוריות, תרבותיות וגאופוליטיות באזורנו. הלימודים במסלול זה כוללים לצד לימודי המזרח התיכון רכישת ידע בהיסטוריה כללית ובהיסטוריה ותרבות של דת האסלאם

תכנית הלימודים (בחוג להיסטוריה של המזרח-התיכון - לתואר B.A.)

נק'	ש"ש	שם הקורס	נק'	
2	1	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	2	תרבות ודעת
4	2	מבוא להיסטוריה של העת העתיקה	36	לימודי חובה
4	2	מבוא להיסטוריה של ימי-הביניים		
4	2	מבוא להיסטוריה של עת החדשה		
4	2	שואת העם היהודי		
2	1	אמנות ההיסטוריון - המתודולוגיה של המקצוע		
2	1	קורס על האסלאם		
2	1	הסכסוך הציוני - פלסטיני		
8	4	קורסים ייחודיים במזרח תיכון		
6	3	סמינריון		
20	10	קורסי בחירה		
58	29	סה"כ		

- לימודי הבחירה מגוונים ומשתנים משנה לשנה

שפה וספרות אנגלית

ראשת החוג: ד"ר אהרוניאן ניקול

דוא"ל: nicole.aharonian@oranim.ac.il

החוג לשפה וספרות אנגלית מרחיב את ידיעותיו של הלומד בשפה האנגלית ובתרבותה. התכנית מציעה קורסים במבנה השפה, בלשנות יישומית, שפה מדוברת, ומגוון קורסים בספרות ותרבות של ארצות דוברות אנגלית כגון ספרות אמריקאית רב אתנית והילד בספרות הגותית. כמו כן, החוג מקנה ללומדים ידע תיאורטי ומעשי בתחום הוראת אנגלית כשפה זרה עם דגש על רכישת שפות והבדלים בינאישיים בקרב לומדים ומפתח מיומנויות אשר יובילו ליישום ידע זה במערכת החינוך.

החוג מציע תכנית חד-חוגית ודו-חוגית.

בתכנית החד-חוגית יקבל הסטודנט תואר B.A. ותעודת הוראה לבית-הספר העל-יסודי ובנוסף תעודה פנימית של אורנים המציינת כי הבוגר התנסה בהוראת אנגלית לבית הספר היסודי.

בתכנית הדו-חוגית ניתנת לסטודנט האפשרות לשלב בלימודי האנגלית לימודים באחד מחוגי ה-B.A. או ה-B.Ed. ולקבל תעודת הוראה לבית-הספר העל-יסודי או היסודי בהתאמה.

התנסות מעשית בבית הספר העל-יסודי בלבד מותנת באישור של ראש החוג לשפה וספרות אנגלית ושל ראש התכנית להכשרת מורים לבית הספר העל-יסודי, ובתנאי שממוצע הציונים בכל אחת משנות הלימודים בחוג יהיה 75 ומעלה.

תנאי קבלה

על פי תנאי הקבלה של המכללה, וכן מבחן כניסה באנגלית וראיון אישי.

תכנית הלימודים - אנגלית חד-חוגי (לתואר B.A.)

נק'	ש"ש	שם הקורס	נק'	
2	1	חיבור וסגנון I - בלשנות	76	לימודי חובה
2	1	חיבור וסגנון I - ספרות		
4	2	יומנה 1		
4	2	מבנה השפה האנגלית I		
4	2	מבוא לבלשנות		
2	1	האורתוגרפיה של השפה האנגלית		
4	2	מבוא לפרוזה		
2	1	מיומנויות הרטוריקה: תיאוריה ומעשה		
2	1	מבוא לשירה		
2	1	מבוא לדרמה		
2	1	רקע תרבותי לספרות אנגלית: מקורות מיתיים		
2	1	רקע תרבותי לספרות אנגלית: מקורות נוצריים		
2	1	אבחון דידיקטי באנגלית כבסיס להוראה מותאמת		
4	2	הוראת האנגלית לגילאים הצעירים		
2	1	מבנה השפה האנגלית II		
2	1	דקדוק פדגוגי		
4	2	סקירת הספרות הבריטית I		
4	2	כתיבה ועריכת עבודות מתקדמות		
4	2	יומנה, דיבייט ומודל האו"ם 2		
2	1	ניתוח שיח בקרב מורים		
2	1	אוצר מילים ברכישת שפה		
2	1	קריאה וכתיבה בשפה זרה/ הוראת שפה מדוברת באנגלית כשפה זרה.		
4	2	הבדלים בינאישיים ברכישת שפה זרה: ממעשה לתיאוריה ומתיאוריה למעשה		
4	2	סקירת הספרות הבריטית II		
4	2	סקירת הספרות האמריקאית		
2	1	הערכה ומדידה בהוראת שפה		

2	1	יישומים טכנו – פדגוגיים בהוראת שפה זרה		
12	6	שני סמינריונים - אחד בספרות אחד בבלשנות	20	לימודי בחירה
4	2	קורס בחירה בבלשנות		
4	2	קורס בחירה בספרות		
4	2	קורסי תרבות ודעת	4	תרבות ודעת
100	49	סה"כ		

תכנית הלימודים - אנגלית דו-חוגי (לתואר B.A.)

נק'	ש"ש	שם הקורס	נק'	
2	1	האורתוגרפיה של השפה האנגלית	52	לימודי חובה
4	2	מבנה השפה האנגלית		
4	2	מבוא לבלשנות		
4	2	מבוא לפרוזה		
2	1	מבוא לשירה		
4	2	רקע תרבותי לספרות אנגלית: מקורות מיתיים ונוצריים		
4	2	סקירת הספרות הבריטית I		
2	1	מבנה השפה האנגלית II		
4	2	כתיבת עבודות מתקדמות ועריכתן ב' (א' בחינוך)		
2	1	אבחון דידיקטי באנגלית כבסיס להוראה מותאמת		
4	2	סקירת הספרות הבריטית II		
2	1	דקדוק פדגוגי		
2	1	אוצר מילים ברכישת שפה		
2	1	הערכה ומדידה בהוראת שפה		
4	2	הבדלים בינאישיים ברכישת שפה זרה: מתיאוריה ו למעשה		

6	3	סמינריון בבלשנות או ספרות		
4	2	קורס בחירה בבלשנות/ספרות	4	לימודי בחירה *
2	1	קורסי תרבות ודעת	2	תרבות ודעת
58	29	סה"כ		

* סטודנטים בתוכנית הדו-חוגית חייבים לבחור סמינריון אחד בספרות או בבלשנות וקורס בחירה בתחום הדעת השני (ספרות או בלשנות), כלומר הסמינריון וקורס הבחירה לא יהיו באותו תחום דעת.

לשון עברית

ראשת החוג: ד"ר אושרי זיגלבוים

דוא"ל: oshri.zighelboim@oranim.ac.il

החוג ללשון העברית יחבב את השפה העברית על הבאים בשעריו ועל כלל אוכלוסיית הלומדים במכללת אורנים. החוג יתווה דרך להכרת הצורות התקניות בעברית, לקריאה רהוטה, לדיבור ייצוגי ולכתיבה תקינה. לצד אלה יתמקד החוג בעברית החדשה וינחיל כלים להתבוננות בהתפתחות השפה מלשון המקרא ועד ימינו, להבנת תופעות ייחודיות בעברית ולקריאה ביקורתית של טקסטים. הסטודנטים בחוג ייחשפו לזיקה בין שפה לחברה ויפתחו תפיסת עולם לשונית-חברתית באמצעות מגוון קורסים ונושאים – לשון ומגדר, פיתוח קריאה ביקורתית בספרי הלימוד, נוף לשוני, תקינות פוליטית שפה ותקשורת ועוד.

המראים והמרצות בחוג ללשון העברית משלבים דרכי לימוד חדשניות, מעניקים דוגמה אישית להוראה רלוונטית בהקשרים אותנטיים, מעניקים יחס אישי לכל סטודנט וסטודנטית, ופועלים ליצירת גיבוש חברתי ולמידה קבוצתית וחוויתית בכל פעילויות החוג.

תכנית הלימודים (בחוג ללשון עברית לתואר BA)

סה"כ נק'	שם הקורס	ש"ש	נק'
2	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	1	2
50	תורת ההגה של העברית העתיקה והחדשה	2	4
	תחביר	2	4
	מילונאות ולקסיקולוגיה	1	2
	תורת הניקוד א	2	4
	מבוא לבלשנות כללית	1	2
	סמנטיקה	1	2
	תורת הניקוד ב	2	4
	היבטים סמנטיים ופרגמטיים בתחביר	1	2
	מחריטה להקלדה: תחנות בתולדות העברית	1	2
	לשון חז"ל	1	2
	חקר השיח ופרגמיטיקה	1	2
	תורת הצורות של העברית החדשה	2	4
	הדקדוק הנורמטיבי – יסודות בעריכת לשון	1	2
	לשון וחברה – משפיע ומושפע	1	2
	סוגי טקסטים בעברית בת־זמננו	1	2
	תורת הצורות של לשון המקרא	1	2
	טעימות מהמחקר/ הטכנולוגיה בשירות הלשון	1	2
סמינריון	3	6	

נק'	ש"ש	שם הקורס	סה"כ נק'	
2	1	לשון הדיבור ולשון הכתב ומה שביניהן	6	לימודי בחירה
2	1	תכנון לשוני פמיניסטי בישראל		
58	29		סה"כ	

לימודים רב-תחומיים

ראשת החוג: ד"ר לי כהנר

דוא"ל: lee_c@oranim.ac.il

החוג הרב-תחומי נועד להציע לסטודנט את האפשרות לרכוש ידע בפריסה רחבה של שלושה תחומי דעת. באופן זה יכול הסטודנט להעמיק ולבסס את ידיעותיו הן בתחומי דעת הקרובים לנושא החוג הנוסף בו בחר, והן בתחומי דעת משיקים או אף רחוקים יותר.

- **מקבץ** הוא קבוצת קורסים מוגדרת בתוך חוג/תכנית אקדמית באורנים, אשר הוגדרה בידי ראש החוג כפתוחה להשתתפות סטודנטים מהחוג ללימודים רב-תחומיים.
- הסטודנט בחוג הרב-תחומי יבחר בשלושה מקבצים (תחומי דעת).
- ככל שלוש המקבצים יחד יצבור הסטודנט 60 נק'.
- ייתכנו שינויים בהיצע המקבצים ובהרכביהם.
- הערה: את **לימודי תעודת ההוראה** יערוך הסטודנט במסגרת **החוג השני** בו בחר.

פירוט המקבצים

שם המקבץ	מרכז המקבץ	במסגרת חוג
סיכון והדרה חברתית בחינוך	ד"ר מירב סולומון	חינוך חברתי-קהילתי
קהילה וניהול	ד"ר מירב סולומון	חינוך חברתי-קהילתי
חברה תרבות ומחשבה	ד"ר לודמילה קריבוש	סוציולוגיה
תולדות האמנות	מר הירש עודד	אמנות
אמנות - יצירה	מר הירש עודד	אמנות
ישראל במזרח-התיכון	ד"ר ירון ג'אן	היסטוריה

מקבץ: סיכון והדרה חברתית בחינוך
מרכזת: ד"ר מרב סולומון

מקבץ זה מאפשר היכרות מלומדת עם אחת הסוגיות החשובות ביותר במערכת החינוך, ומקנה ידע ומיומנויות הנחוצים להתמודדות חינוכית עם תלמידים בהדרה.
 קורסים אלו כלולים במסגרת לימודי הקדם של התכנית לתואר שני M.Ed.: 'חינוך והוראה לתלמידים בהדרה', הנלמדת באורנים.

נה"כ	ש"ש	שם הקורס	נה"כ	
2	1	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	2	תרבות ודעת
2	1	תאוריות עבודה עם נוער בסיכון (מקוון)	18	לימודי בחירה
2	1	נערות במצוקה		
2	1	להרגיש בבית: מושג הבית בעבודה חינוכית טיפולית		
2	1	גבריות מגדר וסיכון		
2	1	מניות לאנשי ונשות חינוך		
2	1	עולמו של הילד עם המוגבלות		
2	1	טכניקות בדרמה תרפיה		
2	1	תרפיה בהבעה ויצירה בעבודה עם ילדים ונוער		
2	1	פיתוח אופק תעסוקתי לבני נוער בסיכון		
2	1	התמודדות עם מצבי לחץ		
2	1	מניעת פגיעה והתעללות בילדים		
2	1	ילדים ונוער החיים בעוני		
6	3	סיפורי חיים של בני נוער ואוכלוסיות בסיכון (כסמינריון)		
9	18	סה"כ		

מקבץ: קהילה וניהול מרכזת: ד"ר מרב סולומון

מטרתו של מקבץ 'קהילה וניהול' היא להעניק ללומד כלים להבנת מושג הקהילה ואופן תפקודה, להקנות חזון קהילתי רחב ויסודות בתורת הניהול. הידע של המקבץ רלוונטי לכל בעל תפקיד קהילתי, והוא עשוי לשמש מנוף ללימודי המשך בניהול חינוכי. המקבץ כולל את דרישות-הקדם לתכנית התואר השני M.Ed. בניהול וארגון מערכות חינוך (מנהיגות חינוכית) הנלמדת באורנים.

נה"כ	ש"ש	שם הקורס	סה"כ נק'	
2	1	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	2	תרבות ודעת
2	1	יזמות ותכנון פרויקטים	18	לימודי בחירה
2	1	כספורט וחינוך נפגשים		
2	1	קידום חוסן באמצעות פלייבק		
2	1	נשים בעבודה ובתפקידי מפתח		
2	1	אקטיביזם חברתי		
2	1	העצמת בני נוער – מהתיאוריה לפרקטיקה		
2	1	שיתוף פעולה כאסטרטגיות מפתח לאנשי חינוך		
2	1	ללמוד וללמד מיינדפולנס		
2	1	ODT לומדים מהשטח		
6	3	רב תרבותיות בחינוך החברתי קהילתי (אפשרות לסמינריון)		
9	18	סה"כ		

מקבץ: חברה תרבות ומחשבה

מרכזת: ד"ר לודמילה קריבוש

"האם שוויון וחופש הולכים ביחד?", "האם אדם לאדם הוא באמת זאב?", "האם יש שוויון בין המינים בישראל? (ואם לא אז "למה לא?") – על שאלות אלו ועוד נתנה במסגרת מקבץ זה של חברה, תרבות ומחשבה.

המקבץ מתבסס על תחומי ידע מגוונים במדעי החברה והרוח (ובעיקר על סוציולוגיה, אנתרופולוגיה, מחקר תרבות, לימודי מגדר ופילוסופיה). הוא מסייע לסטודנטים להבין את הכוחות החברתיים הפועלים סביבם ובכך לקבל תשתית והעצמה להוות סוכני שינוי. כמו כן לימודי המקבץ תורמים להבנת מוסדות ושדות חברתיים מגוונים: חינוך, פוליטיקה, משפחה, דת, בריאות ומגדר, ואת תפקיד הפרט בהקשרים אלה.

במסגרת המקבץ נחשפים גם הסטודנטים לדפוסים תרבותיים שונים המסייעים בהיכרות של קבוצות תרבותיות שונות והיכולת לחשוב על החברה הישראלית בהקשרים רב-תרבותיים.

נק'	ש"ש	שם הקורס	נק'	
2	1	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	2	תרבות ודעת
2	1	מסע בין עבר לעתיד: האדם והמשטר	18	לימודי בחירה
2	1	מבוא לסוציולוגיה		
2	1	מבוא לפסיכולוגיה		
2	1	מחאות חברתיות בארץ ובעולם		
2	1	ריבוד ואי שוויון במבנה החברתי של ישראל		
2	1	מדיניות תרבות בישראל - מדינה, אומנות וחברה		
2	1	סוציולוגיה של גיל ההתבגרות		
2	1	סוציולוגיה של האינטרנט		
2	1	המקורות ההיסטוריים והרעיוניים של מדעי החברה		
2	1	הבניית זהותה של החברה בישראל		
2	1	הערבים בישראל: מעמד, מאפיינים ומגמות		
2	1	תיאוריות סוציולוגיות קלאסיות		
2	1	סוגיות במשפט הבינלאומי		
9	18	סה"כ		

מקבץ: תולדות האמנות

מרכז: מר עודד הירש

המקבץ מזמן לסטודנט מפגש עם יסודות תחום-הדעת ומבואות היסטוריים (חובה).
על הסטודנט ללמוד אמנות מקומית ולפחות קורס אחד באמנות עכשווית.
ניתן ללמוד סמינריון באמנות.

ש"ש	נק'	הקורס	התחום
1	2	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	תרבות ודעת
1	2	יוון רומא	
1	2	ימי הביניים	
1	2	רנסנס ובארוק	
1	2	אסלאם	
2	4	אמנות מודרנית ופוסט מודרנית	
2	4	אמנות מקומית	
1	2	סוגיות באמנות עכשווית	
1	2	קורס בחירה	
3	6	סמינריון (בחירה)	
10	20	סה"כ	

מקבץ: אמנות - יצירה

מרכז: מר עודד הירש

המקבץ הכולל סדנאות יצירה, מאפשר היכרות עם יסודות השפה החזותית והתנסות בתהליכי יצירה. יש לבחור תחום מרכזי מבין שלושת התחומים: ציור, פיסול, הדימוי המצולם. ייתכן שילוב שני תחומים בהתייעצות בלבד עם ראש החוג.

יש לבחור סדנה ממבחר סדנאות היסוד המסומנות כחובה ובהמשך ללמוד קורסי שנה ב', ג', ד' הקשורות לתחום שנבחר. יש להתייעץ עם ראש החוג.

חובה לימודית - הגשות: סטודנט הלומד בתכנית המקבצים מחויב בהגשות בתום סמסטר א' בהתאם למס' הקורסים שלמד ובתום שנת הלימודים. ההגשות הינן מסגרת לימודית שבה הסטודנט פורש את העבודות (בתחום היצירה) שיצר במהלך הסמסטר בפני צוות מצומצם של מרצי המכון לאמנות.

ש"ש	נק'	הקורס	התחום
1	2	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	תרבות ודעת
2	2	יסודות הרישום	לימודי חובה (14 ש"ש)
4	4	יסודות הפיסול	
4	4	יסודות הציור	
4	4	מבוא: הדימוי המצולם א'	
2	2	ציור מתוך התבוננות	לימודי בחירה (5 ש"ש)
2	2	ציור פיתוח שפה אישית	
2	2	פיסול ב'	
4	4	קרמיקה מתחילים	
4	4	הדימוי המצולם ב'	
2	2	רישום	
2	2	הדימוי המצולם ב'	
4	4	תחריט מתחילים	
4	4	תחריט מתקדם	
2	2	רישום מתקדם	
2	2	סדנת אמן מתקדם	
2	2	מיצב	
2	2	ציור מתוך התבוננות מתקדם	
4	4	ציור פיתוח שפה אישית מתקדם	
2	2	רב תחומי	
4	4	הדימוי המצולם מתקדם	
2	2	פיסול מתקדם	
4	4	קרמיקה מתקדם	
10	20	סה"כ	

מקבץ: ישראל במזרח-התיכון

מרכז: ד"ר ירון ג'אן

מטרת המקבץ היא לתת באופן מרוכז כלים ראשוניים להכרת המצב המורכב של המזרח התיכון ומקומה של מדינת ישראל במערכת זו.

הלימודים בחוג מקנים לסטודנט הבנה רב-תחומית ועמוקה של מאפייניו השונים של המזרח-התיכון כפי שהתעצב מהמאה ה-19 ועד ראשית המאה ה-21.

תכנית הלימודים כוללת קורסים במגוון דיסציפלינות: היסטוריה, סוציולוגיה, כלכלה, מדע המדינה, גיאוגרפיה, השפה הערבית ותרבויותיה, דת, אמנות ותקשורת.

נק'	ש"ש	שם הקורס	נק'	
2	1	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	2	תרבות ודעת
2	1	מדינת ישראל – ביטחון ותהליך מדיני.	18	לימודי בחירה
2	1	קורסים על האסלאם		
2	1	הסכסוך הציוני - פלסטיני		
4	2	קורסים ייחודיים במזרח תיכון		
2	1	הערבים בישראל: מעמד, מאפיינים ומגמות		
4	2	היסטוריה מוסלמית: תהליכים ופרדיגמות		
2	1	מדיניות תרבות בישראל - מדינה, אומנות וחברה		
2	1	מחאות חברתיות בארץ ובעולם		
9	18	סה"כ		

תכניות ייחודיות

רג"ב (ראש גדול בהוראה) - תכנית מצטיינים

רכז התכנית: ד"ר דן מירז

דוא"ל: dani_m@oranim.ac.il

תוכנית רג"ב הינה תכנית מובילה במכללה להקמת רשת של מורים מצוינים אשר יובילו וישפיעו על המערכות בהן ילמדו בעתיד. ייחודה של התוכנית הינו בתפיסות והתנסויות מתקדמות בחינוך ובחשיבה ביקורתית, ופעולה בשדה ובמכללה בשורה של יוזמות ופעילות ייחודית. התוכנית תפעל לקבוצת איכותית אשר תהווה במה בטוחה ללמידה והתפתחות שעיקרה עיצוב זהותו של איש חינוך מצטיין ומוביל.

מבנה התכנית

הסטודנט בתכנית המצטיינים הוא סטודנט מן המניין הלומד את תכנית המסלול הלימודי אליו נרשם, במשך זמן מקוצר של שלוש שנים, במקום בארבע שנים. הפעילות בתכנית הינה במסגרת קבוצתית, אשר פועלת במודל ייחודי של "חבורת משימה" אשר משלב יצירת חזון משותף תוך יצירת קרבה והכרות לצד משימות משותפות לאורך השנה.

ההכשרה תתבצע בשלושה צירי התפתחות עיקריים לכל שנה:

- שנה א: תשתית ידע
- שנה ב: חינוכי - חברתי
- שנה ג: מנהיגות

התוכנית מיועדת לסטודנטים בכל המסלולים והפקולטות באורנים וכוללת: התנסות ייחודית בדרכי למידה חלופיות: לימוד מקוון, לימוד עצמאי, בקבוצות משימה, מחקר בשדה, סמינריון משותף, הנחיית קורסים במכללה, התנסות מעשית משותפת מנטורינג ועוד... מבנה הפעילות הינו בקבוצות מרוכזות פעמיים בשבוע בשעות הערב וכוללת עיסוק בתכנים רלבנטיים למעשה החינוכי ולתמיכה בעמיתי התכנית.

תנאי קבלה

הקריטריונים לקבלה לתכנית משתנים ומתעדכנים מפעם לפעם. על מנת לקבל מידע מדויק יש לפנות [לאתר התכנית במכללה](#) או למדור תכנית המצטיינים במכללה או [לאתר משרד החינוך](#).

סטודנט המשתתף בתכנית זכאי להטבות הבאות (על פי מסמך משרד החינוך¹):

- משך הלימודים של התואר האקדמי ותעודת ההוראה יהיה 3 שנים (במקום 4 שנים).
- בוגרת התכנית הופכים למורים מן המניין כבר בשנה הרביעית.
- פטור מתשלום שכר לימוד באמצעות הלוואה מותנית.
- מענק מכללתי.
- משרד החינוך מסייע לבוגרי התכנית בשיבוצם בעבודת ההוראה.

¹ פרטים נוספים על ההשתתפות בתכנית - באתר משרד החינוך

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Metzuyanut>

הפקולטה למדעי הטבע של אוניברסיטת חיפה באורנים

דיקן הפקולטה: פרופ' אופיר אלון

טל': 04-8288077/8

החוג למדעים מדויקים

ראש החוג: ד"ר זוהר נאור

טלפון: 04-9838818

דוא"ל: ackerman@sci.haifa.ac.il

מרכזת החוג: רחלי נגרי

טלפון: 04-9838828

דוא"ל: math@oranim.ac.il

החוג למדעים מדויקים מציע שלושה מסלולי לימוד בהוראת המדעים לתואר ראשון (B.Sc. / B.A.), אותם ניתן לשלב עם לימודי תעודת הוראה לעומדים בדרישות:

- **מסלול חד-חוגי**
מתמטיקה-פיסיקה (B.Sc.) עם אפשרות שילוב תעודת הוראה בשני המקצועות/או במקצוע אחד.
- **מסלול חד-חוגי**
מתמטיקה-מדעי המחשב (B.Sc.) עם אפשרות שילוב תעודת הוראה בשני המקצועות/במקצוע אחד.
- **מסלול דו-חוגי**
מתמטיקה בשילוב מדעי הרוח (B.A.) עם אפשרות שילוב תעודת הוראה במתמטיקה.

הלימודים בחוג מעניקים:

- אתגר מרתק לשוחרי המדעים המדויקים.
- תואר B.Sc. או B.A של אוניברסיטת חיפה.
- אפשרות שילוב תעודת הוראה של מכללת אורנים.
- מגוון אפשרויות עבודה במערכת החינוך ובשוק הפרטי, כולל הכנה לבחינות הבגרות.
- סביבת למידה תומכת ואישית, מפגש בלתי אמצעי עם חוקרים במגוון תחומים בחזית המדע.
- אפשרות המשך לימודים לתואר שני במדעים, טכנולוגיה והוראת המדעים.

מבנה הלימודים

משך הלימודים לתואר ראשון - שלוש שנים.
משך הלימודים לתואר ראשון בשילוב תעודת הוראה - ארבע שנים (לימודי החינוך מתחילים כבר בשנה"ל הראשונה, השנה הרביעית מוקדשת בעיקרה לסטאז').

ביולוגיה וסביבה

ראש החוג: פרופ' ערן גפן

טלפון: 04-9838817

דוא"ל: gefene@research.haifa.ac.il

מרכזת החוג: חגית הונה

טלפון: 04-9838819

דוא"ל: hagit_hu@oranim.ac.il

ביולוגיה, על ענפיה השונים, עוסקת בתופעות הקשורות לחיים וליצורים חיים, הרכבם ומרכבותם. השכלה מדעית רחבה בביולוגיה היא חוט מקשר בין תחומי תעסוקה רבים, ביניהם רפואת אדם ובע"ח, ביו-מד, ביו-טק, מחקר מדעי, הוראת הביולוגיה וייעוץ סביבתי.

מטרת הלימודים בחוג בביולוגיה וסביבה באורנים היא הכשרת סטודנטים, תוך מתן בסיס ביולוגי רחב בכל תחומי הביולוגיה - מהרמה המולקולרית ועד לרמת הסביבה. רבים מבוגרי החוג לביולוגיה באורנים ממשיכים בלימודים לתואר שני ושלישי במדעי החיים, רפואה ווטרנרית בכל האוניברסיטאות בישראל ובחו"ל.

מתכונת הלימודים בחוג משמרת את המסורת שהנחיל באורנים יהושע מרגולין, מחלוצי הוראת הטבע בארץ, שעיקרה הוא ש"טבע לומדים בטבע"; כלומר, יש לשלב את לימודי הביולוגיה בכתה עם התנסות בשדה ובמעבדה.

הלימודים הם בסביבת לימודים מתקדמת, המציבה אתגר מרתק בפני שוחרי ביולוגיה, טבע וסביבה. הסטודנטים זוכים ליחס אישי ונהנים מתכנית לימודים מקיפה ומגוונת, סיורי שטח רבים ומרתקים ומפגשים עם מרצים וחוקרים מובילים בתחום.

מבנה הלימודים

משך הלימודים לתואר ראשון, בוגר במדעי הטבע B.Sc. במסלול החד חוגי של אוניברסיטת חיפה הינו שלוש שנים. סטודנטים המעוניינים בכך, יכולים להשתלב בתכנית חדשנית וייחודית במסלול חמש שנתי (חמשנתי) הכולל תואר ראשון, תואר שני בחינוך, תעודת הוראה ורישיון הוראה בביולוגיה לבית הספר העל-יסודי (של אורנים) – המכללה האקדמית לחינוך ומשרד החינוך).

בשנה א' לומדים הסטודנטים מדעי יסוד ההכרחיים לפיתוח השכלה רחבה במדעי החיים, כולל מתמטיקה, פיזיקה, כימיה ואנגלית. בנוסף, הסטודנטים נחשפים להיכרות ראשונה עם ענפי הביולוגיה השונים בקורסים "מבוא לביולוגיה", קורסי זואולוגיה, והקורס "החי והצומח בסביבתם הטבעית". מטרתם של קורסים אלה היא להקנות בסיס ידע איתן ורחב המאפשר הכרה עם מגוון האורגניזמים על פני כדור הארץ ואת יחסי הגומלין שלהם עם סביבתם הטבעית. בתוכנית הייחודית שלנו הסטודנטים מתנסים כל שבוע בסיורים ובמעבדות כדי ללמוד על יחסי גומלין אלו בצורה מעשית.

בשנה ב' בשנה זו, המגמה של התנסות מעשית ממשיכה כשהסטודנטים לומדים קשת רחבה של קורסים המלווים במעבדות, החל מרמת האורגניזם השלם ועד לרמה של מנגנונים ביוכימיים ומולקולריים. התכנית כוללת קורסים במדעי הצמח, מדעי החי, אקולוגיה, פיזיולוגיה, ביוכימיה, אנדוקרינולוגיה, גנטיקה, ביולוגיה מולקולרית, מיקרוביולוגיה, שמירת טבע ואבולוציה. בשנה זו מתקיים סיור ייחודי של שבוע לנגב ולשונות האלמוגים באילת שבו הסטודנטים מיישמים בצורה מעשית את החומר הנלמד בכיתה.

בשנה ג' רוב הקורסים נתונים לבחירת הסטודנט מתוך מגוון של קורסי בחירה מתקדמים, מעבדות, וסדנאות מקצועיות (אקולוגיות, מיקרוביולוגיות, ומולקולריות). בנוסף, הסטודנטים יכולים להשתתף במגוון של קורסים בין-אוניברסיטאיים. בשנה זו יוצאים הסטודנטים לסיור אקולוגי-ביולוגי של יומיים אל רכס החרמון— סביבה מיוחדת ומרתקת בארץ. במהלך השנה, מתנהלים סמינרים מחלקתיים שבהם הסטודנטים נחשפים להרצאות מפי חוקרים מובילים. סמינרים אלו חושפים בפני הסטודנטים את המחקרים הנעשים במעבדות מובילות בארץ ובעולם. בשנה זו יכולים סטודנטים מצטיינים לבצע עבודת גמר מחקרית (בהיקף של 6 נק') בהנחיית חברת/סגל מהחוג דבר המאפשר להם להתנסות במחקר הלכה למעשה (מיני תזה).

התוכנית הייחודית והמקיפה שלנו מאפשרת המשך ישיר ללא השלמות ללימודי תואר שני בענפי הביולוגיה השונים, לרפואה, ולווטרינריה.

תנאי מעבר שנה

- א. תנאי המעבר בכל מקצוע הוא ציון 56 לפחות.
- ב. בהתאם לתקנון האוניברסיטה, סטודנטים יקבלו תעודת בוגר אם השיגו ממוצע ציונים של 60 לפחות.
- ג. סטודנטים אשר נכשלו ביותר מקורס אחד לא יורשו לעבור לשנה"ל הבאה.
- ד. סטודנטים זכאים לעבור לשנת הלימודים הבאה אם יעמדו בתנאים הבאים -
  - (1) ציוני "עובר" (56 לפחות) בכל אחד ממקצועות הלימוד.
  - (2) ציון ממוצע של 60 לפחות.
- ה. סטודנטים שנכשלו בשני קורסים לאורך שנת לימודים יידרשו לחזור עליהם בשנת הלימודים העוקבת. בשנה זו לא יוכלו ללמוד קורסים מתקדמים יותר.
- ו. סטודנטים לא יורשו לדחות מילוי חובות לימודיים ליותר משנת לימודים אחת.
- ז. סטודנטים שצברו שני כישלונות או יותר בסמסטר א' – יישקל המשך לימודיהם בחוג. סטודנטים שנכשלו בשלושה קורסים יופסקו לימודיהם.
- ח. סטודנטים רשאים להשתתף אך ורק בקורסים אשר אושרו בייעוץ ואשר מצויים במערכת האישית שלהם.

הפקולטה ללימודים מתקדמים

דיקנית הפקולטה: פרופ' לילך לב ארי

דיקנית הפקולטה: פרופ' לילך לב ארי

טלפון: 04-9838774

דוא"ל: llevari@oranim.ac.il

תפקיד	פרטים
מנהלת הפקולטה מנהלת מנהל סטודנטים	אודליה שביט טלפון: 04-9838762 דוא"ל: odelya_s@oranim.ac.il
רכזת הפקולטה	ענבל פלג טלפון: 04-9838774 דוא"ל: inbal_p@oranim.ac.il
רכזת אקדמית	סמדר אליעז טלפון: 04-9838770 דוא"ל: smadar.eliaz@oranim.ac.il
רכזת אקדמית של התכניות: חינוך והוראה לתלמידים בסיכון ובהדרה חינוך בגיל הרך	איריס בן-אבן טלפון: 04-9838933 דוא"ל: iris_be@oranim.ac.il
רכזת אקדמית של התכניות: הוראת שפות זרות הוראת מתמטיקה ומדעים לביה"ס היסודי הוראת המדעים לביה"ס העל-יסודי ניהול וארגון מערכות חינוך	לירז יחיה-מזרחי טלפון: 04-9838933 דוא"ל: liraz_y@oranim.ac.il
רכזת אקדמית של התכניות: מוסמך בהוראה (M.Teach) הוראה רב תחומית במדעי הרוח, חברה ואמנויות	אורה טופול טלפון: 04-9898933 דוא"ל: ora_t@oranim.ac.il
רכזת אקדמית של התכנית ייעוץ חינוכי רכזת עבודות גמר	לירז שלזינגר טלפון: 04-9838933 דוא"ל: Liraz.shlezinger@oranim.ac.il

מכללת אורנים מקיימת תשע תוכניות לתואר שני בשלושה תחומים: פיתוח החינוך וההוראה; ניהול ופיתוח מערכות חינוך; מקצועות תומכי חינוך.

במכללת אורנים קיימים שני מסלולי לימוד לתואר שני:

א. **לימודי תואר שני M.Ed.**, המיועדים לעובדי הוראה בעלי תואר ראשון שרכשו ניסיון בעבודה חינוכית, בחנו את כיוון התפתחותם במסגרת לימודי המשך, ומעוניינים בלימודים אקדמיים מתקדמים בדגש יישומי, שיאפשרו להם קידום פרופסיונלי.

ב. **לימודי תואר שני M.Teach** – תואר שני בהוראה לבית-הספר העל-יסודי, המיועד לאקדמאים חסרי תעודת הוראה ומשלב תואר שני עם לימודי תעודת הוראה בתחומי דעת הנלמדים בבית-הספר העל-יסודי.

התוכנית לחינוך בגיל הרך (M.Ed.)

ראשת התוכנית: ד"ר סיגל אחיטוב

דוא"ל: sigal_a@oranim.ac.il

התוכנית פועלת משנת תשע"ה וקיבלה הסמכה קבועה מהמועצה להשכלה גבוהה בשנת תשע"ט. התכנית מיועדת לגננות ומחנכות במערכות הגיל הרך ולעובדי חינוך במסגרות של רשויות מקומיות.

מטרת העל של התוכנית הינה להכשיר אנשי חינוך איכותיים באמצעות לימודים לתואר שני בגיל הרך לגילאי לידה עד שש, מתוך רצון ליצור בישראל בכלל ובפריפריה בפרט תשתית חינוכית איכותית לגיל הרך.

תכנית הלימודים תחשוף את הלומדים לידע תאורטי ומחקרי עדכני בסוגיות של תכנים ודרכי הוראה, בניית תכניות לימוד ומדידה והערכה בגיל הרך. כל זאת לצד בחינה של גישות חינוכיות והתפתחותיות מגוונות לילדים צעירים, וכן העמקת הידע בהבנת הילד הצעיר ואופני החשיבה והלמידה שלו. התוכנית כוללת התמקדות בשני נושאי אורך: עבודה עם הורים וחינוך לגיל הרך בסביבות רבת-תרבויות.

התוכנית מציעה שלוש התמחויות:

- הכלה ושילוב ילדי גן בסיכון*
- הדרכה וניהול מערכות בגיל הרך**
- המשחק ככלי התערבות בגיל הרך***

פתיחת ההתמחויות תלויה במספר הנרשמים לכל אחת מהן.

שימו לב:

- ישנה אפשרות להרחבת הסמכה בחינוך מיוחד בגיל הרך (כרוך בתשלום נוסף).
- ישנה אפשרות לקבלת תעודת ייעוץ והדרכה בגיל הרך (לידה-שלוש) מטעם משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים (כרוך בתשלום נוסף).
- ישנה אפשרות להשלמת שנה שלישית ביחידה ללימודי חוץ בתכנית ללימודי תעודה בטיפול במשחק, שתקנה תעודת מטפל/ת במשחק והנחיית הורים (כרוך בתשלום נוסף).

תכנית הלימודים בחינוך בגיל הרך

שם תחום	שם קורס	שעות שנתיות	נקודות זכות
מתודולוגיה	מחקר איכותני וכמותי	3	6
סמינריון שנה א		2	6
	סוגיות התפתחותיות		
סמינריון שנה ב		2	6
	הדרכת הורים – משחק		
	תהליכי שילוב בגיל הרך- הכלה ושילוב		
	השיח ההדרכתי- הדרכה וניהול		
קורסי חובה - כללי		6	12
	דיון מחלקתי- פדגוגיה, התפתחות ורב תרבותיות	2	4
	פסיכולוגיה התפתחותית למתקדמים	1	2
	רב לשוניות בגיל הרך	1	2
	הקשר בין הורים למערכת החינוך	1	2
	מחקר פעולה	1	2
עבודת גמר	עבודת גמר (בהתאם ללימודי המוקד)	2	4
חובה לימודי מוקד	מגוון קורסים	7	14
קורסי בחירה	מגוון קורסים	1	2
סה"כ		23	50

התוכנית להוראה רב-תחומית של מדעי הרוח והאמנויות

תואר: M.Ed. הוראה רב תחומית במדעי הרוח

ראשת התוכנית: ד"ר אריאל פרידמן

דוא"ל: arielle_f@oranim.ac.il

בתוכנית פועל מסלול מחקרי המאפשר סיום לימודים עם תזה.

התוכנית פועלת משנת תשס"ד וקיבלה הסמכה מלאה מהמועצה להשכלה גבוהה בשנת תשס"ח. התוכנית מיועדת למורים ומחנכים המלמדים בכיתות ד'-ו' בביה"ס היסודי, ולמורים המלמדים בבית-הספר העל-יסודי בתחומי הרוח, החברה והאמנויות.

התוכנית עונה לצורך של מחנכים לגבש תפיסת עולם מקצועית ובית-ספרית בשאלות רחבות של הוראה רב-תחומית במדעי הרוח, החברה והאמנויות, רצון לטפח תרבות דיון בדילמות ערכיות, ודרישה לפתח תכניות ייחודיות.

התוכנית להוראה רב-תחומית מציעה שלוש התמחויות:

- **מדעי רוח יישומיים** – מדעי רוח יישומיים הינו תחום חדש ומתפתח המבקש להעניק כלי חשיבה וכלים תרבותיים וטכנולוגיים, הנשענים על מאגר הידע הרחב של מדעי הרוח ויכולים לסייע לנו במגוון סיטואציות בחיי היומיום. בהתמחות זו נצא יחד למסע מרתק בעולמות התוכן של הספרות, הפילוסופיה, האומנות, ההיסטוריה, הדת והאמונה, התקשורת, הקולנוע ועוד. הלימודים מיועדים למורות ולמורים בתחומי מדעי הרוח והאומנויות הרואים בהוראה, יצירה ותרבות שליחות אקדמית וחינוכית.
- **אמן/ית-מורה-יוצר/ת** – התמחות המתמקדת ביצירה, מחקר והוראה של אמנות, קולנוע, צילום ותקשורת קולית וחזותית; וכולל שילוב של לימודי אמנות חווייתיים ותחומים משיקים כגון ספרות, היסטוריה, מקרא ולימודי ארץ ישראל. ההתמחות מיועדת למי שמשלים בין יצירה להוראה ועשייה חינוכית – חברתית ומבקשים להעמיק את הזיקה ביניהם. מודל הלימוד מציב את המחקר מבוסס היצירה כמוקד המאפשר לאמן ליצור תוך כדי חקר תהליכי יצירה אישיים בהקשרם התרבותי ובהיבטים רב תחומיים. החקר העצמי, הפרשנות וההקשרים הרחבים מאפשרים לחזור אל היצירה מתוך פרספקטיבות ותובנות רחבות וחדשות. דגש מיוחד יושם בתוכנית על קולנוע תיעודי כאמצעי להתבוננות בעולם ומחשבה על החיים, ככלי לנשיאתה של עדות וכמרחב של מפגש אנושי.
- **ספרות ותרבות הילד והילדה*** – התמחות המזמנת מפגש עם ספרות ילדים המהווה שער לפיתוח עולמות של ביטוי אישי, יצירתיות ודמיון, חשיבה ברמה גבוהה והעשרה. המסלול מיועד למורים בבתי הספר היסודיים המעוניינים בשילוב ספרות ותרבות ילדים בעשייה החינוכית.

*פתיחת ההתמחויות מותנית במספר המתקבלים.

חדש! שלושה סמסטרים בקמפוס וסמסטר רביעי מקוון.

תכנית הלימודים בתוכנית להוראה רב תחומית של מדעי הרוח והאמנויות

התמחות במדעי רוח יישומיים

שם תחום	שם קורס	שעות שנתיים	נקודות זכות
מתודולוגיה		2	4
	גישות בפרשנות הטקסט	1	2
	מבוא כללי לשיטות מחקר	1	2
קורסי חובה – כללי		5	10
	פדגוגיה של מפגש -קונפליקטים ודילמות בין המסך לכיתה	1	2
	סמינר מחלקתי על רעיון הרב תחומי	1	2
	מבוא ללימודי תרבות	1	2
	תכנון לימודים תחומי ורב תחומי	1	2
	מרחבי למידה רב תחומיים	1	2
סמינריון (בחירת שני סמינריונים)		4	12
	תיעוד, קולנוע והיסטוריה	2	6
	תרבות ואוריינות חזותית	2	6
עבודת גמר		2	4
קורסי בחירה	מגוון קורסים	8	16
סה"כ		21	46

התמחות אמן/ית - מורה – יוצר/ת

שם תחום	שם קורס	שעות שנתיות	נקודות זכות
מתודולוגיה		2	4
	גישות בפרשנות הטקסט	1	2
	מבוא כללי לשיטות מחקר	1	2
קורסי חובה – כללי		5	10
	פדגוגיה של מפגש -קונפליקטים ודילמות בין המסך לכיתה	1	2
	סמינר מחלקתי על רעיון הרב תחומי	1	2
	מבוא ללימודי תרבות	1	2
	תכנון לימודים תחומי ורב תחומי	1	2
	מרחבי למידה רב תחומיים	1	2
סמינריון שנה א		2	6
	הסטודיו כמרחב של חקר מבוסס יצירה ABR		
סמינריון שנה ב		2	6
	תיעוד, קולנוע והיסטוריה		
	תרבות ואוריינות חזותית		
קורסי חובה בלימודי המוקד		5	10
	סדנה מלווה לכתיבת עב' גמר מבוסס יצירה ABR	2	4
	סדנה לליווי תהליכי יצירה	2	4
	אמנים ואמניות מדברים על הוראה	1	2
עבודת גמר		2	4
קורסי בחירה	מגוון קורסים	3	6
סה"כ		21	46

התמחות ספרות ותרבות הילד והילדה

שם תחום	שם קורס	שעות שנתיות	נקודות זכות
מתודולוגיה		2	4
	גישות בפרשנות הטקסט	1	2
	מבוא כללי לשיטות מחקר	1	2
קורסי חובה – כללי		5	10
	פדגוגיה של מפגש-קונפליקטים ודילמות בין המסך לכיתה	1	2
	סמינר מחלקתי על רעיון הרב תחומי	1	2
	מבוא ללימודי תרבות	1	2
	תכנון לימודים תחומי ורב תחומי	1	2
	מרחבי למידה רב תחומיים	1	2
סמינריון שנה א		2	6
	תרבות ואוריינות חזותית		
סמינריון שנה ב		2	6
	תיעוד, קולנוע והיסטוריה		
קורסי חובה בלימודי המוקד		5	10
עבודת גמר		2	4
קורסי בחירה		3	6
סה"כ		21	46

לסטודנטים שילמדו במסלול המחקרי (לתזה) - התוכנית כוללת 19 שעות שנתיות: תוספת קורסים- מחקר מתקדם וסמינר מחלקתי והפחתה בשיעורי הבחירה.

התוכנית להוראת שפות זרות (M.Ed.) בהתמחויות: אנגלית, ערבית ועברית

ראשת התוכנית: ד"ר רימא בראנסה

דוא"ל: rima_a@oranim.ac.il

בתוכנית פועל מסלול מחקרי המאפשר סיום לימודים עם תזה.

התוכנית פועלת משנת תשס"ה וקיבלה הסמכה מלאה מהמועצה להשכלה גבוהה בשנת תשס"ח.

במסגרת התוכנית פועלות שלוש התמחויות: הוראת אנגלית, הוראת ערבית והוראת עברית.

התוכנית מיועדת לבעלי תואר ראשון בשפה האנגלית, לבעלי תואר ראשון בשפה הערבית, למורים בעלי תואר ראשון בלשון או ספרות עברית המלמדים עברית בבית-הספר הערבי ולמורים המלמדים עברית באולפנים בארץ ובמסגרות חינוכיות שונות בחו"ל.

התוכנית מקנה למתמחים ידע תאורטי ויישומי בתחום הוראת שפות זרות, בנושאים כגון, שפה ותרבות, רכישת שפה, סוגיות במתודולוגיה, קשיים ברכישת שפה זרה, וכן עיצוב תכניות לימודים. הלומדים בתוכנית יפתחו מיומנויות אשר יובילו ליישום ידע זה במערכת החינוך. התוכנית תכשיר אנשי מקצוע כמומחים, כמנחי מורים ופרחי הוראה וכמפתחי יחידות לימוד בהוראת אנגלית, הוראת ערבית והוראת עברית.

המסלול המחקרי פתוח לסטודנטים שסיימו את שנה א' בציונים גבוהים.

סטודנטים בהתמחות ערבית יוכלו לשלב לימודי תעודה בהוראה מותאמת בערבית ובחשבון במקביל לתואר השני בהנחה משמעותית. לימודי התעודה יתקיימו במסגרת לימודי חוץ של מכללת אורנים (ק.מ.ה.).

חדש!

- ניתן לבחור לימודים מהבוקר, או מהצהריים
- שלושה סמסטרים בקמפוס וסמסטר רביעי מקוון
- ניתן לשלב לימודי הרחבת הסמכה לעל יסודי

תכנית הלימודים להוראת שפות זרות

שם תחום	שם קורס	שעות שנתיות	נקודות זכות
מתודולוגיה	מחקר איכותני וכמותי	3	6
חובה	סוגיות נבחרות בהוראת שפות	1	2
	שימוש בטכנולוגיה בהוראת שפות	1	2
בחירה	מגוון קורסים	2	4
התמחות בהוראת אנגלית		8	16
	התפתחות השפה	1	2
	כתיבה אקדמית בשפת היעד	1	2
	היבטים בלשניים של הוראת אנגלית	1	2
	דיבייט	2	4
	Poetry in the EFL classroom	1	2
	עבודת גמר	2	4
התמחות בהוראת ערבית		8	16
	סוגיות במתודיקה	2	4
	כתיבה אקדמית	1	2
	אסטרטגיות למידה בשפה הערבית	2	4
	דיבייט	1	2
	עבודת גמר	2	4
התמחות בהוראת עברית		8	16
	הפועל והשם בעברית החדשה : היבטים פונולוגיים, מורפולוגיים ותחביריים.	2	4
	התגבשות העברית החדשה : תהליכים בפונטיקה, מורפולוגיה ותחביר	2	4

2	1	כתיבה אקדמית	
2	1	הסיפור בע"פ ככלי להבעה	
4	2	עבודת גמר	
2	1	קורס בחירה בהתמחות	בחירה בהתמחות
12	4	סמינריון בהתמחות (אחד בכל שנת לימודים)	סמינריון
44	20		סה"כ

לסטודנטים שילמדו במסלול המחקרי (לתזה) - התוכנית כוללת 19 שעות שנתיות: תוספת קורסים- מחקר מתקדם וסמינר מחלקתי והפחתה בשיעורי הבחירה.

התוכנית לייעוץ חינוכי (M.Ed.)

ראשת התוכנית: ד"ר צמרת ריקון

דוא"ל: tsameret_r@oranim.ac.il

בתוכנית פועל מסלול מחקרי המאפשר סיום לימודים עם תזה.

התוכנית פועלת משנת תשס"ה ומיועדת לבעלי תואר ראשון בייעוץ חינוכי, בחינוך חברתי-קהילתי, במדעי ההתנהגות, בחינוך לגיל הרך ובחינוך המיוחד, בעלי שלוש שנות ניסיון בעבודה חינוכית/טיפולית.

לבד מבוגרי תואר ראשון בייעוץ חינוכי, יידרשו המתקבלים לשעות השלמה.

לתוכנית הייעוץ החינוכי באורנים דגשים טיפוליים ומערכתיים המכוונים להכשרת יועצים חינוכיים לקראת תפקידים כמקדמי הרווחה הנפשית וההכלה של כל באי בית הספר.

התוכנית מקנה מיומנויות של יצירת קשר מיטיב, ידע וכלים לאבחון והתערבות פסיכו-חינוכית, לאיתור מצבי מצוקה וסיכון, לייעוץ פרטני וקבוצתי. התוכנית מכשירה את היועצים להתערבות ייעוצית עם תלמידים, לתמיכה בסגל ההוראה ובמערכת המשפחתית, לבניית תכניות התערבות מערכתיות, לעבודה עם צוותים רב-מקצועיים וליצירת אקלים חינוכי מיטבי. התוכנית קיבלה הסמכה מלאה על-ידי המועצה להשכלה גבוהה בשנת תש"ע.

התוכנית מקנה אקדמיטציה להתמחות בפסיכותרפיה במסגרת לימודי פוסט תואר שני.

למסלול המחקרי מוזמנים סטודנטים שסיימו את שנה א' בציונים גבוהים. הלימודים נפרסים על פני שנתיים בשעות אחה"צ בקמפוס ובזום. בכל אחת משתי שנות הלימודים חייבים הלומדים בהתנסות בבתי ספר.

חדש!

- ניתן לשלב לימודי תעודה בהנחיית קבוצות ליועצים חינוכיים*

התעודה היא בהיקף של 208 שעות וסטודנטים שלומדים בתוכנית ייהנו מהפחתה משמעותית בהיקף לימודי התעודה על יסוד התואר השני בייעוץ חינוכי

*הלימודים כרוכים בתשלום נוסף.

תכנית הלימודים ביעוץ חינוכי

שם תחום	שם קורס	שעות שנתיות	נקודות זכות
מתודולוגיה	שיטות מחקר ביעוץ החינוכי	3	6
פרקטיקום	פרקטיקום	4	8
	התנסות בשדה	2	4
חובה	ייעוץ אינטגרטיבי קצר מועד	1	2
	הריאיון הייעוצי	2	4
	היוועצות	1	2
	המשפחה כמערכת	1	2
	הנחיית קבוצות בעבודה הייעוצית	2	4
סמינריונים	בחירת שני סמינריונים מבין הקורסים המוצעים (אחד בכל שנת לימודים):	4	12
שנה א'	ילדים בסיכון		
	פגיעה והתעללות בילדים ובני נוער		
	כישורי חיים		
שנה ב'	מתבגרים ויועצים חינוכיים במרחב המקוון		
	התמודדות עם מתבגרים במצבי סיכון ודחק		
	הורות המשולש הייעוצי		
בחירה	מגוון קורסי בחירה	2	4
עבודת גמר		2	4
סה"כ		24	52

לסטודנטים שילמדו במסלול המחקרי (לתזה) - התוכנית כוללת 22 שעות שנתיות: תוספת קורסים- מחקר מתקדם וסמינר מחלקתי והפחתה בשיעורי הבחירה.

התוכנית לחינוך והוראה לתלמידים בסיכון ובהדרה (M.Ed.) ראשת התוכנית: ד"ר לורה סיגד

דוא"ל: laura_s@oranim.ac.il

התוכנית פועלת משנת תשס"ח וקיבלה הסמכה מלאה מהמועצה להשכלה גבוהה בתשע"ג. זוהי תכנית ייחודית, עד כה יחידה בארץ, המכשירה מורים להבנה מעמיקה של סוגיות חברתיות וסוגיות פסיכו-חברתיות בהתמודדות עם תלמידים בסיכון, תלמידים בהדרה ותלמידים תת-משיגים. התוכנית מכוונת לסייע למורים ולבתי ספר לתת מענה לכלל התלמידים באשר הם תוך כדי לקיחה בחשבון של הצרכים של התלמידים והמורים כאחד. המשימה היא להכשיר מורה "אפקטיבי" לתלמידים בסיכון ובהדרה, שיביא לידי שוויון חברתי בכיתה ויעניק הזדמנויות ללמידה על סמך הניסיון השונה של התלמידים הבאים מרקע תרבותי שונה. לצד ידע מתקדם ואינטגרטיבי בחינוך ובהוראה, מקנה התוכנית ידע בסוגיות מערכתיות, חברתיות, פסיכולוגיות ופוליטיות, ומטפחת את היכולת ללמוד, לעבד וליישם ידע חדש זה בתוך המערכת.

הרחבת תפיסת ההוראה מכוונת גם לתפקידו של המורה לתלמידים בהדרה כ- Case Manager. מוסמכי התוכנית יידעו כיצד לשמש דמות מקשרת, מתווכת ומשלבת בין גורמי ההתערבות והסמכות. בתוך כך תינתן חשיבות מרכזית להקניית ידע לבניית דרכי תקשורת עם ההורים, על מנת שיהיו שותפים מלאים בתהליך החינוכי. התוכנית מבוססת על תפיסה מרכזית על פיה יצירת דיאלוג עם קהל היעד היא הכלי המרכזי בתהליך השינוי.

חדש!

- אפשרות לסיום התואר בשלושה סמסטרים.
- אפשרות לבחירת לימודים מהבוקר או מהצהריים משולבים עם קורסים מקוונים ומרוכזים.
- אפשרות לקבלת תעודה של "מימוניות בהנחיית קבוצות במערכות חינוך"*.
*לימודי התעודה משולבים במסגרת הלימודים לתואר וכרוכים בתשלום נוסף ומופחת משמעותית.

תכנית הלימודים לחינוך והוראה לתלמידים בסיכון ובהדרה

שם תחום	שם קורס	שעות שנתיות	נקודות זכות
מתודולוגיה	מחקר איכותני וכמותי	3	6
סמינריון שנה א		2	6
	יסות עצמי בלמידה		
	הדרה חברתית רב תרבותיות		
	מקונפליקט לגישור במרחבי חינוך		
סמינריון שנה ב		2	6
	קידום תהליכי יסות עצמי של תלמידים ומורים		
	מצבי סיכון איתור ומניעה בקרב תלמידים		
	גישת של גישור בניתוח קונפליקטים בשדה החינוך		
קורסי חובה	זהות תפקיד	2	4
	סדנת היכרות עם השטח	1	2
	עבודה מעשית	3	6
	מניעת התעללות	1	2
	עבודת גמר	2	4
קורסי בחירה	מגוון קורסים	4	8
סה"כ		20	44

התוכנית לניהול וארגון מערכות חינוך (M.Ed.)

ראשת התוכנית: ד"ר נורית קפלן תורן

דוא"ל: nurit_kt@oranim.ac.il

התוכנית פועלת משנת תשס"ט והוסמכה הסמכה מלאה על-ידי המועצה להשכלה גבוהה בתשע"ו.

קיימות בתוכנית שתי התמחויות: ניהול בתי ספר ומנהיגות חינוכית בקהילה.

מטרת-העל של התוכנית היא גיבוש קבוצה מנהיגה של אנשי חינוך בעלי ראיית חינוך רחבה ומודעות חברתית, הבוחרים להשפיע ולהוביל רעיונות ותהליכים חברתיים לקידום מערכות החינוך והחברה.

התוכנית נועדה להכשיר אנשי חינוך לתפקידי ניהול ופיתוח פדגוגי, כבעלי ידע מקצועי ויכולת הבנה וחשיבה מערכתית. התוכנית מיועדת לגיבוש תפיסת תפקיד מנהיגותית, על בסיס מחויבות אישית וחברתית.

יתקבלו לתוכנית מועמדים בעלי ניסיון במילוי תפקידים במערכת החינוך. מוסמכי התוכנית זכאים (בהתניית השלמת הכשרת מנהלים של מכון "אבני ראשה") לגשת למרכז לתפקידי ניהול בית-ספרי, או לחילופין (בהתניית מסמך הרישוי) להגיש מועמדות לתפקיד פדגוגי בבית-הספר: רכז פדגוגי; רכז הערכה; רכז חינוך חברתי ועוד.

התוכנית מציעה קורסים מותאמים גם למנהלי מתנ"סים.

חדש!

- **שלושה סמסטרים בקמפוס וסמסטר רביעי מקוון**
- **אפשרות להתמחות ביזמות חינוכית טכנולוגית**

תכנית הלימודים לניהול וארגון מערכות חינוך

שם תחום	שם קורס	שעות שנתיות	נקודות זכות
מתודולוגיה	מחקר איכותני וכמותי	3	6
חובה		7	14
	תיאוריות במנהיגות חינוכית	1	2
	פיתוח מנהיגות אישית בתפקיד	2	4
	הנחיית קבוצות בארגונים	2	4
	מדיניות בחינוך	1	2
	מנהיגות מובילה מרחב חינוכי משותף לחינוך הפורמאלי ולחינוך החברתי קהילתי	1	2
חובה לפי התמחות		4	8
	ניהול בית ספרי	1	2
	מנהיגות מובילה לשותפות ומעורבות הורים בבית הספר ובקהילה	1	2
	ניהול אסטרטגי של משאבי אנוש	1	2
	מרחבי למידה ופדגוגיה חדשה	1	2
קהילה	ניהול אסטרטגי של משאבי אנוש	1	2
	חינוך בונה קהילה	1	2
	ניהול בחינוך הבלתי פורמלי	1	2
	כלכלת חינוך	1	2
סמינריון לפי התמחות		4	12
קהילה	1. תהליכי התערבות בקהילה 2. חינוך וקהילה - קשרי גומלין	2	6
		2	6

6	2	1. ניהול וחינוך בחברה רבת תרבויות	ניהול בית ספרי	
6	2	2. המנהל/ת כמנהיג/ה		
4	2	כתיבת עבודת גמר		
44	20			סה"כ

התוכנית להוראת המדעים

בבית הספר העל-יסודי (M.Ed.)

בהתמחויות: מתמטיקה, ביולוגיה, פיזיקה, כימיה

ראש התוכנית: פרופ' יורם גרשמן

דוא"ל: yoram_ge@oranim.ac.il

התוכנית פועלת משנת תשס"ט והוסמכה על ידי המועצה להשכלה גבוהה בשנת תשע"א. התוכנית מקנה ידע עדכני, תובנות מעמיקות ומיומנויות מתקדמות וחדשניות בתחום הוראת המדעים. התוכנית מכשירה מומחים למדעים בהתמחויות השונות המפורטות לעיל, כמורים מובילים, רכזי מקצוע ומפתחי תכניות בתחומם, ומתמקדת בפיתוח מודלים רב-תחומיים בהוראת מדעים, טכנולוגיה ומתמטיקה. מוסמכי התוכנית ירכשו אוריינות מדעית ויוכשרו דיסציפלינרית להוראה בתחום ההתמחות, לצד למידה מעמיקה ורכישת תהליכי יישום ליצירת בסיס משותף להוראת המדעים, המתמטיקה והטכנולוגיה, המאפשר דיאלוג בית-ספרי. הלומדים בתוכנית ירכשו כלים לעבודה מדעית בסביבה עתירת טכנולוגיה ותקשוב.

חדש!

- בשנה א' אפשרות לבחירת לימודים מהבוקר או מהצהריים משולבים עם קורסים מקוונים ומרוכזים
- שלושה סמסטרים בקמפוס וסמסטר רביעי מקוון
- אפשרות להתמחות ביזמות חינוכית טכנולוגית

תכנית הלימודים להוראת המדעים לבית הספר העל-יסודי

שם תחום	שם קורס	שעות שנתיות	נקודות זכות
מתודולוגיה	מחקר איכותני וכמותי	3	6
חינוך – חובה	עקרונות בפיתוח יחידות לימוד	1	2
חינוך – בחירה	מגוון קורסי בחירה	4	8
חובה	כתיבת עבודת גמר	2	4
	הערכת תהליכים ותוצרים בהוראת המדעים והמתמטיקה	1	2
	מחקרים וחדשנות בחינוך מדעי ומתמטי	1	2
דיסציפלינה	מגוון קורסים ע"פ דיסציפלינות (מתמטיקה/ ביולוגיה/ פיזיקה/ כימיה)	8	16
סמינריון	סדר ואי סדר במדע	2	6
	סמינריון מתקדם בהוראת המדעים	2	6
סה"כ		24	52

התוכנית להוראת המתמטיקה והמדעים*

בבית-הספר היסודי

בהתמחות מתמטיקה או בהתמחות מדעים*

ראשת התוכנית: ד"ר רותי סגל

דוא"ל: ruti.segal@oranim.ac.il

התוכנית פועלת משנת תשע"ד וקבלה הסמכה קבועה מטעם המועצה להשכלה גבוהה בתשע"ט. התוכנית מיועדת למורים המלמדים מתמטיקה או מדעים בבית הספר היסודי. הלימודים בתוכנית מקנים ידע עדכני מבוסס מחקר בתחום הוראת המתמטיקה/המדעים, מרחיבים את ידע המורים בתחום התוכן ובתחום התוכן הפדגוגי; זאת תוך מתן מענה לפיתוח חשיבה, לשונות התלמידים ולשילוב אמצעי תקשוב, ותוך התבוננות מתמדת וניתוח ההוראה בכיתה. בתוכנית מושם דגש על קשרים בין המתמטיקה והמדעים וכמו כן על היבטים קוגניטיביים והתפתחותיים של לימוד המדעים והמתמטיקה.

*פתיחת ההתמחויות מותנית במספר מתקבלים.

חדש וייחודי באורנים!

- אפשרות לשילוב לימודי תעודה בהוראה מותאמת בחשבון המזמנים הרחבה והעשרה של גישות ההוראה ואופק תעסוקתי מבוקש נוסף.
- לימודי התעודה במקביל ללימודי התואר השני מתקיימים בתנאים מועדפים ובעלות מופחתת משמעותית.
- אפשרות להתמחות ביזמות חינוכית טכנולוגית

תכנית הלימודים להוראת המתמטיקה והמדעים בבית הספר היסודי

שם תחום	שם קורס	שעות שנתיות	נקודות זכות
מתודולוגיה	מחקר איכותני וכמותי	3	6
חובה	בין קש"י למידה לליקויי למידה	1	2
	גיאומטריה בטבע	1	2
	חשיבה ומטה קוגניציה	1	2
	חדשנות בהערכה סוגיות ומגמות	1	2
חובה בהתמחות	מגוון קורסי דיסיפלינה (מתמטיקה/ מדעים)	11	22
סמינריון בהתמחות	מתמטיקה: 1. פיתוח יחידות לימוד ותהליכי הערכה במתמטיקה בכיתה הטרופגנית 2. הוראת חקר מדעים: 1. סוגיות בהוראת המדעים 2. פיתוח יחידות לימוד	4	12
סה"כ		22	48

התוכנית למוסמך בהוראה לבית-הספר העל-יסודי - M.Teach

ראשת התוכנית: פרופ' נורית גור- יעיש

דוא"ל: nurit_g@oranim.ac.il

התוכנית פועלת משנת תשע"א וקיבלה הסמכה קבועה מהמועצה להשכלה גבוהה בתשע"ד. בתשפ"א קיבלה התכנית אישור לפתיחת מסלול תזה.

התוכנית מקנה ללומדיה התמחות בתחום החינוך בשילוב מגמות ולימודי תעודת הוראה על בסיס לימודי התואר הראשון, וידע על תחומי הליבה של החינוך: מחשבה חינוכית, מערכת החינוך והקהילה, פסיכולוגיה, תכנון לימודים והערכה בחינוך. בצד אלה מפגישה התוכנית את הלומדים עם שדה החינוך על-ידי צפייה, חקר והתנסות בהוראה. התוכנית מעניקה ידע עדכני חינוכי למורים ומחנכים המאפשר להם לשקול צעדיהם בשום שכל, ומפתחת את יכולתם של הלומדים לתפקד כמורים בכיתה באופן יעיל, יצירתי, ביקורתי ורפלקטיבי.

חדש!

- יום לימודים אחד: התנסות בבוקר בבתי ספר סמוכים לאורנים ומהשעה 14.00 לימודים באורנים. בשנה ב', יום לימודים מלא
- אפשרות להתמחות ביזמות חינוכית טכנולוגית

תכנית לימודים התוכנית למוסמך בהוראה לבית-הספר העל-יסודי

שם תחום	שם קורס	שעות שנתיות	נקודות זכות	שעות שנתיות מדעים	נקודות זכות מדעים
מתודולוגיה	מחקר איכותני וכמותי	3	6	3	6
סמינריון שנה א		2	6	2	6
	צעדים ראשונים בבית-הספר ובהוראה				
סמינריון שנה ב		2	6	2	6

				הושטת יד לתלמידים עם לקויות למידה והפרעות קשב וריכוז בכיתה	
				הבניית חוסן לתלמידים במצבי סיכון	
				חווית ההתבגרות ובית הספר	
4	2	4	2		לימודי חינוך- חובה - שנה א'
4	2	4	2	עקרונות בהוראה	
2	1	2	1	כלים לכתובת עבודת חקר	
12	6	12	6		לימודי חינוך- חובה- שנה ב'
4	2	4	2	חווית ההתבגרות בבית- הספר	
4	2	4	2	תרבות הערכה	
4	2	4	2	תקשוב	
16	8	16	8	התנסות מעשית	אימוני הוראה שנה א'
8	4	4	2		פדגוגיה ומתודיקה בהוראה
4	2	4	2	דידקטיקה א	
4	2			דידקטיקה ב	מקצועות המדעים
					עזרה ראשונה
				זהירות בדרכים+ ביטחון ובטיחות	לימודי יסוד והעשרה
16	8	20	10	מגוון קורסים	לימודי חינוך- קורסי בחירה
76	36	76	36		סה"כ

- ישנה אפשרות ללמוד לשתי תעודות הוראה. מי שילמד לתעודת הוראה בשתי דיסיפלינות יתבקש ללמוד דידיקטיקה נוספת והשלמת התנסות מעשית בהוראת הדיסיפלינה השנייה. הלימודים לשתי תעודות הוראה יהיו בהיקף של 40 שעות שנתיות, 84 נקודות זכות.
- על פי הנחיות משרד החינוך כל הלומדים בתכנית זו נדרשים לסדנאות עזרה ראשונה, ביטחון ובטיחות וזהירות בדרכים.
- יש לסיים התנסות ודידיקטיקה כתנאי הצטרפות לסדנת סטאז'.

היחידה ללימודי חוץ

ק.מ.ה – קהילה, מנהיגות, השראה

היחידה ללימודי חוץ (קמ"ה)

ביחידה ללימודי חוץ תמצאו תכניות שמאופיינות בעדכנות ובחדשנות מקצועית, תכניות שמשלבות בין תיאוריה לפרקטיקה, תכניות מזמנות פיתוח אישי לצד פיתוח מקצועי. על סגל ההוראה של היחידה נמנים מרצים מומחים בתחומם, בעלי ידע אקדמי ומקצועי עדכני, המתחייבים להענקת יחס אישי תומך במהלך הלימודים. פירוט תכניות [בקיטור](#).

פנייה למינהל סטודנטים של לימודי חוץ:

0505-656983 בוואצאפ / 04-9539669 / teuda@oranim.ac.il

שירותים אקדמיים ומינהליים לסטודנטים

שירותים אקדמיים ומינהליים לסטודנטים

ספרייה

צוות הספרייה ילווה אתכם לאורך הדרך להצלחה במטלות האקדמיות שלכם. בספרייה יש שפע מאגרי מידע אקדמיים וכלי מחקר מתקדמים. חומרי הלמידה לקורסים שלכם נמצאים בדף הבית של הספרייה - "הקורסים שלי" צוות הספרייה המקצועי עונה לכל שאלה ומדריך את הסטודנטים בשימוש במשאבי המידע ובהכנת העבודות.

פירוט שרותי הספרייה:

- ❖ השקות ספרים למרצי המכללה
- ❖ פגישות ייעוץ אישיות פרונטליות או בזום לסטודנטים ולסגל האקדמי
- ❖ השתתפות באירועים מכללתיים כדוגמת ליל המדענים ויום המדע
- ❖ מתן הדרכות כיתתיות על אופן השימוש במאגרי המידע וטיפים לחיפוש יעיל ונכון
- ❖ עזרה והכוונה בכתיבת עבודות
- ❖ קטלוג ותחזוקת אוספים מיוחדים כמו אוסף מרים רות, אוסף גדעון לוין
- ❖ מיכון ומדיה, המרות קבצים שונים
- ❖ סיורי הכרות לסטודנטים שנה א'
- ❖ הספרייה משמשת גם מרכז למסירת עבודות מסכמות למרצה

שעות פעילות הספרייה:

בתקופת הלימודים והבחינות - בימים א'-ג' 7:45 – 19:45 ; בימים ד'-ה' 7:45 – 18:00
וביום ו' סגור.

טלפון: 04-9838723. פורטל הספרייה: lib.ornim.ac.il

חפשו אותנו [בפייסבוק](#)

מרכז להוראה ולמידה ע"ש צוויג

מטרת המרכז, הנמצא בבניין 57, היא לשמש מקום לימוד אישי ו/או קבוצתי, ייעוץ, הדרכה, הנחיה, ליווי, תמיכה והתפתחות מקצועית לסטודנטים, הלומדים בכל תכניות ההכשרה ובכל תחומי הדעת במכללה.

ייחודיות המרכז בסיוע בהכנת חומרי למידה, יחידות הוראה ופעילויות, בניית שיעורים לכל שכבות הגיל ולכל מסגרות החינוך. הוא מאגד מאגר של חומרים בתחומי החינוך וההוראה להכנת פעילויות, מצגות, עזרי הוראה, חומרים מקוונים ועוד. מאפשר הכוונה לסטודנטים בשימוש מותאם בעזרים דידיקטיים ובמגוון של חומרי למידה והוראה בכל המקצועות. כמו כן, ניתן למצוא חומרי למידה והוראה נוספים באתר של ["מרכז צוויג"](#). שעות הפעילות מפורסמות באתר.

המרכז מצויד במכשור טכני המאפשר את הכנת החומרים במרכז עצמו כגון: מחשבים, מכונות צילום, מדפסות, למינציה.

ניתן לקבל הדרכה, הכוונה וייעוץ בתכנון שיעורים ובהכנת פעילויות להתנסות המעשית בתחומים פדגוגיים-דידיקטיים: לחינוך המיוחד – בכל הגילאים, לגיל הרך – מלידה ועד ביה"ס, לחינוך והוראה בביה"ס – היסודי והעל-יסודי.

בנוסף ניתן לקבל הדרכה וייעוץ בתחום הטכנו-פדגוגיה לשילוב טכנולוגיה בהוראה של הסטודנטים.

כל אלה מכוונים לסייע בביסוס מיומנויות הוראה משמעותית ומגדלת, ובקידום ההתפתחות המקצועית של הסטודנטים ושל אנשי הסגל.

מרכז 'קשת' – מרכז תמיכה לסטודנטים עם צרכים ייחודיים

מרכז קשת הינו מרכז תמיכה לסטודנטים עם צרכים ייחודיים. המרכז נותן מעטפת רב מקצועית על מנת לאפשר לסטודנט להשתלב בלימודים בצורה מיטבית ולהביא את יכולותיו האקדמיות לידי ביטוי. צוות המרכז הינו צוות רב תחומי הכולל מומחיות בלקויות למידה, מרפאה בעיסוק, מומחית בשפה ועו"ס - פסיכותרפיסטית. הצוות מלווה את הסטודנט לאורך דרכו האקדמית תוך התייחסות אישית ובניית תכנית ליווי ותמיכה המותאמת לפי צרכיו.

השירותים המוצעים לסטודנטים המוכרים במרכז קשת כוללים:

- ✓ פגישות ייעוץ אישיות
- ✓ לזכאים, התאמות בלמידה ובבחינות
- ✓ הנגשת הלמידה עבור סטודנטים עם מגוון בעיות בריאותיות
- ✓ קורסי הכנה טרום-אקדמיים המיועדים למועמדים ומתקבלים לתואר ראשון
- ✓ מפגשי תמיכה עם מומחיות מצוות המרכז
- ✓ חונכות אקדמית על ידי סטודנטים מהמכללה בתחומי הדעת הנלמדים (החונכים מקבלים ליווי של הצוות המקצועי של המרכז)
- ✓ טיפול רגשי על ידי מתמחים בפסיכותרפיה ללא עלות
- ✓ קבוצות הנחייה לכתבת סמינריונים
- ✓ הדרכה ולייווי בהגשת ניירת לביטוח לאומי

הסטודנטים המוכרים במרכז קשת וזכאים לשירותיו הינם מאובחנים שברשותם אבחון תקף המצביע על מוקדי קושי כמו: לקות למידה, הפרעת קשב וריכוז, מוגבלות בריאותית או /ו נפשית. במידה שאין ברשות הסטודנט אבחון אך הוא חווה קשיים המשפיעים על תפקודו האקדמי, הוא מוזמן לפנות אלינו לייעוץ והכוונה.

מתי לפנות ולמי?

1. סטודנטים אשר חווים קשיים לימודיים המעוניינים לקבוע פגישת ייעוץ וקליטה, מוזמנים למלא טופס פנייה ראשונית בקישור הבא:
<https://form.jotform.com/oranim/keshet-appointment>
2. סטודנטים עם קשיים בריאותיים ו/או פיזיים הזקוקים להתאמות בדרכי למידה והיבחנות או הנגישות פיזיות, מוזמנים לפנות לרכזת נגישות פרט בדוא"ל:
hadass.milika@oranim.ac.il
3. מועמדים ללימודים הזקוקים לאבחון קביל ללימודים אקדמיים או לקראת הבחינה הפסיכומטרית, מוזמנים לפנות למכון אורן:

מכון 'אורן' – מכון אבחון המיועד לסטודנטים ולמועמדים להשכלה הגבוהה

במכון אורן מתבצעים אבחונים המותאמים לדרישות המוסדות האקדמיים והמרכז הארצי לבחינות והערכה (כמו כן, למעוניינים להגיש בקשה לצורך בחינה פסיכומטרית בתנאים מותאמים). מטרת האבחון הינה לבצע הערכה תפקודית אקדמית מקיפה לאיתור לקויות למידה וקשיי קשב וריכוז. הערכה זו מאפשרת קביעת זכאות להתאמות בבחינות וגיבוש המלצות טיפוליות ואסטרטגיות למידה אשר יסייעו לסטודנט במהלך לימודיו.

פרטי התקשורת למכון אורן :

דוא"ל: Oren-ivhun@oranim.ac.il (מכון אורן)
טלפונים: 050-8190576 (ניתן גם לשלוח הודעה)

לברורים כלליים ניתן לצפות בשעות הקבלה של מרכז קשת ובפרטי ההתקשרות של חברות הצוות המפורסמים [באתר קשת](#).

דיקנאט הסטודנטים

דיקנאט הסטודנטים נושא באחריות לרווחת הסטודנטים/יות הלומדים באורנים ועומד לרשותם בנושאי רווחה, הפניה לתמיכה רגשית, ייעוץ ופתרון בעיות, גישור ובירורים בעת שנדרשים עם חברי סגל אקדמי, סגל מנהלי ומדור שכר לימוד. דיקנאט הסטודנטים אחראי לעריכת ועדות משמעת חוץ אקדמיות ותהליכי גישור גם לפי פניות מן הסגלים השונים באורנים.

דיקנאט הסטודנטים משמשת כנציבת תלונות הסטודנטים ומקשרת בין אגודת הסטודנטים והנהלת אורנים. משרדי הדיקנאט נמצאים בבניין המנהלה, קומה א'.

שם	תפקיד	דוא"ל	טלפון
איילת אילני	דיקנאט הסטודנטים	ayelet_i@oranim.ac.il	04-9838759
סיגל נודלמן	מנהלת דיקנאט הסטודנטים	sigal_n@oranim.ac.il	04-9838858
מאיה פרץ	רכזת דיקנאט הסטודנטים	maya_p@oranim.ac.il	04-9539627
ברקה אורטל	רכזת תכנית מיכאל	ortal.barka@oranim.ac.il	04-9838833
אורן רכמן	רכז מעורבות חברתית	oren_r@oranim.ac.il	04-9838833
פאתן טבאל'א ברקת	רכזת מעורבות חברתית, יועצת אקדמית וחברתית לסטודנטים ערבים. יות ומנהלת שותפה ביחידה לחיים משותפים	faten.barakat@oranim.ac.il	04-9838833
ד"ר רחל רביד	מנהלת שותפה ביחידה לחיים משותפים	Rachek_r@oranim.ac.il	

מלגות

אורנים מעודדת סטודנטים לעשות שימוש מיטבי במגוון המלגות העומדות לרשותם. מלגות רבות ניתנות בשותפות עם גופים וקרנות מחוץ לאורנים וקבלת המלגות מותנית בתנאים השונים של כל מלגה ובהגשת בקשה מסודרת. מלגות פתוחות להגשה מתפרסמות באתר אורנים תחת הכותרת דיקנאט הסטודנטים וכן באתר אגודת הסטודנטים. חלק מן המלגות מחייבות מעורבות חברתית בקהילה כחלק מתנאי הקבלה.

מלגות סיוע בשכר לימוד

אורנים מקצה מדי שנה תקציב עבור מלגות לסטודנטים הניתנות לפי הערכת מצב כלכלית של הפונים. הגשת הבקשה למלגת הסיוע בשכר לימוד נעשית באמצעות פורטל הסטודנט בשבועות הראשונים של כל שנת הלימודים.

מלגות הצטיינות

אורנים מעניקה מדי שנה מלגות הצטיינות לסטודנטים המצטיינים בלימודיהם, ובתרומה חברתית. החל משנת תשפ"ד יינתנו גם מלגות עבור הצטיינות בהתנסות המעשית בשדה.

(פירוט בתקנון הלימודים).

תמיכה רגשית ושירות פסיכולוגי

מסגרות שונות שאורנים קשורה עימן מציעות עזרה נפשית וייעוצית לסטודנטים. שירות זה מציע את מיטב שיטות הטיפול המקצועיות והעדכניות, והוא ממוקם באורנים ובסביבותיהם. סטודנט סדיר במכללה, הזקוק לתמיכה רגשית ו/או טיפול פסיכולוגי יכול לקבל סיוע כספי של חלק מהוצאות הטיפול מן הדיקנט. המעוניינים ייפנו לדיקנית הסטודנטים, לקבלת מידע, הפניות ולבחינת ההשתתפות בעלויות הטיפול.

מעונות סטודנטים

באורנים קיימת אפשרות של מגורים במעונות. מספר המקומות במעונות מוגבל ואמות המידה לקבלה נקבעות ע"י ועדה מיוחדת אשר בודקת כל בקשה בנפרד. החדרים כוללים: 2-3 מיטות, מיזוג אוויר, ארונות קיר, ארונות מטבח, שולחנות כתיבה, פינת בישול, מקרר, מקלחת ושירותים. לרשות דיירי המעונות מועדון חברתי, חדר מחשבים וחדר כביסה.

היחידה לחיים משותפים

בניהול משותף של הגב' טבאג'א ברכאת פאתן וד"ר רחל רביד, היחידה פועלת לקידום הקמפוס מרובה התרבויות והחיים המשותפים במרחבי אורנים.

קבלת קרדיט אקדמי תמורת 40 שעות מעורבות חברתית (2 נ"ז במהלך התואר הראשון)

אפשרות זו עומדת לרשות הסטודנטים פעם אחת במהלך התואר במגוון גדול של ארגוני חברה אזרחית. לעיתים קרובות קבלת הקרדיט תמומש כחלק מקורס אקדמי המוצע לסטודנטים. מידע נוסף יימסר בפניה למאיה פרץ, רכזת הדיקנט.

לידה בתקופת הלימודים

סטודנטית שילדה בתקופת לימודיה באורנים, זכאית להקלות שונות ולאישור לצילומים, באמצעות אגודת הסטודנטים. הפירוט קיים [בתקנון לימודים של תואר ראשון ותעודת הוראה](#), בנוהל התאמות בגין טיפולי פוריות, היריון, לידה, אימוץ, משמורת, אומנה (נספח 3).

שירות מילואים בתקופת הלימודים

מכללת אורנים מסייעת לסטודנטים המשרתים במילואים להשתלב בלימודים עם שובם. אישור לצילומים ניתנים למשרתי המילואים באמצעות אגודת הסטודנטים. הסיוע ניתן בהתאם למסמך "השירותים המיוחדים הניתנים לסטודנטים המשרתים במילואים" שהוציאה המועצה להשכלה גבוהה (מל"ג, 2002) ושעליו חתומה מכללת אורנים. פירוט קיים [בתקנון לימודים של תואר ראשון ותעודת הוראה](#) (נספח 4).

אתר האינטרנט של דיקנאט הסטודנטים - [בקישור זה](#).